

373.12
ด 287 2
3

การจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี
ตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียน

ปริญญาพนธ์

ของ

สมหมาย วัณณะศิริ

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน 2529

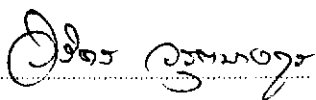
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

177193

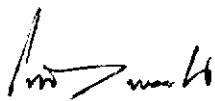
16 เม.ย. 2535

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไว้.

คณะกรรมการที่ปรึกษา

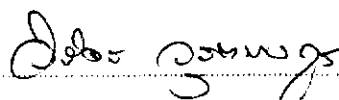

ประธาน

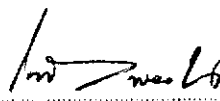

กรรมการ

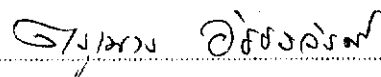
คณะกรรมการสอบ

ประธาน

กรรมการ

กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร วรทบางกูร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โสธิ เพชรชื่น ประธานและกรรมการควบคุม ปริญญานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษา แนะนำ เอาใจใส่แก้ไขข้อบกพร่องอย่างใกล้ชิดโดยตลอด ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้งและสำนึกในความกรุณาจากท่านทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เนตร อักษรสวัสดิ์ เป็นอย่างสูง ในฐานะกรรมการสอบปากเปล่าที่ได้ให้ข้อเสนอแนะที่มีค่ายิ่ง ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จของ ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ เกื้อน สินธุพันธุ์พุม จากสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ รองศาสตราจารย์ มานี ไชยธีรานุวัณศิริ จากมหาวิทยาลัยมหิดล ที่ได้กรุณาวิเคราะห์ข้อมูลตลอดจนขอแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณ ท่านศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี นายณรงค์ อนันตวงศ์ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกคนและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี ตลอดจน ผู้ช่วยผู้วิจัยทั้ง 11 ท่าน เป็นอย่างสูงที่ช่วยให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยความเรียบร้อย และราบรื่นไม่มีปัญหาอุปสรรคใด ๆ และสุดท้ายปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สำเร็จลงได้ก็ด้วยดีและรวดเร็ว ถ้าไม่ได้ ดร. ชติมา วัณณะศิริ ที่ได้ให้กำลังใจ กำลังกาย กำลังสติปัญญา ทุ่มเทช่วยเหลือ มาตั้งแต่เริ่มตนจนเป็นรูปเล่ม ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

สมหมาย วัณณะศิริ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารที่เกี่ยวข้อง	7
ความเ็นมาของการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของไทย	7
ความสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา	8
ภาระหน้าที่และเป้าหมายของการมัธยมศึกษา	8
การจัดการมัธยมศึกษาในระบบโรงเรียน	10
1. งานบริหารทั่วไปในโรงเรียน	12
2. งานกานวิชาการ	15
3. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง	17
4. งานกิจการนักเรียน	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
งานวิจัยภายในประเทศ	25
งานวิจัยต่างประเทศ	31
สมมติฐานในการวิจัย	34
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	35
ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	35

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	37
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
ตอนที่ 1 ศึกษาการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา	
ตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ	44
ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อ	
การจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามระดับ	
การศึกษาและอาชีพ	69
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่าง	72
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	78
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	78
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	78
การวิเคราะห์ข้อมูล	79
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	83

บทที่		หน้า
การอภิปรายผล	.....	84
ขอเสนอแนะ	.....	90
ขอเสนอแนะเพื่อการวิจัย	.....	96
บรรณานุกรม	.....	97
ภาคผนวก	.....	103
ภาคผนวก ก	แบบสัมภาษณ์ เรื่องการจัดการศึกษาของโรงเรียน มัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรีตามทัศนะของผู้ปกครอง นักเรียน	104
ภาคผนวก ข	การสังเกตพื้นฐานของคะแนนแสดงทัศนะของผู้ปกครองนักเรียน โดยไม่แยกระดับการศึกษาและอาชีพ กับทัศนะของ ผู้ปกครองเมื่อแยกตามระดับการศึกษาและอาชีพตาม ขนาดของโรงเรียน ต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียน มัธยมศึกษา	121

บัญชีตาราง

การวาง	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสัดส่วนของโรงเรียนที่สุ่มได้	36
2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพและระดับการศึกษา	37
3 รอยละของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามลักษณะทั่วไป	44
4 รอยละของผู้ปกครองนักเรียน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของ โรงเรียน	45
5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทัศนะต่อการจัดงาน ในแต่ละสถานของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา	46
6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทัศนะต่องานบริหารทั่วไป ของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา	47
7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทัศนะต่องานวิชาการ ของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา	49
8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทัศนะต่องานด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตาม ระดับการศึกษา	52
9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทัศนะต่องาน กิจการนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา	54
10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทัศนะต่อการจัด การศึกษาในแต่ละสถานของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามอาชีพ	56
11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทัศนะต่องานบริหารทั่วไป ของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามอาชีพ	57

12	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทักษะทองงานวิชาการ ของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามอาชีพ	60
13	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทักษะทองงานด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามอาชีพ	61
14	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทักษะทองงานกิจการ นักเรียน จำแนกตามอาชีพ	66
15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับทักษะในการจัดการศึกษาของ ผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา	69
16	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ที่มีทองงานวิชาการ	70
17	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับทักษะในการจัดการศึกษาของ ผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามอาชีพ	71
18	ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการศึกษา จำแนกใน แต่ละด้านของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัด นนทบุรี	72

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันการดำเนินงานด้านมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้พัฒนาก้าวหน้าและขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทั้งในทางคุณภาพและปริมาณ จะเห็นได้จากการที่ กระทรวงศึกษาธิการ ได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตร คือ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในค่านิยมต่าง ๆ เช่น เพิ่มวิชาชีพ กิจกรรม การแนะแนว รวมทั้งการปรับเปลี่ยนระบบบริหาร และระบบการเรียนการสอน สำหรับระบบการเรียนการสอนนั้น โรงเรียนต้องจัดแผนการเรียนให้กว้าง เพื่อให้เด็กเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสามารถของแต่ละคน โดยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนกลุ่มวิชาการ และวิชาชีพอย่างกว้างขวาง สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ยังให้ผู้เรียนได้เรียนกลุ่มวิชาที่ผู้เรียนจะยึดเป็นอาชีพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายค่านิยมนโยบายทางการศึกษา ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) กรมสามัญศึกษาจึงได้ปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีความทัดเทียมกัน กระจายความเสมอภาคทางโอกาสของการเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาให้กว้างขวางขึ้น เสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีพลานามัยที่สมบูรณ์ รู้จักสิทธิหน้าที่ของพลเมืองดี ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และรักการทำงาน ปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นสื่อกลางในการพัฒนาท้องถิ่น วิธีดำเนินงานประการหนึ่ง เพื่อให้บรรลุถึงนโยบายดังกล่าว คือ การประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กรมสามัญศึกษากำหนดไว้ และกรมสามัญศึกษาได้เริ่มโครงการประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างจริงจังตั้งแต่ พ.ศ. 2523 เป็นต้นมา (กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา 2524 : 6)

การปรับปรุงหลักสูตรและระบบต่าง ๆ ในการจัดการมัธยมศึกษา ได้พัฒนาไปอย่างมาก
 คงได้กล่าวมาแล้ว แต่ก็ยังปรากฏว่ามีปัญหาอยู่ จะเห็นได้จากการสรุปปัญหาต่าง ๆ ในเรื่องของการ
 การมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา 2528 : 138 - 140) ได้จัดทำไว้ในเรื่อง
 การดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก ยังไม่เป็นไปตามแผน
 และแนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาชนบทอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการประเมินสภาพการจั
 การศึกษา และประเมินผลตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ระดับมัธยมศึกษา ของ
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2527 :
 139 - 143) ที่ว่า โรงเรียนยังไม่ได้สร้างให้นักเรียนเกิดความผูกพันกับชุมชน นักเรียนยังไม่
 คอยเกิดความสำนึกที่จะร่วมรับผิดชอบ ในการพัฒนาชุมชน และในขณะเดียวกัน การร่วมรับผิดชอบ
 ขอเสนอแนะและแนวคิดต่าง ๆ ตลอดจนความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา
 นั้นมีน้อยมาก ในโรงเรียนทุกขนาด ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนในเมืองหรือนอกเมือง หรือในชนบท
 เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการมัธยมศึกษา ปัญหาเหล่านี้ควรได้รับการแก้ไข การพิจารณาจาก
 ฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการอย่างเดียวกัน อาจไม่สามารถมองเห็นปัญหาทุกด้าน แต่ถ้าได้มีการศึกษา
 จากกันชุมชนหรือผู้ปกครองนักเรียนบาง จะช่วยให้มองเห็นปัญหาจากทิศทางอื่น ๆ กระจางชัดยิ่งขึ้น
 นครบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางของประเทศไทย มีเนื้อที่ประมาณ 623 ตร.กม. ตั้งอยู่บน
 พื้นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำเจ้าพระยา แบ่งพื้นที่ของจังหวัดออกเป็น 2 กลุ่ม ทางทิศตะวันออกติดต่อกับ
 กรุงเทพมหานคร ได้รับอิทธิพลของความเจริญต่าง ๆ และมีความเป็นอยู่แบบสังคมเมือง
 อีกส่วนหนึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา ชีวิตความเป็นอยู่ของพลเมืองเป็นแบบสังคมชนบท
 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าประชาชนโดยทั่วไปในจังหวัดนครบุรีแล้วจะใช้ชีวิตความเป็นอยู่ มีทัศนคติ และ
 ค่านิยมต่าง ๆ เหมือน ๆ กับประชากรของกรุงเทพมหานคร และในขณะเดียวกัน บางส่วนของ
 ประชากรมีความเป็นอยู่และค่านิยมเหมือนกับชาวชนบทโดยทั่วไป (สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2523 :
 16 - 17) ฉะนั้นผู้ปกครองนักเรียนของจังหวัดนครบุรี น่าจะเป็นตัวแทนของผู้ปกครองนักเรียนของ
 สังคมเมือง และสังคมชนบทได้ดีกว่าจังหวัดอื่น ๆ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสืบค้นความคิดเห็นหรือทัศนะ ตลอดจนความต้องการอย่างแท้จริงของ
 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อนำผลไปประกอบการพิจารณาปรับปรุง

การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ปรับปรุงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน กำหนดนโยบายและการวางแผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษา ในแต่ละขนาดให้สอดคล้องกัน ส่วนโรงเรียนก็ได้ประโยชน์ในแง่ที่จะประสานความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองของนักเรียนให้มากขึ้น และปรับปรุงการบริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ในส่วนที่สามารถทำได้ เป็นการสร้างความร่วมมือและความเข้าใจตรงกันทุก ๆ ฝ่าย ทั้งนี้เพื่อความเจริญของงาน และคุณภาพชีวิตของเยาวชนที่อยู่ในความรับผิดชอบเป็นสำคัญ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนนทบุรีตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้านี้สามารถนำไปใช้

1. เป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงการบริหารโรงเรียนและการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน
2. เพื่อนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาปรับปรุงนโยบายการบริหารการมัธยมศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้านี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2528 ในจังหวัดนนทบุรีในก้นทาง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1.1 งานบริหารทั่วไปในโรงเรียน
- 1.2 งานคณาวิชาการ
- 1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- 1.4 งานกิจการนักเรียน
2. การศึกษาครั้งนี้กระทำกับผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตรหลานกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2528 ในจังหวัดนนทบุรี ดังนี้
  - 2.1 ประชากร ได้แก่ผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตรหลานกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2528 ในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 26,550 คน
  - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตรหลานกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2528 ในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 394 คน รวม 6 โรงเรียน
3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่
  - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่
    - 3.1.1 ระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนแบ่งออกเป็น
      - 3.1.1.1 ความรู้ระดับสามัญศึกษา
      - 3.1.1.2 ความรู้ระดับอาชีวศึกษา
      - 3.1.1.3 ความรู้ระดับอุดมศึกษา
    - 3.1.2 อาชีพของผู้ปกครองนักเรียน แบ่งเป็น
      - 3.1.2.1 อาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
      - 3.1.2.2 อาชีพรับจ้าง
      - 3.1.2.3 อาชีพเกษตรกร
      - 3.1.2.4 อาชีพอิสระ
  - 3.2 ตัวแปรตาม คือทัศนคติของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา มี 4 ด้านดังนี้
    - 3.2.1 งานบริหารทั่วไปในโรงเรียน

3.2.2 งานด้านวิชาการ

3.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

3.2.4 งานกิจการนักเรียน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง การดำเนินการกิจของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการมัธยมศึกษา โดยใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2521 และ 2524 ในการวิจัยนี้การจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาจะใช้นิยามพิจารณาจากการจัดโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยอิงเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา ของกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา 2526 : ไม่มีเลขหน้า) 4 ด้านคือ

1.1 งานบริหารทั่วไปในโรงเรียน หมายถึง การบริหารงานของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติงาน การอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนของครูให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การวิจัยนี้จะครอบคลุมถึงการจับคู่บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ระบบงาน และงานธุรการ การเงิน และทรัพยากรต่าง ๆ กว้าง

1.2 งานวิชาการ หมายถึง งานที่ทางโรงเรียนได้ดำเนินการเกี่ยวกับการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ไปใช้ ขอบเขตของงานด้านนี้จะรวมไปถึงการจัดแผนการเรียน วิธีสอนของครู กิจกรรมที่ครูจัดขึ้นเพื่อประกอบการเรียนการสอน อุปกรณ์การสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดผล และประเมินผล รวมทั้งการกระทำหรือการแสดงออกของครูที่มีต่อนักเรียน

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง ความสัมพันธ์ที่โรงเรียนมีต่อชุมชนนักเรียน ในลักษณะการให้และรับข้อมูล การรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ และให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน เพื่อความร่วมมือในการศึกษาของนักเรียน และความเจริญของท้องถิ่น การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียน จะออกมาในลักษณะของการจัดประชุม การปรึกษาหารือ การส่งข่าวสาร และการจัดตั้งสมาคมต่าง ๆ เป็นต้น

1.4 งานกิจการนักเรียน หมายถึง งานบริหารและบริการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในการวิจัยนี้จะศึกษาเกี่ยวกับการปกครองนักเรียน ระเบียบวินัย การจัดบริการและสวัสดิการ และการจัดกิจกรรมนักเรียน

2. ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บิดามารดา หรือผู้รับผิดชอบ และดูแลเอาใจใส่อบรมสั่งสอนนักเรียน เช่น คุณาหรือผู้ที่บิดามารดาไว้วางใจและฝากบุตร ธิดา ให้พักอาศัยอยู่ด้วย นักเรียนอาจมีผู้ปกครองมากกว่า 1 คน แต่การศึกษาครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะผู้ที่มีชื่อในทะเบียนบ้านนักเรียนมากที่สุดเพียงคนเดียว

3. ทัศนะของผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการดำเนินการกิจของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องงานบริหารทั่วไป งานวิชาการ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และงานกิจการนักเรียน

4. ระดับการศึกษา หมายถึง ความรู้ของผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งในการวิจัยนี้จำแนกระดับการศึกษาเป็น 3 ระดับ คือ

4.1 ความรู้ระดับสามัญ ได้แก่ความรู้ระดับประถมศึกษา และหรือระดับมัธยมศึกษา

4.2 ความรู้ระดับอาชีวศึกษา ได้แก่ความรู้ที่ผู้ปกครองเคยเข้าร่วมฝึกอบรมหรือเคยศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษา หรือได้รับประกาศนียบัตร ปวท. ปวช. ปวส.

4.3 ความรู้ระดับอุดมศึกษา ได้แก่ ความรู้ระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือสูงกว่า

5. อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ปกครองนักเรียน ในการวิจัยนี้จะจำแนกอาชีพของผู้ปกครอง เป็นดังนี้

5.1 อาชีพรับราชการ หรือทำงานรัฐวิสาหกิจ

5.2 อาชีพรับจ้าง ได้แก่ผู้ปกครองที่รับจ้างทำงานทั้งในบ้าน บริษัท ฯลฯ

5.3 อาชีพเกษตรกร ได้แก่ผู้ปกครองที่มีอาชีพทำไร่ ทำนา ทำสวน

5.4 อาชีพอิสระ ได้แก่ผู้ปกครองที่มีอาชีพเปิดร้านจำหน่าย ขายอาหาร ขายของชำ

อยู่กับบ้าน ฯลฯ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาของการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของไทย

คำว่า "มัธยมศึกษา" เริ่มปรากฏเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของการศึกษาไทย ในโครงการศึกษา พ.ศ. 2411 ซึ่งพระยาวิสุทธิสุริยศักดิ์ (ม.ร.ว. เปีย มาลากุล) ร่างขึ้นทูลเกล้าถวายรัชกาลที่ 5 และได้จัดการศึกษาออกเป็น 2 ประเภท คือ การเล่าเรียนสามัญ และการเล่าเรียนพิเศษ ต่อมาในปี พ.ศ. 2445 ได้มีการเปลี่ยนแปลงแผนการศึกษาแห่งชาติใหม่ ได้แบ่งการศึกษาออกเป็นการศึกษาสายสามัญและวิสามัญ ในส่วนของสามัญศึกษานั้น ได้แบ่งเป็นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในขณะนั้น มีแต่ในกรุงเทพฯ เท่านั้น คือ โรงเรียนสวนกุหลาบ โรงเรียนสายสวลี โรงเรียนราชบูรณะ และโรงเรียนเบญจมบพิตร (สมบูรณ์ อุปธัมภ์ 2523 : 10)

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ. 2475 ได้กำหนดแผนการศึกษาใหม่ โดยแบ่งโรงเรียนมัธยมศึกษาออกเป็น 2 ตอนคือ มัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย โดยใช้เวลาเรียนตอนละ 4 ปี และได้มีการปรับปรุงเวลาเรียนในปี พ.ศ. 2479 ให้เหลือการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายระดับละ 3 ปี และให้มีชั้นเตรียมอุดมศึกษาชั้นสูง ซึ่งใช้เวลาเรียน 2 ปี ต่อมาได้มีแผนการศึกษา พ.ศ. 2494 ซึ่งได้แบ่งการมัธยมศึกษาออกเป็น 3 สายคือ มัธยมศึกษา ศึกษา มัธยมวิสามัญศึกษา และมัธยมศึกษาอาชีพ และเมื่อได้มีการปฏิวัติ พ.ศ. 2501 ได้มีการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2503 โดยได้จัดให้มีการปรับปรุงระดับมัธยมศึกษา คือ ให้แบ่งมัธยมศึกษาออกเป็น 2 ตอนคือ มัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และมัธยมศึกษาตอนปลาย 2 ปี ในขณะเดียวกันมัศึกษาก็แบ่งเป็น 2 สายคือ สายสามัญ และสายอาชีพ (สมบูรณ์ อุปธัมภ์ 2523 : 11)

ในปัจจุบัน แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ได้ปรับปรุงการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยแบ่งเป็นมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี ทั้งนี้การให้การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพึงให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนกลุ่มวิชาการและวิชาชีพตามความถนัด และความสนใจอย่างกว้างขวาง ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นพึงให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนกลุ่มวิชาที่ผู้เรียนจะยึดเป็นอาชีพได้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2524 : 53)

ความสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาหลังระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาในระดับที่มีความสำคัญมากระดับหนึ่ง เพราะการศึกษาในระดับนี้มีอิทธิพลต่อการวางแนวชีวิตในอนาคตของเยาวชนซึ่งจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในวันข้างหน้า และเป็นการตอบสนองต่อการผลิตกำลังคนระดับกลางของประเทศ โดยจะอบรมและฝึกฝนให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ มีความรู้ความชำนาญอย่างเพียงพอที่สามารถจะนำไปปฏิบัติและประกอบอาชีพได้อย่างใดอย่างหนึ่งได้ (แผนการศึกษาแห่งชาติ 2520 : 10 - 11) การศึกษาในระดับนี้ยังสามารถที่จะกลมเกลียว ปลุกฝัง และพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของเยาวชนให้เป็นไปตามความต้องการและจุดมุ่งหมายของสังคมได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด และอีกประการหนึ่งโรงเรียนมัธยมศึกษายังเป็นสถานศึกษาที่มีเด็กวัยรุ่นเข้าเรียนอยู่มากที่สุด คืออายุระหว่าง 12-17 ปี ซึ่งรัฐจะต้องเตรียมคนเหล่านี้ให้เป็นผู้ที่ควรรับผิดชอบบ้านเมืองในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เพราะเด็กวัยรุ่นเหล่านี้เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงและอ่อนไหวต่อสภาวะการณ์ของบ้านเมืองได้ง่าย (ภิญโญ สาธร 2521 : 303 - 304)

ภาระหน้าที่และเป้าหมายของการมัธยมศึกษา

ภิญโญ สาธร (ภิญโญ สาธร 2521 : 306) ได้กล่าวถึงภารกิจและบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาไว้ว่า ระบบการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาปัจจุบัน ต้องมีวิชาชีพและวิชาเลือกอย่างกว้างขวาง ผู้ใดสนใจจะเน้นทางใด ก็เลือกเรียนวิชาในกลุ่มนั้น ๆ ได้ตามความสนใจและความถนัด ฉะนั้นงานหลักของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงต้องเกี่ยวข้องกับภารกิจต่อไปนี้

เป็นอย่างน้อย คือ การสอน การแนะแนวการศึกษา และอาชีพ กิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน เพื่อพัฒนาเขาตามความต้องการ ส่วนบุคคลและความต้องการของสังคม และสุดท้ายคือการบริหารโรงเรียนทุกด้านเพื่อความสุขของนักเรียน เพื่อสนองความสนใจและความต้องการอันจำเป็นของนักเรียน ชุมชนหรือสังคม และประเทศชาติ

แมค เคลีย์ และ เฮนซ์เลย์ (จำลอง นักพจน 2524 : 39 - 40 อ้างอิงมาจาก Mc Cleary and Hencley. 1965 : 25) ได้สรุปงานวิจัยของนักการศึกษาในอเมริกา เกี่ยวกับการกิจหลักของโรงเรียนมัธยมศึกษาไว้ในประการสำคัญ 6 ประการคือ

1. พัฒนาเขาและสติปัญญา อุดมคติ และบุคลิกภาพของนักเรียน
2. ให้ความรู้ที่สำคัญและความคิดต่าง ๆ อันเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมของประเทศของตนเองและประเทศอื่น ๆ
3. ศึกษารูปร่างและรักษา บำบัดและจรรโลงกักตุนระบบการปกครองและสังคมแบบประชาธิปไตยของประเทศ
4. ให้ความรู้และความชำนาญในการประกอบอาชีพตามความเหมาะสมของบุคคลและสังคม
5. ส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนทั้งกายและจิตใจ
6. ปรับปรุงความคิดในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและสังคม

สำหรับบทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังคมศึกษามัธยมศึกษา นั้น เรื่อง เจริญชัย (เรื่อง เจริญชัย 2522 : 131 - 133) ได้สรุปไว้ว่า ท้องสอนนักเรียน สอน ผู้ปกครอง และบริการสังคม หรือชุมชนเป็นอย่างน้อย กล่าวคือ ท้องสอนให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบต่อชาติ ต่อท้องถิ่น ต่อสังคม ต่อครอบครัว และต่อตนเอง และให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น โรงเรียนมัธยมศึกษา จึงมีหน้าที่สร้างทัศนคติและให้ความรู้ ไม่ใช่ฝึกทักษะอย่างเดียว แต่ต้องฝึกลักษณะนิสัยการทำงานด้วย ส่วนการสอนผู้ปกครองหรือประชาชนนั้น ได้แก่การให้ความรู้ทั่วไปโดยการประชุมเป็นครั้งคราว หรือส่งข่าวความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน หรือจัดฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นให้ แต่สิ่งที่ทางโรงเรียนควรตระหนักและมุ่งเน้นในเรื่องการสอน ผู้ปกครอง

คือ ผู้ที่จะต้องรับผิดชอบร่วมกัน ระหว่างบ้านกับทางโรงเรียน ในเรื่องการอบรมและสั่งสอนนักเรียน เป็นสำคัญ การเรียนการสอนเพื่อสนองภาระหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นนั้น ทางโรงเรียนจะต้องจัดโปรแกรมการเรียนให้กว้างเพื่อให้เด็กนักเรียนได้เลือกตามความสามารถของแต่ละคน เอกวิทย์ ๗ กลาง (เอกวิทย์ ๗ กลาง 2522 : 2522 : 137 - 138) เสนอว่าโรงเรียนจะต้องกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนไว้ 3 ประการคือ

1. เป้าหมายทางวิชาการ โรงเรียนต้องวางเป้าหมายให้กว้างขวางเพื่อพัฒนาเด็กนักเรียนทุกคนและเป้าหมายนั้นจะต้องชัดเจน
2. เป้าหมายทางบริหาร โรงเรียนต้องรู้ว่าบุคลากรภายในโรงเรียนมีพอหรือไม่ เพียงใด ทำอย่างไรจึงจะให้บุคลากรในโรงเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนการสอนไปสู่ทิศทางที่ต้องการ
3. เป้าหมายทางธุรการ โรงเรียนจะต้องจัดไปแนวทางเกี่ยวกับฝ่ายวิชาการ การจัดสรรงบประมาณในโรงเรียนควรให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่วางไว้เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน

การจัดการมัธยมศึกษาแบบโรงเรียน

ในเรื่องการบริหารหรือการจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษาในทัศนะของ สุภรณ์ ประดับแก้ว (สุภรณ์ ประดับแก้ว 2523 : 4) ได้ขยายไว้ว่า เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้การควบคุมดูแล และรับผิดชอบของหัวหน้าสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่บริหารภายในโรงเรียน โดยความร่วมมือของบุคลากรภายในโรงเรียนและบุคลากรนอกโรงเรียน เพื่อพัฒนาตัวเด็กซึ่งเป็นเป้าหมายหลัก โรงเรียนมีงานที่จะต้องจัดทำหลายด้าน ได้แก่ งานด้านวิชาการ งานอาคารสถานที่ งานธุรการการเงินและพัสดุ งานด้านการปกครองและบริการ งานด้านกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดใหม่มีผู้บริหารโรงเรียนควรทราบว่าจะต้องบริหารมีอยู่ 9 ด้าน (หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 9 2522 : 1 - 506) คือ กลไกการบริหารโรงเรียน การบริหารงานธุรการ การบริหารงานด้านวิชาการ การบริหารงานด้านบริการชุมชนกับโรงเรียน และเทคนิคในการบริหาร

ปัจจุบันความต้องการของประชาชนที่จะให้บุตรหลานของตนได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีมากขึ้น รัฐบาลจึงได้จัดสร้างโรงเรียนทั้งระดับอำเภอ และระดับตำบลมากขึ้นจนขณะนี้โรงเรียน

มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวนรวมทั้งสิ้น 1654 โรงเรียน การที่กรมสามัญศึกษาจะตรวจตราและควบคุมคุณภาพในการศึกษาในระดับเดียวกันเป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ยาก ในปี พ.ศ. 2519 กรมสามัญศึกษาจึงได้สร้างเกณฑ์มาตรฐานสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาขึ้น และได้ประกาศใช้เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อ พ.ศ. 2523 โดยแบ่งเป็น 9 หมวด เช่นเดียวกับที่ทางกรมสามัญศึกษาได้ให้นโยบายในการบริหารโรงเรียนกับโรงเรียนที่เปิดใหม่ตั้งกล่าวข้างต้น โดยเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมนี้มีจุดมุ่งหมายหลักอยู่ว่า เพื่อเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการกำหนดแนวทางการพัฒนาการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาให้ตรงตามจุดประสงค์ ทั่วความเข้าใจตรงกันทุกฝ่าย ซึ่งจะช่วยให้โรงเรียนค้นพบปัญหาต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาที่โรงเรียนประสบอยู่ จะทำให้สามารถแก้ปัญหาตรงจุดและเป็นพื้นฐานในการปรับมาตรฐานโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น ขณะเดียวกันกรมสามัญศึกษาจะได้ทราบปัญหาอุปสรรคและสภาพที่แท้จริงของโรงเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือสนับสนุน อันจะเป็นเครื่องชี้แนวทางการพัฒนาโรงเรียนให้ได้อีกต่อไป

อย่างไรก็ดี กรมสามัญศึกษาไม่มีความประสงค์ที่จะให้เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นข้อกำหนดตายตัวจนกลายเป็นสิ่งฉุดรั้งความเปลี่ยนแปลงโฉมหน้าของโรงเรียนแต่ประการใด ตรงกันข้าม กรมสามัญศึกษาถือว่าเกณฑ์นี้เป็นแนวพิจารณากลาง ๆ ที่มีจุดตีไขว่กว้าง ๆ ตั้งอยู่บนความจริงก็เป็นได้ และเปิดทางให้โรงเรียนมัธยมศึกษาได้เปลี่ยนแปลงก้าวหน้าต่อไปโดยไม่มีที่สิ้นสุด จึงเชื่อมั่นว่าเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัศึกษานี้จะยังประโยชน์แก่ผู้บริหารทุกระดับและโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกโรงเรียนที่ได้นำไปเป็นหลักในการทำงานพัฒนาโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นตามสมควร (กรมสามัญศึกษา 2523 : ไม่มีเลขหน้า)

จากการติดตามและประเมินผลโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่ทางกรมสามัญศึกษาสร้างขึ้นนี้ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขมาโดยตลอด เพื่อให้คณะกรรมการติดตามได้สะดวก ซึ่งในปัจจุบันมีอยู่ทั้งหมด 6 ด้าน (คู่มือการประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา 2527 : 1 - 96) แต่ผู้วิจัยจะแบ่งเพียง 4 ด้าน โดยเลือกและบูรรวมด้านที่กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองนักเรียนจะสามารถสังเกตเห็นหรือแสดงความคิดเห็นได้ชัด ซึ่งได้แก่ งานบริหารทั่วไปของโรงเรียนและความพร้อมทางคณาจารย์ การวิชาการ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และงานกิจการนักเรียน

ตามที่ได้อีกจากเอกสารและงานวิจัย พบว่า งานทั้ง 4 ด้านนี้โรงเรียนมัธยมศึกษาควรปฏิบัติและดำเนินการดังนี้

1. งานบริหารทั่วไปในโรงเรียน เป็นงานบริหารโรงเรียนส่วนหนึ่งเกี่ยวกับการจัดหา การใช้จ่าย การบัญชี การบำรุงรักษา การจัดหน่วยงาน ดูแลวัสดุอุปกรณ์และการเงิน เพื่อให้ อยู่ในสภาพที่จะช่วยสนับสนุนบุคลากรของโรงเรียนให้ประกอบการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด งานด้านอื่นจะเรียกรวมโดยความรวมมือของฝ่ายธุรการและการเงิน หรือฝ่ายบริหารทั่วไป

(วิจิตร วรทบางกูร 2520 : 61)

ในโรงเรียนขนาดเล็ก ครูใหญ่อาจเป็นผู้บริหารงานด้านนี้ด้วยตนเอง แต่โดยทั่วไป โรงเรียนขนาดใหญ่จะมีตำแหน่งผู้บริหารงานทั่วไปทางหาก ส่วนใหญ่เป็นผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หรือ หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในสายงานการบังคับบัญชารองจากอาจารย์ใหญ่หรือ ครูใหญ่ มีอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยสั่งการ ตัดสินใจในขอบข่ายของงานภายในหน่วยงานบริหาร ทั่วไป ตามที่ได้รับนโยบายมอบหมายจากอาจารย์ใหญ่ และคณะกรรมการบริหารโรงเรียน

(ภิญโญ สาร 2523 : 460)

งานบริหารทั่วไป ในงานวิจัยนี้ จะรวมถึงการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาดังต่อไปนี้ คือ งานธุรการ การเงิน งานอาคารสถานที่และงานบุคลากร

1.1 งานเกี่ยวกับธุรการและการเงิน ได้แก่การบริหารงานที่เกี่ยวกับการจัดการ โรงเรียน งานสารบรรณ การจัดสำนักงานธุรการโรงเรียน อาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน การบริการต่าง ๆ การเงิน และการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน งานธุรการและการเงินนี้ นักวิชาการของไทยได้แบ่งไว้หลายแบบด้วยกัน เช่น ภิญโญ สาร (ภิญโญ สาร 2523 : 460 - 471) ได้แบ่งงานธุรการและการเงินของโรงเรียนเป็น 6 ประเภทคือ

1.1.1 งานเกี่ยวกับการจัดการโรงเรียน ได้แก่

1.1.1.1 งานที่เกี่ยวกับการจัดโรงเรียนซึ่งมีงานสำคัญ 2 อย่างคือ การกำหนดเกี่ยวกับการเรียนการสอนและกำหนดเกี่ยวกับการทำงาน และแฟ้มเอกสารโดยทั่วไป

1.1.1.2 งานเกี่ยวกับกิจการนักเรียน

1.1.1.3 งานบุคลากร

1.1.1.4 งานหลักสูตร แบบเรียนและอุปกรณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการสอน

1.1.1.5 งานกิจกรรมต่าง ๆ และการบำรุงรักษาประสิทธิผลของ

โรงเรียน

1.1.1.6 งานธุรการซึ่งได้แก่ งานที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ บัญชี
เงินเคียน บัญชีต่าง ๆ หลักฐานการขอแซมต่อเติมอาคารสถานที่ รวมทั้งการรับเงิน

1.1.2 งานสารบรรณ ได้แก่ งานที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ นับตั้งแต่การคิด
ร่าง เขียน แต่ง พิมพ์ จด จำ ทำสำเนา รับ บันทึก เรียงย่อ เสนอ สั่งการ ทบอ เก็บเข้าที่ และค้นหา

1.1.3 การจัดสำนักงานธุรการโรงเรียน ซึ่งหมายถึง สำนักงานครูใหญ่
หรือเป็นศูนย์กลางการประสานงานในโรงเรียนและบุคลากรภายนอกที่เข้ามาติดต่อกับโรงเรียน สำนักงาน
ธุรการที่ดี อาคารที่เป็นศูนย์กลางผู้มาติดต่อสามารถติดต่อได้สะดวก ควรอยู่ในที่ตั้งครูใหญ่มองเห็น
ส่วนต่าง ๆ ที่สำคัญของโรงเรียนทั้งหมด นอกจากนี้ควรมีสถานที่ว่างพอที่จะประชุมกลุ่มย่อยได้ รวม
ทั้งควรมีที่รับแขกได้คราวละ 3 - 5 คน

1.1.4 การบริการต่าง ๆ ของโรงเรียนนั้น ถือว่าโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง
ของประชาชน ดังนั้นการดำเนินงานต่าง ๆ โรงเรียนควรเชิญผู้ปกครองและเปิดโอกาสให้ประชาชน
มีส่วนร่วมด้วยเสมอ โรงเรียนควรมีบริการชุมชน นอกจากนี้ก็อย่าได้ละเลยงานที่ต้องบริการอย่าง
สม่ำเสมอคือ บุคลากรภายในโรงเรียน ซึ่งได้แก่ ครู อาจารย์ นักเรียน นักการภารโรง
เพราะบุคลากรเหล่านี้จะทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปด้วยความราบรื่นและบรรลุ
วัตถุประสงค์ที่วางไว้

1.1.5 งานการเงินของโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้ได้มา
ซึ่งเงินเพื่อนำมาใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของโรงเรียน การจัดการ การควบคุมดำเนินงานทาง
ด้านการเงินให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ได้แก่ การวางแผนการใช้จ่าย การจัดการเกี่ยว
กับทรัพย์สินของโรงเรียนโดยส่วนรวม การจัดการเกี่ยวกับการรับและจ่ายเงินของโรงเรียนอย่าง
มีประสิทธิภาพ

1.1.6 การประชาสัมพันธ์โรงเรียน หมายถึง การสร้างความเข้าใจ
อันดีระหว่างประชาชนกับกลุ่มบุคคลที่มีหน้าที่ต้องรับใช้หรือบริการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ได้แก่

การเสนอรายงาน การสร้างความเชื่อถือ และสร้างความนิยมที่ประชาชนควรมีต่อโรงเรียน ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจความสำคัญของการศึกษา และเกื้อกูลกิจการเกี่ยวกับการศึกษาต่าง ๆ ของโรงเรียน ฯลฯ

1.2 งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน

การจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม หมายถึง การรู้จักจัดทำให้ได้มา การรู้จักใช้อาคารสถานที่ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการควบคุมดูแลรักษาการให้บริการ แก่ชุมชน การรู้จักส่งเสริมสนับสนุนบำรุงอาคารที่มีอยู่ในท้องถิ่นสภาพดี และสนองความต้องการได้อย่างเพียงพอ (ธีรวิทย์ ฤทธิเดช 2521 : 15) ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องต่อไปนี้คือ การจัดทำแผนที่หรือหุ่นจำลองแสดงบริเวณโรงเรียน และที่สิ่งอาคารต่าง ๆ ไว้ให้เห็น ปัจจุบัน การมอบหมายให้ผู้บริหารรับผิดชอบหน้าที่ในการดูแลรักษาเป็นประจำ เช่น มอบหมายให้ครู อาจารย์ นักเรียน นักการภารโรง ได้ดูแลรักษาในเรื่องการรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงามเป็นประจำ การนิเทศและติดตามผลงานการปฏิบัติงานของผู้ที่ได้รับมอบหมาย และสรุปประเมินผลการดำเนินงานในรอบครึ่งปี หรือหนึ่งปี (สุภรณ์ ประทับแก้ว 2523 : 3 - 4)

ในการจัดอาคารสถานที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้น กรมสามัญศึกษาได้เสนอแนะไว้ใน หนังสือคู่มือครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดใหม่ว่า ให้คำนึงถึงเรื่องของการให้ได้มาของที่ดิน เรื่องแผนผังโรงเรียน ขนาดและรูปแบบอาคารเรียน การจัดทางประมาณ และการของบประมาณ เพื่อปลูกสร้างอาคารเรียน การจัดบริเวณโรงเรียน รวมทั้งการจัดในเรื่องสุขาภิบาลโรงเรียน หลังจากนั้นจะต้องศึกษาและดำเนินการในเรื่องของสภาพแวดล้อม บริเวณที่พักผ่อนหย่อนใจ การรักษาและสงวนธรรมชาติในโรงเรียน ตลอดจนถึงความปลอดภัย ความสบายใจ ฯลฯ ในอันที่จะ ให้เด็กได้รับการศึกษาได้เต็มที่ และได้ผลดีมากที่สุดเป็นสำคัญ (หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 9 2522 : 221 - 232)

1.3 งานบุคลากร

บุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีบทบาทในการจัดและบริหาร ภายในโรงเรียนมีอยู่ 3 ฝ่ายคือ ครูอาจารย์ในโรงเรียน นักเรียนในโรงเรียน และนักการภารโรง และลูกจ้างประจำ

สมพงษ์ เกษมสิน (สมพงษ์ เกษมสิน 2523 : 5 - 6) ได้เสนอแนะว่าการบริหารบุคคลนั้นจะประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

- 1.3.1 การวางแผนเกี่ยวกับการบริหารบุคคล
- 1.3.2 การสรรหาบุคคล
- 1.3.3 การกำหนดอัตราเงินเดือนและค่าจ้าง
- 1.3.4 การประเมินผลการปฏิบัติงานและประเมินค่าเพิ่ม
- 1.3.5 การปกครองบังคับบัญชา
- 1.3.6 การพัฒนาบุคคล
- 1.3.7 การจัดประโยชน์เกื้อกูลอื่น ๆ
- 1.3.8 การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลากร

2. งานด้านวิชาการ

งานด้านวิชาการ หมายถึง งานที่เกี่ยวกับกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนให้ประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายของการศึกษา วิธีจัดการหรือบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมักนิยมกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบให้แก่ผู้ทำหน้าที่ทางวิชาการอย่างเต็มที่ เพื่อให้เสรีภาพทางวิชาการ (Academic Freedom) อันเป็นผลให้เกิดความรู้และวิธีการใหม่ ๆ ทำให้องค์การบริหารหรือโรงเรียนก้าวหน้าต่อไปโดยไม่หยุดยั้ง แท้จริงแล้วผู้บริหาร ซึ่งต้องรับผิดชอบทุกสิ่งทุกอย่างในองค์การ จะยังคงมีอำนาจในการตัดสินใจ (Decision Making) ในปัญหาใด ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่

ผู้บริหารการศึกษาต้องเป็นทั้งนักบริหารและนักวิชาการ ดังนั้นผู้บริหารการศึกษา หรือครูใหญ่ก็คือนำทางวิชาการของโรงเรียนนั่นเอง ความเป็นผู้นำของครูใหญ่อยู่ที่การรู้จักชักชวนให้ช่วยกันทำงานโดยไม่ตอ้งมาบีบบังคับขู่เข็ญ แต่อาศัยเทคนิคแห่งการกระตุ้นเตือน (Motivation) การจูงใจ (Inducement) ซึ่งต้องอาศัยอำนาจแห่งความมากกว่าอำนาจแห่งการบีบบังคับ วิจิตร วรทบางกูร (วิจิตร วรทบางกูร 2520 : 31) ได้ให้ความเห็นว่างานบริหารวิชาการในโรงเรียนที่ครูใหญ่จะต้องรับผิดชอบ ประกอบด้วยงานย่อย ๆ ได้แก่ วัตถุประสงค์ นโยบาย วิธีบริหารทางวิชาการ หลักสูตร ประมวลการสอน การวางแผน การพัฒนาการศึกษา แบบเรียน

หนังสืออ่านประกอบ การจัดแบ่งหมู่หนังสือ การนิเทศการสอน การจัดห้องสมุด การวัดผล และการประเมินผล

หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้นักเรียน ทั้งประสบการณ์ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะ และทักษะที่สำคัญแก่ชีวิต

ตารางสอน หมายถึง กำหนดนัดหมายระหว่างครูกับนักเรียนเกี่ยวกับเวลาและวิชาที่จะใช้เรียนให้สอนตลอดสัปดาห์

ประมวลการสอน หมายถึง รายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาที่จะต้องสอนตามหลักสูตร แจกแจงและขยายข้อความให้กว้างขวางขึ้น รวมทั้งแยกแยะจำนวนชั่วโมง อุปกรณ์ กิจกรรม หนังสือเรียน และวิธีการวัดผลไว้ด้วย และยังได้อธิบายความมุ่งหมายของแต่ละวิชาไว้โดยละเอียด เพื่อให้ครูได้สอนให้บรรลุตามความมุ่งหมายนั้น ๆ

แผนการสอน หมายถึง ส่วนขยายของหลักสูตร ซึ่งกำหนดแนวทางการสอนและการจัดกิจกรรมเสนอแนะแก่ครู โดยยึดเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ ความลึกซึ้งของเนื้อหา ในหลักสูตร เป็นหลัก

สื่อการเรียนหรืออุปกรณ์การสอน หมายถึง เครื่องช่วยในการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ที่ต้องการ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

แบบเรียน หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการสอน ได้กำหนดสิ่งที่นักเรียนควรเรียนรู้ และมักมีรูปแบบเฉพาะเป็นวิชา ๆ สำหรับใช้ในโรงเรียน อาจเป็นหนังสือเรียน เล่มเดียว หรือเป็นชุด แบบเรียนที่ได้มาตรฐานมักจะมีแบบฝึกหัดตามหัวข้อเรื่องในแบบเรียน และมีคู่มือครูประกอบ เพื่อให้คำแนะนำในการสอน และใช้วัสดุประกอบการสอนตามแบบเรียนด้วย

ห้องสมุดโรงเรียน มีความสำคัญแก่โรงเรียนมาก เพราะเป็นศูนย์กลางของวิชาการ โรงเรียนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดห้องสมุดที่ดี และให้ถูกหลักเกณฑ์ ซึ่งควรประกอบด้วย เจ้าหน้าที่หรือบรรณารักษ์อยู่ประจำตลอดวัน มีหนังสืออุทิศ หนังสือทุกวิชาที่สอนในโรงเรียน หนังสืออ่านประกอบ วัสดุการอ่านที่มีประโยชน์ มีระเบียบแบบแผนการแยกหนังสือเป็นพวก ๆ มีพื้นที่เพียงพอที่จะเก็บ และซ่อมหนังสือ มีระเบียบการยืม การรับ และการส่งคืนหนังสืออย่างเรียบร้อย และมีระเบียบการถ่ายยืม ๆ ที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่นักเรียนที่จะใช้ห้องสมุด

การวัดผลและการประเมินผล เป็นองค์ประกอบหนึ่งของการศึกษา เมื่อมีการจัดการเรียนการสอนขึ้น ก็ต้องมีการวัดผลและการประเมินผล เพื่อทราบข้อบกพร่องหรือปัญหาในการเรียนการสอน ก่อให้เกิดการปรับปรุงการเรียนการสอนให้โดยสมบูรณ์ และค้นหาพัฒนาความสามารถของผู้เรียน

การนิเทศการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานตามแผนงานที่จัดไว้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา เป็นกิจกรรมที่จะต้องกระทำทุกวิถีทาง เพื่อให้เกิดการพัฒนาแก่ครูและเด็ก โดยมีจุดมุ่งหมายให้สนองนโยบายและจุดประสงค์ของการศึกษา

จะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ครูใหญ่จะต้องรับผิดชอบในเรื่องกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย และใช้วิธีการที่จะให้ได้ซึ่งวัตถุประสงค์ สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนวิธีการและแบบแผนในการที่จะส่งเสริมการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ก้าวหน้า และมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (วิจิตร วรุตบางกูร 2520 : 31)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนคือส่วนหนึ่งของชุมชน และเป็นสมาชิกของชุมชน เพราะทั้งขึ้นค้ำเงินที่มาจากภาษีอากรของประชาชน และทั้งจากการบริจาคของชุมชน ดังนั้นย่อมถือได้ว่า "โรงเรียนเป็นของชุมชน โดยชุมชนและเพื่อชุมชน" เพื่อให้บรรลุผลตามข้อความในอัญญประกาศ โรงเรียนจึงได้อยู่ในฐานะที่เหมาะสมในการทำหน้าที่ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับสถาบันที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสมบูรณ์ต่อชุมชน

ในการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนนั้น ครูใหญ่ต้องทำกิจกรรมหรือรวมกิจกรรมทุกอย่างที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชน ทั้งในสถานศึกษา วัฒนธรรม ประเพณี พิธีการ สุขอนามัย การรื่นเริง และการพักผ่อนหย่อนใจ ตลอดจนการประกอบอาชีพของชุมชน

นางอุเดสียา สุมาวงศ์ (นางอุเดสียา สุมาวงศ์ 2522 : 2) กล่าวว่า การที่โรงเรียนกับชุมชนจะร่วมมือกันในการสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ชุมชน อาจทำได้โดยวิธีการต่อไปนี้

1. จัดให้มีกรรมการโรงเรียนโดยเลือกตั้งจากประชาชน
2. เปิดโอกาสให้ชุมชนใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนนอกเวลาเรียน หรือในวันหยุด เช่น เป็นที่สอนหนังสือผู้ใหญ่ เป็นที่ประชุม หรือจัดงานพิธีต่าง ๆ เป็นต้น

3. จัดหลักสูตรของโรงเรียนให้สัมพันธ์กับชุมชน เพื่อให้ความรู้ของนักเรียนมีความหมายมากขึ้น สามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ๆ ทั้งนี้ต้องใช้อุปกรณ์สื่อมวลชน และแหล่งวิชาต่าง ๆ ในชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน เท่ากับเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไปในขณะเดียวกัน

4. จัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนซึ่งจะช่วยให้ชุมชนเข้ามามีบทบาททางโรงเรียน เช่น การจัดนิทรรศการต่าง ๆ จัดแสดงละครประจำปี แข่งขันกีฬานักเรียน ให้บริการแนะแนวทางอาชีพแก่นักเรียน หรือเป็นศูนย์กลางของชุมชนในการจัดกิจกรรมทางสังคม

เมธี ปิณฑานนท์ (เมธี ปิณฑานนท์ 2525 : 267 - 268) ได้สรุปตัวอย่างกิจกรรมที่โรงเรียนใช้กันมากและได้ผลดีในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ได้แก่ การแข่งขันและการประกวดการแสดงต่าง ๆ จัดทำวารสารของนักเรียนหรือของโรงเรียน โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมาชม หรือแสดงความคิดเห็น เป็นต้น การจัดตั้งชุมนุม หรือสโมสรต่าง ๆ สถานักเรียน เป็นการฝึกทักษะให้นักเรียน แต่ต้องมีครูเป็นที่ปรึกษา โรงเรียนควรจัดการประชุมนักเรียนอย่างน้อยเดือนละครั้ง และให้ผู้ปกครองมาร่วมให้ความรู้ การทัศนอาจร หรือการทัศนศึกษา โรงเรียนควรจัดเป็นครั้งคราวอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อให้นักเรียนได้สัมผัสของจริง สภาพจริง และทำให้ครูและนักเรียนเป็นกันเองและใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสรู้จักโรงเรียน โรงเรียนควรจัดพิธีมอบประกาศนียบัตรให้แก่นักเรียนที่สำเร็จการศึกษา จัดให้มีขึ้นทุก ๆ ปี รวมทั้งการมอบรางวัลแก่นักเรียนที่เรียนดี ประพฤติดี

โรงเรียนสตรีวิทยา (สตรีวิทยา 2528 : 114) ได้เสนอโครงการที่เห็นว่าได้ประโยชน์มากจากการที่ผู้ปกครองพบกับครู ซึ่งโครงการนี้มีชื่อว่า "วันผู้ปกครองพบครู" ขึ้นในปีการศึกษา 2528 โดยได้เชิญผู้ปกครองมาเยี่ยมโรงเรียน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บ้านกับโรงเรียนได้ร่วมมือกันในการอบรมสั่งสอนบุตรหลานให้ได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบัน และเชิญผู้ปกครองมาโรงเรียนวันละหนึ่งห้องเรียน ตั้งแต่เวลา 15.00 น. หลังเลิกเรียนแล้วตลอดปีการศึกษา โรงเรียนจะเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองพบกับอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ประจำวิชาและหัวหน้าระดับชั้น เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ปกครองและครู หรือระหว่างผู้ปกครองกับผู้ปกครองด้วยกัน รวมทั้งการรายงานผลการเรียน และพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อหาทางแก้ไข

และเสนอแนะแนวทางช่วยเหลือเด็กนักเรียนได้ทันการ ก่อนกลับทางโรงเรียนยังได้ขอความเห็นเกี่ยวกับกิจการต่าง ๆ ของโรงเรียนจากผู้ปกครองด้วย ซึ่งประโยชน์จากโครงการคือทำให้ผู้ปกครองได้รู้ความเป็นไปของโรงเรียน เข้าใจเด็กได้ดีขึ้น ได้คุ้นเคยกับครูอาจารย์ประจำวิชา และอาจารย์ประจำชั้น ตลอดจนสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่ลูกหลานอยู่

วิลเลียมส์ (Williams. 1972 : 1935 - 4) ได้ศึกษาวิจัยงานในหน้าที่ของครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาในอินเดียมา งานงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน พบว่าครูใหญ่ไม่ค่อยใช้ครูและนักเรียนให้เป็นประโยชน์ของงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน การติดต่อกันระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน โดยการเยี่ยมเยียนน้อย และจากผลงานวิจัยของ สมบัติ จันทภูมิ (สมบัติ จันทภูมิ 2514 : 169) ในเรื่องเดียวกันนี้พบว่า ครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนคร ติดต่อกับผู้ปกครองและจัดบริการชุมนุมอยู่ในเกณฑ์ระดับกลาง การจัดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ระดับต่ำ

4. งานกิจการนักเรียน

งานกิจการนักเรียน เป็นงานที่ทางโรงเรียนจัดดำเนินการควบคู่กับงานวิชาการ เพื่อบริการนักเรียนให้มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ซึ่งงานกิจการนักเรียนถือว่าเป็นงานหลักงานหนึ่งที่ผู้บริหารจะต้องเอาใจใส่

การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารและการนิเทศกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการสอนในห้องเรียนทั้งหมด วัตถุประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียน ก็คือช่วยให้นักเรียนแต่ละคน ได้รับความรู้จากประสบการณ์ในโรงเรียน ให้มากที่สุด โดยการจัดสิ่งแวดล้อม หรือบรรยากาศที่เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีและมีความก้าวหน้าทางการเรียน ทริพพ์ (เชาว์ มหิวงษ์ อ้างอิงมาจาก Tripp. 1970 : 74 - 76) เสนอขอบเขตของงานการบริหารกิจการนักเรียนอย่างกว้าง ๆ ไว้ 4 ด้านคือ

1. ด้านสวัสดิการ ซึ่งประกอบด้วย บริการคำแนะนำ แนว คำนวณสภาพอนามัย คำนวณ การศึกษา บริการด้านอาหาร ฯลฯ
2. ด้านการควบคุม ประกอบด้วย การรับเด็กเข้าเรียน งานทะเบียน งานเกี่ยวกับ หอนอน หอพัก การควบคุมทางวินัย และการลงโทษ

3. ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีสถานนักเรียน กิจกรรม กริษาและกีฬา กิจกรรม สังคม กิจกรรมความสัมพันธ์กับชุมชน

4. ด้านการสอน ประกอบด้วยการจัดการปฐมนิเทศ การสอนซ่อมเสริม การสอน ในเวลาพิเศษ

เฟเบอร์ และ เซชั่น (เฟเบอร์ มณีวงษ์ อ้างอิงมาจาก (Faber and Shezon. 1970 : 213) เห็นว่า ขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียนควรประกอบด้วยการบริหาร ด้านสุขภาพอนามัย งานทะเบียนนักเรียน การจัดปฐมนิเทศสำหรับนักเรียน สารวจนักเรียนใน ห้องที่ ประเมินผลตามกิจกรรมของเด็ก วินัยและการแก้ปัญหาทางวินัย และการจัดบริการแนะแนว วิทยุ สาร (วิทยุ สาร 2523 : 48) ได้จัดแบ่งหัวข้อใหญ่ ๆ ในการบริหารกิจการ นักเรียนไว้ดังนี้

1. การสำมะโนนักเรียน และการทำนายปริมาณนักเรียน
2. การรับนักเรียน การแบ่งกลุ่ม และการเลื่อนชั้น
3. การรายงานเกี่ยวกับนักเรียน
4. การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน
5. บริการแนะแนวนักเรียน
6. บริการเกี่ยวกับสุขภาพนักเรียน
7. กิจกรรมทาง ๆ ของนักเรียน

พนัส ทัศนาคินทร์ (พนัส ทัศนาคินทร์ 2524 : 219 - 278) สรุปว่า การบริหาร ด้านกิจการนักเรียนนั้น อาจแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทคือ

1. การจัดกิจกรรมนักเรียน เช่น หลักในการจัด ประเภทกิจกรรม การประเมินผล การจัดกิจกรรม
2. การจัดบริการแนะแนว ได้แก่ บริการต่าง ๆ ของการแนะแนว หน้าที่ของครูแนะแนว กิจกรรมในการแนะแนวและการประเมินผลการแนะแนว
3. การรักษาระเบียบวินัยในโรงเรียน ได้แก่ ประเภทของวินัย การแก้ไขและป้องกัน วินัยกับสุขภาพจิต ครูใหญ่กับการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน

4. บริการอื่น ๆ ที่จัดให้แก่นักเรียน เช่น บริการสุขภาพ การจัดอาหารกลางวัน การจัดรถจักรยาน การจัดให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าการบริหารจัดการนักเรียนเป็นงานบริการนักเรียนที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของผู้บริหาร ซึ่งจะทอ้งคำนึงงานทุกอย่างภายในโรงเรียนเพื่อให้กิจการนักเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้โดยยึดหลักการว่า โรงเรียนควรพยายามให้เด็กที่อยู่ในวัยเรียนทุกคนได้มีโอกาสมาเป็นนักเรียนอย่างเสมอภาค และยุติธรรม (ภิญโญ สาร 2523 : 388)

การจัดบริการด้านต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน

ในการให้การศึกษาแก่นักเรียน โรงเรียนมีหน้าที่จะต้องจัดการบริการต่าง ๆ เพื่อให้การศึกษาเล่าเรียนของนักเรียนเป็นไปด้วยความสะดวกและโดยล้เต็มที่ บริการเหล่านั้นนอกจากจะเป็นไปเพื่อช่วยเหลือให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการศึกษาของโรงเรียนอย่างเต็มที่แล้ว ยังอาจใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการศึกษแก่นักเรียนไปในตัวด้วย บริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนควรจะต้องจัดให้ คือ บริการค่านะแนว บริการค่านสุขภาพและอนามัย บริการอาหารกลางวัน และบริการให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน (สุมิตร คุณานุภร และคณะ เกณฑ์ประเมินผลโรงเรียนประถมศึกษา หน้า 82)

สำหรับงานบริการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์ประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา กำหนดไว้มีดังนี้ (กรมสามัญศึกษา คู่มือการประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2527 :

81 - 96)

1. บริการน้ำดื่ม น้ำใช้
2. บริการโภชนาการ
3. บริการสุขภาพอนามัย
4. บริการห้องสมุด
5. บริการโสตทัศนูปกรณ์
6. บริการแนะแนว
7. บริการสื่อสารและคมนาคม

8. การจัดบริการด้านอื่น ๆ

บริการน้ำดื่ม โรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องจัดให้กับนักเรียน โดยที่ต้งคำนึงถึงสภาพและคุณภาพของน้ำ ความพอเพียงของน้ำที่บริการแก่นักเรียน การจัดบริการน้ำดื่ม การจัดระบบการใช้น้ำ เพื่อความเป็นระเบียบและประหยัด

บริการโภชนาการ การจัดอาหารให้กับนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะนอกจากนักเรียนจะได้รับประทานอาหารที่ถูกหลักโภชนาการแล้ว ยังเป็นการฝึกให้นักเรียนเป็นผู้มีวัฒนธรรมและมารยาทในการรับประทานอีกด้วย ในการบริการด้านโภชนาการนั้นจะต้องคำนึงถึงการจัดสถานที่จำหน่าย และรับประทาน การมีครูโภชนาการ หรือผู้ที่รับผิดชอบซึ่งการจัดในรูปของคณะกรรมการโภชนาการ การจัดบริการโภชนาการให้นักเรียน การควบคุมคุณภาพ และราคาอาหาร ตลอดจนการให้ความรู้และการสร้างนิสัยที่ดีเกี่ยวกับโภชนาการ

บริการสุขภาพอนามัย การบริการสุขภาพและอนามัย ก็คือการช่วยเหลือส่งเสริมการดำรงไว้ซึ่งสภาพทางกายและทางจิตใจ เพื่อการปรับปรุงให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดีโดยมีความมุ่งหมาย

1. เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีให้นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ
2. เพื่อให้นักเรียนเกิดความต้องการและสนใจในเรื่องสุขภาพของตนเองยิ่งขึ้น
3. เพื่อให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้เห็นหรือได้กระทำที่โรงเรียนไปปฏิบัติจริง ๆ ในชีวิตประจำวัน

ประจำวัน

4. เพื่อเป็นการรื้อฟื้นความรู้และปลูกฝังการมองเห็นความสำคัญในเรื่องสุขภาพอนามัยของเด็กมากขึ้น

ในการจัดบริการสุขภาพอนามัยนั้น จะต้องคำนึงถึงการจัดสถานที่หรือห้องพยาบาล มีครูอนามัยโรงเรียนหรือผู้ที่รับผิดชอบ การจัดบริการด้านสุขภาพอนามัย การควบคุมและการป้องกันโรค และการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย

บริการห้องสมุด บริการห้องสมุดเป็นบริการที่จะขาดเสียมิได้ เพราะนอกจากจะเป็นการปลูกฝังให้เด็กมีนิสัยที่จะศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง รักการอ่านและรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แล้ว ยังทำให้เด็กมีประสบการณ์ และความกว้างขวาง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนของเด็กและชีวิตในอนาคต วัตถุประสงค์ในการบริการห้องสมุดโรงเรียนนั้นอย่างใด นอกจากนี้ห้องสมุดโรงเรียนควรจัดตั้งขึ้น เพื่อส่งเสริมความเพลิดเพลินของเด็ก รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และที่สำคัญ เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านหนังสือให้แก่เด็ก ซึ่งเป็นนิสัยที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับมนุษย์ที่เจริญแล้ว เป็นนิสัยที่ช่วยตนเองได้ในอนาคต เป็นนิสัยของผู้ที่ทำงานโดยอาศัยหลักวิชา (เกรียง เอี่ยมสกุล : 2511 : 153 - 154)

ฉะนั้นในการจัดห้องสมุดโรงเรียนนั้นจะต้องคำนึงถึงการจัดห้องสมุด ซึ่งประกอบด้วยห้องสมุด หรือมุมหนังสืออยู่ในที่ที่เหมาะสม มีวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์พอเพียง มีหนังสือครบทุกหมวดตามสาขานิยม นอกจากนี้ห้องสมุดจะต้องมีบรรณารักษ์ หรือผู้รับผิดชอบ การจัดระบบหนังสือให้สะดวกแก่การค้นคว้า การบริการห้องสมุด และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด

บริการโสตทัศนูปกรณ์ เป็นบริการที่จะส่งเสริมการเรียนการสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งนี้โสตทัศนูปกรณ์จะช่วยประหยัดเวลา ประหยัดบุคลากร และจะมีประโยชน์สำหรับการเรียนการสอนในปัจจุบัน ทั้งนี้โรงเรียนที่คำนึงถึงสภาพความพร้อมของทางโรงเรียน ประโยชน์ที่จะได้จากเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการจัดบริการและการควบคุม การบำรุงการรักษ และการส่งเสริมการใช้โสตทัศนูปกรณ์ เป็นสำคัญ

บริการแนะแนว จากหลักการจุดหมายโครงสร้างของหลักสูตรในปัจจุบัน จะพบว่าหลักการหลายประการที่จะต้องอาศัยการแนะแนวเข้าช่วย เช่น

- การคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้นั้นได้ค้นพบสิ่งเหล่านี้ด้วยตนเอง
- การคำนึงถึงความต้องการของท้องถิ่น โดยเฉพาะทางด้านวิชาชีพ
- การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ และทักษะจากแหล่งวิชาการและสถานประกอบการที่ไม่มีในโรงเรียนของตนเอง

- การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกวิชาเรียนหรือโครงการเรียนเอง

ทั้งนี้โรงเรียนจำเป็นต้องจัดบริการแนะแนวขึ้นในโรงเรียนให้ได้ ซึ่งบริการหลักของการแนะแนวมี 5 บริการ คือ บริการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก บริการงานสนเทศ บริการจัดวางตัวบุคคล บริการให้คำปรึกษาและบริการติดตามผลและประเมินผล

ฉะนั้น ในการบริการแนะแนวนั้น สิ่งที่ว่าโรงเรียนควรคำนึงถึง คือ การจัดห้องแนะแนว การจัดครูแนะแนวหรือผู้รับผิดชอบ การจัดดำเนินการแนะแนว และการทำหลักฐาน หรือระเบียบสะสมนักเรียน

บริการสื่อสารและคมนาคม ในการบริการเอกสาร หลักฐาน และการสื่อสารภายในโรงเรียน รวมทั้งการจัดบริการในเรื่องยานพาหนะ ซึ่งมีความจำเป็นและสำคัญมาก เพราะจะเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีและตรงกันให้เกิดขึ้นภายในโรงเรียน ซึ่งย่อมทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปด้วยความมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ที่วางไว้ ฉะนั้น โรงเรียนควรมีบุคลากรที่รับผิดชอบ การจัดการสื่อสารภายในโรงเรียน การอำนวยความสะดวกในการสื่อสาร การควบคุมการใช้เครื่องมือสื่อสาร และการอำนวยความสะดวกในการจัดบริการเรื่องยานพาหนะ เป็นต้น

การจัดบริการด้านอื่น ๆ นอกจากบริการต่าง ๆ ดังที่ได้อธิบายแล้ว โรงเรียนควรจะได้คำนึงถึงบริการในด้านต่อไปนี้ด้วยคือ

1. การบริการจัดหาทุนการศึกษา ซึ่งโรงเรียนมักประสบปัญหานักเรียนเรียนดี ความประพฤติดี แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ โรงเรียนจะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ ว่าจะสามารถติดต่อหาทุนเพื่อมอบให้แก่เด็กใดที่ไหน อย่างไร ฉะนั้นโรงเรียนควรจะต้องตั้งบุคคลดำเนินงานนี้ในรูปคณะกรรมการ

2. การจัดหางานให้เด็กทำ การจัดหางานให้นักเรียนทำ จัดว่าเป็นวิธีการช่วยนักเรียนที่มีความประสงค์จะใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์ได้เป็นอย่างดี ทั้งยังเป็นการช่วยลดปัญหาสังคมได้วิธีหนึ่ง การที่ได้ทำงานหาเงิน ช่วยเหลือบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ทำให้ลดปัญหาการขาดแคลนทุนการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ผลการเรียนดีขึ้นตามลำดับ เพราะนักเรียนไม่ควรมีกังวลเกี่ยวกับ

ค่าใช้จ่ายหนึ่งแล้ว นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ในการตัดสินใจเลือกอาชีพของตัวนักเรียนเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครองโดยตรง ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ มีน้อยมาก โดยเฉพาะในประเทศไทยนั้น จะเป็นการศึกษาการจัดการศึกษาระดับอื่นที่ไม่ใช่ระดับมัธยมศึกษา ฉะนั้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจึงมีการจัดการศึกษาระดับอื่น ๆ ควบคู่กันไป

งานวิจัยภายในประเทศ

สุวัฒนา ภาณุทานนท์ (สุวัฒนา ภาณุทานนท์ 2515 : 74 - 75) ได้ทำการสำรวจบทบาทและปัญหาของสมาคมผู้ปกครองและครูในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพระนครธนบุรี โดยศึกษาความเป็นมา บทบาท ความต้องการของสมาชิก และปัญหา ผลการวิจัยพบว่า การก่อตั้งเริ่มจากคณะกรรมการสวัสดิการของโรงเรียน ซึ่งช่วยสวัสดิการครู นักเรียน กิจกรรมของสมาคม ฯ คือ จัดซื้อหาอุปกรณ์การเรียนการสอนให้แก่โรงเรียน ให้ทุนการเรียนแก่นักเรียน ปัญหาของสมาคม ฯ คือ ขาดกำลังเงินในการดำเนินงาน

สุวิธ แก้วเกษ (สุวิธ แก้วเกษ 2518 : 59 - 61) ได้ทำการศึกษางานบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่า

1. ผู้บริหารมีความเห็นว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนพอสมควร มีผู้ปกครองเป็นส่วนน้อยที่มามีคึกคักกับโรงเรียน เนื่องจากประชาชนทั่วไปมีทัศนคติต่อโรงเรียนว่า ผู้ปกครองมีหน้าที่ส่งเด็กมาเรียนเท่านั้น ส่วนเรื่องอื่นโรงเรียนต้องหาทางดำเนินการเอง ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นควรจะได้เชิญผู้ปกครองนักเรียนมาประชุม เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศในความสัมพันธ์กับชุมชนให้ดีขึ้น

2. คณะครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ให้ความคิดเห็นว่าโรงเรียนได้รับความร่วมมือจาก ผู้ปกครองน้อยมาก เนื่องจากผู้ปกครองมีฐานะยากจน มีภาระเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ มี โรงเรียนเป็นส่วนน้อยเท่านั้น ที่ประชาชนให้ความร่วมมือดีพอสมควร

3. ผู้ปกครองนักเรียนได้ให้ความเห็นว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่พร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับ ทางโรงเรียนเสมอ ถ้าหากโรงเรียนต้องการหรือติดต่อมา โดยทั่วไปแล้วโรงเรียนไม่ได้แจ้ง ความเคลื่อนไหวใด ๆ ให้ประชาชนหรือผู้ปกครองนักเรียนทราบมากนัก นอกจากจะได้รับฟังการ บอกเล่าจากบุตรหลาน ดังนั้นผู้ปกครองจึงเสนอให้โรงเรียน จัดให้มีการประชุมระหว่างครูกับ ผู้ปกครอง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนของโรงเรียน ให้เด็กได้รับความรู้และความปลอดภัยในการไปโรงเรียนมากที่สุด

ทงศักดิ์ คุ่มขำ (ทงศักดิ์ คุ่มขำ 2519 : 65 - 67) ได้ศึกษากิจกรรม และปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งชุมชนส่วนหนึ่งก็คือ ผู้ปกครองนักเรียนนั่นเอง ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ใน ระดับมาก กิจกรรมการให้ความรู้แก่ประชาชนอยู่ในระดับน้อย ด้านการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้อง กับความต้องการของท้องถิ่น มีแนวโน้มว่าการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ได้แก่การนำนักเรียน ออกไปศึกษาตามแหล่งวิชาในชุมชน

ต่อมา สุพจน์ ศุภกุล (สุพจน์ ศุภกุล 2521 : 56) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ สมรรถภาพของครูมัธยมศึกษา ตามความต้องการของชาวเชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 2521 เพื่อ ศึกษาเจตคติและความรู้สึกนึกคิดตามความต้องการเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูมัธยมศึกษาและการ ปฏิบัติงานของครูที่มีสมรรถภาพด้านหลักสูตรและการสอนมากที่สุด ซึ่งในปีเดียวกัน พิมพ์ภรณ์ มโนรัตน์ (พิมพ์ภรณ์ มโนรัตน์ 2521 : 59 - 60) ได้ทำการศึกษา เรื่องสถานภาพของครู มัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 8 พบว่า ระดับสถานภาพครูมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 8 อยู่ใน เกณฑ์ดี เป็นผู้ที่มีสภาพความเป็นจริงในการปฏิบัติงานดี ครูมัธยมศึกษาชายและหญิง มีสถานภาพด้าน ทักษะในการสอน ด้านการปฏิบัติตัวของครู และด้านส่งเสริมรักษาสถาบันธรรมนิยมประเพณี ไม่ แตกต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์มาก มีสถานภาพทางวิชาการด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับ ชุมชนแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์น้อย แต่ทักษะการสอน การปฏิบัติตนของครู และการปกครองชั้น

ไม่แตกต่างกัน

พรทิพย์ รัตนวิเชียร (พรทิพย์ รัตนวิเชียร 2522 : 116 - 118) ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้ปานกลาง มีแนวคิดทางการศึกษา จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มความคิดก้าวหน้า คือต้องการให้จัดการศึกษาในแนวที่มีการฝึกปฏิบัติ มุ่งให้เกิดรู้จักแก้ปัญหาหรือหาคำตอบ สามารถปรับตัวได้ดี มีความคิดริเริ่ม สามารถดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันและอนาคต และส่งเสริมให้เด็กสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่ดีกว่า แก่สังคมในอนาคต และผู้ปกครองอีกกลุ่มหนึ่งยังมีความคิดยึดอยู่กับวิธีเก่า ๆ กล่าวคือ ต้องการให้โรงเรียนเคร่งครัดต่อระเบียบวินัย ผู้ปกครองมีความคิดเน้นไปในแนวเดียวกันในเรื่องหลักสูตร นักเรียน การเรียนรู้ของเด็ก สภาพชั้นเรียนและครู เป็นแนวก้าวหน้า คือเน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติในการเรียนรู้สิ่งที่สอดคล้องกับชีวิตจริง และการเปลี่ยนแปลงของสังคม และรู้จักคิดริเริ่ม รู้จักประโยชน์ของการหาความรู้ โดยที่ครูจะต้องให้คำแนะนำส่งเสริมเด็กให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล

แม้ว่าผู้ปกครองอาจจะมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก แต่ผู้ปกครองก็หวังว่าโรงเรียนน่าจะทำได้ดีกว่านี้ โดยเฉพาะเรื่องการปรับปรุงการเรียนการสอนของครู ด้านวิชาการควรเน้นหลาย ๆ ด้าน โรงเรียนจะต้องพัฒนาในการคัดเลือกครู โรงเรียนจะต้องติดต่อกับผู้ปกครองให้มากขึ้น ส่งเอกสารที่ให้อาสาและความรู้แก่ผู้ปกครอง ควรเพิ่มห้องเรียน ห้องประกอบอุปกรณ์ ควรขยายพื้นที่บริเวณโรงเรียน จัดสนามที่เล่นให้เหมาะสมและเพียงพอ โรงเรียนจะต้องส่งเสริมการดูแลรักษาความสะอาดให้มากขึ้น การรับสมัครเด็กไม่ควรคำนึงถึงความเสมอภาค ควรส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนและปกครองนักเรียนแบบประชาธิปไตย และสุดท้ายทุกกลุ่มอาชีพรายได้และระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีไข้อย่างสำคัญที่จะทำให้ความพึงพอใจต่อการบริหารงานในโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียนมีความแตกต่างกัน

นิพนธ์ รอดภัย (นิพนธ์ รอดภัย 2524 : 172) ได้ศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างและกระบวนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่เกิดจากโครงสร้างและกระบวนการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวมแล้ว เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยมีสาเหตุมาจากการบริหาร งานวิชาการยังขาด

ความรู้และประสบการณ์ในงานวิชาการ ทำให้ไม่สามารถควบคุมและให้การนิเทศงานวิชาการ แก่ครู อาจารย์ โค้ชพอ และให้ความสนใจในงานค่าน้อย การบริหารงานยังขาดการกระจายอำนาจและการปฏิบัติงานและการแก้ปัญหาในงานอย่างจริงจัง นอกจากนี้โรงเรียน ยังไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนเท่าที่ควร และในปีเดียวกันนี้ ชัยยุทธ ศรีขจร (ชัยยุทธ ศรีขจร 2524 : 162 - 163) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานของฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ในเขตการศึกษา 3 พบว่า หน้าที่และความรับผิดชอบของฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ในเขตการศึกษา 3 ประกอบด้วยเรื่องต่อไปนี้คือ การควบคุมป้องกันและแก้ไขความประพฤติของนักเรียน สิ่งที่โรงเรียนปฏิบัติคือ การประชุมผู้ปกครอง การให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ดูแลนักเรียนขณะที่อยู่ในโรงเรียน และฝ่ายปกครองยังได้มีการจัดกิจกรรมในการพัฒนาชุมชนและการจัดนิทรรศการต่าง ๆ นอกจากนี้ฝ่ายปกครองยังได้ร่วมมือกับฝ่ายแนะแนว ในการแก้ปัญหานักเรียนและร่วมกับฝ่ายกิจกรรม ในการจัดกิจกรรมนักเรียน และมีปัญหาอุปสรรคของงานฝ่ายปกครอง คือความร่วมมือในการดำเนินงานจากคณะครู อาจารย์ ในโรงเรียนค่อนข้างน้อย และกำลังคนรวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานของฝ่ายปกครอง ไม่พอ

ในเรื่องของหลักสูตร สมาน บุญสัน (สมาน บุญสัน 2524 : 150 - 151) ได้ศึกษาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในเขตการศึกษา 1 พบว่า ขาดความร่วมมือของครูในหมวดวิชา เพื่อปฏิบัติตามหลักสูตร งบประมาณที่ได้รับในการดำเนินงานตามหมวดวิชาไม่เพียงพอ เอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอ หนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบไม่เพียงพอ การเปิดสอนรายวิชาต่าง ๆ ตามแผนการเรียนไม่อาจกระทำได้อย่างกว้างขวาง ทั้งนี้เพราะขาดบุคลากร วัสดุอุปกรณ์และสถานที่

พงษ์พิศ ทะคา (พงษ์พิศ ทะคา 2525 : 48) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองและครูที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 9 พบว่า โดยส่วนรวมแล้วโรงเรียนได้ดำเนินงานด้านหลักสูตร พุทธศักราช 2524 อยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนจะประสบปัญหาอยู่ในระดับมากไปหน่อย ดังนี้คือ ในด้านการจัด

สอนซ่อมเสริม การควบคุมการใช้หลักสูตร การประเมินผลการเรียนรู้ การจัดแผนการเรียนรู้ การจัดครูเขาสอน การจัดแนะแนว การจัดกิจกรรมนักเรียน การจัดให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การนำทรัพยากรท้องถิ่นมาเป็นปัจจัยประกอบการเรียนการสอน วิชาพื้นฐาน วิชาชีพ และวิชาชีพ การนิเทศและการติดตามการใช้หลักสูตรในโรงเรียน การใช้หลักสูตรในโรงเรียน การใช้อาคารสถานที่อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการการสอนและการจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน

กานบุคลากร สุวรรณ นรพัทธ์ (สุวรรณ นรพัทธ์ 2525 : 117 - 118) ได้ศึกษาการบริหารบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนภูมิภาค สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า การปฏิบัติงานบริหารบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนภูมิภาค สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนกำลังคนด้วยการบำรุงรักษา บุคลากรและด้านการพัฒนาบุคลากร ส่วนการปฏิบัติงานด้านการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง และการปฏิบัติงานด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน อยู่ในระดับน้อย เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านบุคลากร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่โรงเรียนมีสถานภาพต่างกัน กล่าวคือโรงเรียนมัธยมศึกษาระดับตำบล โรงเรียนมัธยมศึกษาระดับอำเภอ และโรงเรียนมัธยมศึกษาระดับจังหวัด ปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนกำลังคน ด้านการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากรด้านการบำรุงรักษาบุคลากร ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน ส่วนด้านการพัฒนาบุคลากร ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อนันต์ บำรุงไทย (อนันต์ บำรุงไทย 2525 : 121 - 122) ได้ศึกษาความเสมอภาคของการลงทุนการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 9 โดยการวิเคราะห์เงินงบประมาณในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในช่วงปีการศึกษา 2516 - 2520 และเพื่อประเมินความเสมอภาคของงบประมาณตามขนาดและสภาพที่ตั้งของโรงเรียน พบว่าค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา มีการเพิ่มขึ้นทุกปี ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายตามรายหัวของนักเรียน โดยเปรียบเทียบตามขนาดและสภาพที่ตั้งของโรงเรียน (ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ที่ตั้งอยู่ในเมืองและที่ตั้งอยู่นอกเมือง) แตกต่างกันเล็กน้อย ค่าใช้สอยมีค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียน ใน

แต่ละปีการศึกษา มีแนวโน้มหักเหขึ้นตามลำดับ ส่วนเงินนอกงบประมาณมีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดความเสมอภาคในการลงทุนการศึกษามากขึ้น

สรสิทธิ์ ศิลปศรีกุล (สรสิทธิ์ ศิลปศรีกุล 2525 : 81 - 83) ได้ศึกษาการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 8 คำน สรุปลักษณะนี้

1. การรับและแบ่งกลุ่มนักเรียน ปรากฏว่าทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์เห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้ว มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการรับและแบ่งกลุ่มนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ปัญหาและอุปสรรคในค่านนี้ ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าสิ่งที่เป็นปัญหา คือ นักเรียนที่เลือกแผนการเรียนเดียวกัน มีความรู้พื้นฐานต่างกัน และการเลือกแผนการเรียนไม่ตรงกับความถนัด

2. การประเมินผล ปรากฏว่าทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้วมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินผลอยู่ในระดับมาก

ปัญหาและอุปสรรคในค่านนี้ ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าสิ่งที่เป็นปัญหา คือ ผู้ปกครอง นักเรียนไม่เห็นความสำคัญและไม่ให้ความร่วมมือ สถานที่ใช้ทำการประเมินผล ไม่เหมาะสม

3. การรักษาระเบียบวินัย ปรากฏว่าทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้ว มีการปฏิบัติด้านการรักษาระเบียบวินัยในระดับมาก

ปัญหาและอุปสรรคในค่านนี้ ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นว่า สิ่งที่เป็นปัญหา คือ การขาดความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียน และความไม่เหมาะสมของระเบียบวินัยที่ใช้อยู่

4. การทำทะเบียนและการรายงานเกี่ยวกับนักเรียน ปรากฏว่าทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้วมีการปฏิบัติด้านการทำทะเบียนและการรายงานเกี่ยวกับนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ปัญหาและอุปสรรคในค่านนี้ ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นว่าสิ่งที่เป็นปัญหา คือ โรงเรียนขาดบุคลากรด้านทะเบียนและขาดความร่วมมือจากครูผู้ปกครองนักเรียน และตัวนักเรียนเอง

5. การจัดกิจกรรมนักเรียน ปรากฏว่าทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้ว มีการปฏิบัติด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ปัญหาและอุปสรรคในค่านี้นี้ ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าสิ่งที่เป็นปัญหาคือครูอาจารย์ ไม่สนใจ และไม่เข้าร่วมกิจกรรม และโรงเรียนขาดครูที่มีประสบการณ์ หรือความถนัดทางกิจกรรม ส่วนครู อาจารย์ เห็นว่าปัญหาเกิดจากครูอาจารย์ไม่สนใจและไม่เข้าร่วมกิจกรรม และสถานที่ใน โรงเรียนไม่อำนวยความสะดวกการจัดกิจกรรม

6. การบริการสุขภาพอนามัย ปรากฏว่าผู้บริหาร เห็นว่าการปฏิบัติด้านการรักษาสุขภาพ อนามัยอยู่ในระดับมากเกือบทุกเรื่อง ส่วนครูอาจารย์เห็นว่า การปฏิบัติด้านการรักษาสุขภาพอนามัย อยู่ในระคน้อยเกือบทุกเรื่อง

ปัญหาและอุปสรรคในค่านี้นี้ ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าสิ่งที่เป็นปัญหา คือการ ขาดบุคลากรในสถานพยาบาล และการไม่สามารถจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยได้อย่างทั่วถึง

7. การจัดและบริหารแผนงาน ปรากฏว่าทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าโดยเฉลี่ย แล้วมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ปัญหาและอุปสรรคในค่านี้นี้ ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นว่าสิ่งที่เป็นปัญหา คือ โรงเรียน ขาดบุคลากร ด้านการแผนงาน และสถานที่ในโรงเรียนไม่อำนวยความสะดวกในการจัดบริการ แผนงาน

8. การให้ทุนการศึกษา ปรากฏว่าทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้ว มีการปฏิบัติในด้านการให้ทุนการศึกษาอยู่ในระดับมาก

ปัญหาและอุปสรรคในค่านี้นี้ ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นว่าสิ่งที่เป็นปัญหา คือ เงินทุน ที่ได้จากแหล่งทุน ไม่พอกับจำนวนนักเรียนที่ขอรับ และการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณา ให้ทุนยังไม่ดีพอ ทำให้การพิจารณาทุนไม่รัดกุม

งานวิจัยทางประเทศ

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในต่างประเทศมีดังนี้

สปาร์คส์ (Sparks. 1960 : 3605 - 3606) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานครูใหญ่ของโรงเรียนในมลรัฐเคนตักกี ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนใช้เวลาในการทำงานด้านนิเทศการสอนมากที่สุด และใช้เวลาในการทำงานด้านควบคุมระเบียบวินัย และการสอนน้อยที่สุด ส่วนการเข้าใจเรื่องการบริหารโรงเรียนนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ แต่ขึ้นอยู่กับขนาดของโรงเรียน ถ้าโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารจะเข้าใจในการบริหารโรงเรียนดีกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และวิลเลียมส์ (Williams. 1972 : 1935 - A) ได้ทำการวิจัยเรื่องเดียวกัน แต่ศึกษาในรัฐอินเดียนา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนไม่ค่อยได้จัดระเบียบให้ครู อาจารย์ และนักเรียน ให้ประโยชน์ต่องานประชาสัมพันธ์โรงเรียน การติดต่อระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียนโดยการเยี่ยมเยียนมีน้อย

ลาวรีจอห์น (Lauri John. 1975 : 6004 - A) ได้สำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครอง และกลุ่มนักวิชาการเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยแยกออกเป็นด้านต่าง ๆ คือ

1. ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับตัวบุคคล
2. โครงการเรียนการสอน
3. ระบับการลงทุนทางการศึกษา
4. คณะครูอาจารย์
5. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน
6. หมวดเบ็คเทิล

โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในรัฐเซาท์คาโรไลนา ผลการวิจัย พบว่า

1. ผู้ปกครองยังขาดความรู้ที่เพียงพอ เกี่ยวกับความเป็นไปของโรงเรียน และการศึกษาได้เสนอแนะให้มีการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้มากขึ้น
2. การขาดข้อมูลข่าวสารการศึกษากลายเป็นชุมชน ทำให้ผู้ปกครองขาดความสัมพันธ์กับภายในชุมชน
3. เครื่องมือที่ใช้ติดต่อยังมีไม่เพียงพอ มีข้อเสนอให้มีการแจ้งนโยบาย การติดต่อระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จุดมุ่งหมาย ความรับผิดชอบ รายละเอียดเกี่ยวกับการเงิน เวลา

และความจำเป็นอื่น ๆ ของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ

แอนโทนี แฟรงก์ (Anthony Frank. 1978 : 598 - A) ได้ศึกษาบทบาทของ ผู้ปกครองนักเรียนในความสัมพันธ์ โรงเรียนกับชุมชน ในบทบาทที่เป็นจริง และคาดหวังตาม ทัศนะของครูประถมศึกษา ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนประถมศึกษา โดยศึกษากันความสัมพันธ์ต่าง ๆ ดังนี้

1. การบริหารทั่วไป
2. นักเรียน
3. หลักสูตร
4. อาคารสถานที่ อุปกรณ์อำนวยความสะดวก
5. การประชาสัมพันธ์

ปรากฏผลว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีความเห็นว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความเกี่ยวข้องกับ โรงเรียนในระดับน้อย มีแนวความคิดของทุกกลุ่มเสนอให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเรียน การจัดหลักสูตรการประเมินผลครู ระเบียบวินัยของโรงเรียน นอกจากนี้ยังเสนอให้บุคคลทุกฝ่าย ไม่เฉพาะผู้ปกครอง ให้มีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมายของโรงเรียน คณะครูและครูใหญ่ มีความ เห็นว่า ผู้ปกครองไม่ควรเกี่ยวข้องกับทางโรงเรียน ในส่วนที่ผู้ปกครองยังไม่มีความรู้พอ และ ไม่แน่ใจ ในกลุ่มที่ไม่ใช่ผู้ปกครอง ไม่เห็นควมที่ผู้ปกครองจะกระตือรือร้น และรับผิดชอบน้อย

วิทเทเคอร์ (Whitaker. 1978 : 3893 - A) ได้ศึกษาทัศนะของผู้ปกครอง และผู้บริหารที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน บริเวณที่ตั้งของโรงเรียนในเมืองเกี่ยวกับการวินิจฉัย สังการ หรือการตัดสินใจด้านการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองรู้สึกถึงความไม่สะดวกในการรับรู้ข้อมูล หรือประกาศเกี่ยวกับโรงเรียน เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในเรื่องนโยบาย การตัดสินใจ ทางการศึกษา แต่ผู้บริหารกลับเห็นว่า ผู้ปกครองยังมีอิทธิพลต่อโรงเรียน แม้จะมีความสนใจน้อย ผู้วิจัยจึงได้สรุปว่าชุมชนมีความสำคัญและควรมีส่วนร่วมในการปรับปรุงโรงเรียน ซึ่งบุคลากรใน โรงเรียนควรตระหนักถึง และวางโครงการร่วมกันให้บุคคลในชุมชนเข้ามีส่วนร่วมด้วยโรงเรียน

คัลลาร์ด (Callard. 1979 : 563 - A) ได้ศึกษาผลของการเพิ่มความคาดหวังของบิดามารดา ต่อความสำเร็จทางการศึกษาของนักเรียน พบว่า ผู้บริหารที่มุ่งเพิ่มความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน จะต้องสร้างความเข้าใจกับบิดามารดา และต้องยอมรับว่าความคาดหวังของบิดามารดา ต่อความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียนสัมพันธ์กับการเพิ่มแรงจูงใจในสัมฤทธิ์ของนักเรียน

เบล (Bell. 1979 : 2366 - A) ได้ทำการศึกษาในนครนิวยอร์ก เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การของโรงเรียน ขนาดการมีส่วนร่วมในกิจการโรงเรียน และตัวแทนประชากร ของผู้ปกครอง ในการเลือกโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า การบริหารการศึกษาของโรงเรียนสัมพันธ์กับรายได้และการศึกษาของผู้ปกครอง

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในงานงานบริหารทั่วไป งานด้านวิชาการ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และงานกิจการนักเรียนแตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการจัดการการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในงานงานบริหารทั่วไป งานด้านวิชาการ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และงานกิจการนักเรียนแตกต่างกัน.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการวิจัยสามารถอธิบายตามหัวข้อต่อไปนี้

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
การเก็บรวบรวมข้อมูล
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2528 ในจังหวัดนนทบุรี 17 โรงเรียน
จำนวน 26,550 คน โดยถือว่านักเรียนแต่ละคนมีผู้ปกครอง 1 คน แล้วสุ่มกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง
นักเรียนตามตารางกะประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ ยามาเน (Yamane, 1973 : 1088)
ที่ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเท่ากับ 394 คน

เนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษา 17 โรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดใหญ่ 8
โรงเรียน ขนาดกลาง 6 โรงเรียน และขนาดเล็ก 3 โรงเรียน ซึ่งคิดสัดส่วนของจำนวน
โรงเรียนขนาดใหญ่ : ขนาดกลาง : ขนาดเล็ก เท่ากับ 3 : 2 : 1 ดังนั้นผู้วิจัยจึงสุ่ม
โรงเรียนขนาดใหญ่ 3 โรงเรียน ขนาดกลาง 2 โรงเรียน และขนาดเล็ก 1 โรงเรียน จาก
โรงเรียนทั้งหมด ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ส่วนจำนวนกลุ่ม
ตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนจะคำนวณตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละโรงเรียน (Proportional
to size) ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสัดส่วนของโรงเรียนที่สุ่มได้

ขนาดของโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน ทั้งหมด	จำนวน ผู้ปกครอง	สัดส่วนที่ 1 ต่อจำนวน โรงเรียน ที่ศึกษา	ชื่อโรงเรียนที่ศึกษา	จำนวน ผู้ปกครอง	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง
ใหญ่	8	20017	3	ศรีบุญยานนท์	2622	109
				สวนกุหลาบนนทบุรี	2467	103
				บางบัวทอง	1689	70
กลาง	6	5665	2	บางใหญ่	1271	53
				คลองพระอุดม	946	41
เล็ก	3	868	1	วัดนโชนศิริบุญญาคม	412	18
รวม	17	26550	6		9407	394

นำกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากตาราง 1 มาจำแนกตามอาชีพและระดับการศึกษา ดังแสดงใน

ตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ และ ระดับการศึกษา

ชื่อโรงเรียนที่สุ่มได้	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง	อาชีพ				ระดับการศึกษา		
		รับราชการ และ รัฐวิสาหกิจ	รับจ้าง	เกษตรกร	อิสระ	สามัญ	อาชีวะ	ปริญญาตรี ขึ้นไป
1. ศรีบุญยานนท์	109	38	41	5	25	64	17	28
2. สวนกุหลาบนนทบุรี	103	51	23	5	24	50	18	35
3. บางบัวทอง	70	17	20	25	8	58	6	6
4. บางใหญ่	53	10	14	16	13	45	6	2
5. คลองพระอุดม	41	8	14	10	9	39	1	1
6. วัดนโชนิศรีบุญญาคม	18	7	5	2	4	16	1	1
รวม	394	131	117	93	83	272	49	73

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่อยู่ในระบบหรืออยู่ในแบบที่กำหนดไว้
(Structured Interview) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีทั้งหมด 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์สถานภาพทั่วไป และการมีส่วนร่วมกิจกรรมของกลุ่มตัวอย่าง อันประกอบ
ด้วยระดับการศึกษา และอาชีพ ลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายปิด โดยผู้วิจัยได้กำหนดตัวเลือกไว้ เมื่อ
กลุ่มตัวอย่างตอบตรงกับตัวเลือกใด ผู้สัมภาษณ์จะกาเครื่องหมายถูก (✓) ในตัวเลือกนั้น ๆ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนะของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 ด้าน รวม 64 ข้อ คือ

1. งานบริหารทั่วไปในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 14 ข้อ
2. งานด้านวิชาการ ใ้แก่ หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ กิจกรรมการเรียนการสอน และพฤติกรรมของครู จำนวน 25 ข้อ
3. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง จำนวน 10 ข้อ
4. งานกิจการนักเรียน จำนวน 15 ข้อ

ผู้วิจัยสร้างข้อคำถามในแต่ละข้อคำถาม จัดให้ตัวเลือก 3 ระดับ คือ

ระดับ 3 หมายถึง มาก

ระดับ 2 หมายถึง ปานกลาง

ระดับ 1 หมายถึง น้อย หรือน้อยมาก

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ปกครองเสนอข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาต้นแบบจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละด้าน คือ ด้านงานบริหารทั่วไปในโรงเรียน ด้านวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและด้านกิจการนักเรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเขียนข้อคำถาม
2. นำข้อคำถามที่เขียนเสร็จแล้วมาจัดเป็นหมวดหมู่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่เขียนเสร็จแล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งได้แก่ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา ศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี และ ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนกุหลาบนนทบุรี

ตรวจแก้ไข และปรับปรุงเพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่มีความเที่ยงตรง (Validity) ความเนื้อหาและโครงสร้าง

4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน

5. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสัมภาษณ์ รวมทั้งฉบับ โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9245

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี เพื่อขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยรวม 11 คน เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการให้ข้อมูลครั้งนี้

2. ผู้วิจัยได้ฝึกผู้ช่วยผู้วิจัยจำนวน 11 คน เกี่ยวกับกลยุทธ์ในการสัมภาษณ์ จัดทำคู่มือในการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สื่อความหมายตรงกัน แล้วแบ่งสายการสัมภาษณ์ออกเป็น 3 สาย ๆ ละ 2 โรงเรียน ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลรวม 3 สัปดาห์

วิธีการจัดกระทำข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์มาลงรหัสและเก็บข้อมูลลงในแผ่นดิสเกตต์ (Diskett) และใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Packages for the Social Sciences Version X)

2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน และสถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์จากสถาบันวิจัยคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าร้อยละ (Percentages) สำหรับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจากแบบสัมภาษณ์ในตอนที่ 1
2. หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ของแบบสัมภาษณ์ในตอนที่ 2 เป็นรายข้อและรายด้าน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ไว้ดังนี้
  - ค่าคะแนนเฉลี่ยของข้อใดหรือด้านใดมีค่าระหว่าง 0.00 – 1.49 ถือว่าระดับทักษะของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในชั้นนั้นหรือด้านนั้นน้อยหรือน้อยมาก
  - ค่าคะแนนเฉลี่ยของข้อใดหรือด้านใดมีค่าระหว่าง 1.50 – 2.49 ถือว่าระดับทักษะของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในชั้นนั้น หรือด้านนั้นมีปานกลาง
  - ค่าคะแนนเฉลี่ยของข้อใดหรือด้านใดมีค่าระหว่าง 2.50 – 3.00 ถือว่า ระดับทักษะของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในชั้นนั้นหรือด้านนั้นมีมาก
3. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแบบสัมภาษณ์ในตอนที่ 2 เพื่อทราบการกระจายของคะแนนของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
4. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของทักษะของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครอง โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One - way Analysis of Variance) ในกรณีที่มีความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผู้วิจัยจะทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายข้อโดยใช้วิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe's test)
9. นำข้อเสนอแนะปลายเปิดมาหาค่าร้อยละตามจำนวนความถี่ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ทั้งฉบับ โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของ

ครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ใช้สูตร (ล้น สายยศ และอังคณา สายยศ 2528 : 170 - 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n คือ จำนวนข้อของเครื่องมือ วัด

S_i^2 คือ คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S_t^2 คือ คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

3. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One - way Analysis of Variance) ใช้สูตร (ล้น สายยศ และ อังคณา สายยศ 2528 : 95)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F คือ ค่าการแจกแจงของ F

MS_b คือ ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w คือ ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียวแล้ว ถ้าพบว่ามีนัยสำคัญของสถิติแล้วจึงทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้วิธีการของ แชนเฟล (Scheffe's test) (ล้น สายยศ และ อังคณา สายยศ 2528 : 119)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมาย ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ดังนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบเอฟ (F - distribution)
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^X (Statistical Package for the Social Sciences Version X) ของสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการหาสถิติต่าง ๆ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ของจุดมุ่งหมายทางการวิจัย คือ

ตอนที่ 1 เพื่อศึกษาการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดมณฑลบุรี ตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ การเสนอข้อมูลมีดังนี้

1.1 แสดงรายละเอียดของสถานภาพ และการมีส่วนร่วมกิจกรรมของบุคลากรนักเรียน
 ดังแสดงผลในตาราง 3 - 4

1.2 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของบุคลากรนักเรียน
 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ
 ที่ถือการจักการศึกษา 4 ด้าน คือ งานบริหารทั่วไป งานวิชาการ งานด้านความสัมพันธ์ระหว่าง
 โรงเรียนกับบุคลากรนักเรียน และงานกิจการนักเรียน ดังแสดงผลในตาราง 5 - 14

ตอนที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะของบุคลากรนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน
 มัธยมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพของบุคลากร การเสนอข้อมูล มีดังนี้

2.1 เปรียบเทียบทักษะของบุคลากรนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
 กรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามระดับการศึกษาของบุคลากรนักเรียนที่มีต่อการจัดการ
 ศึกษา 4 ด้าน คือ งานบริหารทั่วไปในโรงเรียน งานวิชาการ งานด้านความสัมพันธ์ระหว่าง
 โรงเรียนกับบุคลากรนักเรียน และงานกิจการนักเรียนดังแสดงผลในตาราง 15 - 16

2.2 เปรียบเทียบทักษะของบุคลากรนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
 กรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอาชีพของบุคลากรนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา
 4 ด้านคือ งานบริหารทั่วไปในโรงเรียน งานวิชาการ งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
 กับบุคลากรนักเรียน และงานกิจการนักเรียน ดังแสดงผลในตาราง 17

ตอนที่ 3 แสดงรายละเอียดของข้อมูล จากคำถามปลายเปิด ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะของ
 บุคลากรนักเรียน ในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
 ในจังหวัดนนทบุรี ดังแสดงผลในตาราง 18

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ในช่วงระดับคะแนน ดังนี้

- 0.00 - 1.49 หมายความว่า น้อยหรือน้อยมาก
- 1.50 - 2.49 หมายความว่า ปานกลาง
- 2.50 - 3.00 หมายความว่า มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ศึกษาการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของผู้ปกครอง
นักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ

ตาราง 3 ร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามลักษณะทั่วไป

ลักษณะทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน		
บิดามารดา	299	75.89
ญาติ	42	10.66
ผู้ปกครอง	53	13.45
ระดับการศึกษา		
สามัญศึกษา	272	69.04
อาชีวศึกษา	49	12.44
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และสูงกว่า (อุดมศึกษา)	73	18.52
อาชีพ		
รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	133	33.76
รับจ้าง	115	29.19
เกษตรกร	63	15.99
งานอิสระ	83	21.06

ข้อมูลจากตาราง 3 แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยเป็น
บิดามารดา (ร้อยละ 75.89) และที่เป็นญาติกับนักเรียนมีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 10.66) เกี่ยว
กับระดับการศึกษามัธยมศึกษาส่วนใหญ่จบสามัญศึกษามากที่สุด (ร้อยละ 69.06) รองลงมาจบปริญญาตรี
หรือเทียบเท่า (ร้อยละ 18.52) และจบอาชีวศึกษาน้อยที่สุด (ร้อยละ 12.44) ในด้านอาชีพผู้ปกครอง
ส่วนใหญ่รับราชการหรือทำงานรัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 33.76) รองลงมาได้แก่อาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 29.19)

อาชีพอิสระ (ร้อยละ 21.10) และเกษตรกร (ร้อยละ 16.00) ตามลำดับ

ตาราง 4 ร้อยละของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของโรงเรียน

การรวมกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
การไปโรงเรียน		
เคยไป	357	90.60
ไม่เคยไป	37	9.40
ไปโรงเรียนเนื่องจาก		
โรงเรียนเชิญ	236	66.10
ไปเยี่ยมบุตรหลาน	68	19.00
ไปปรึกษาครู - อาจารย์	22	6.30
อื่น ๆ	31	8.60
จำนวนครั้งที่ไปโรงเรียนใน 1 ภาคเรียน		
1 ครั้ง	253	70.80
2 ครั้ง	50	14.00
3 ครั้ง	23	6.50
มากกว่า 3 ครั้ง	31	8.70
การเป็นกรรมการของสมาคม หรือชมรมที่เกี่ยวข้อง กับโรงเรียน		
เคยเป็น	80	20.30
ไม่เคยเป็น	314	79.70

จากตาราง 4 แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่เคยไปโรงเรียน (ร้อยละ 90.60) ผู้ปกครองไปโรงเรียนเพราะโรงเรียนเชิญถึงร้อยละ 66.10 รองลงมาไปเยี่ยมบุตรหลาน (ร้อยละ

19.00) ไปเพราะสาเหตุอื่น (ร้อยละ 8.60) และไปปรึกษาครู-อาจารย์ ตามลำดับ (ร้อยละ 6.30)

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทัศนะต่อการจัดงานในแต่ละด้าน
ของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษาของ ผู้ปกครอง	สามัญศึกษา (N = 272)		อาชีวศึกษา (N = 49)		อุดมศึกษา (N = 73)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
การจัดการศึกษากันต่าง ๆ						
งานบริหารทั่วไปในโรงเรียน	1.95	0.19	1.91	0.20	1.89	0.21
งานวิชาการ	2.20	0.23	2.14	0.27	2.11	0.25
งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ผู้ปกครอง	2.06	0.30	2.03	0.34	2.08	0.33
งานกิจการนักเรียน	2.34	0.27	2.31	0.33	2.32	0.32

ข้อมูลจากตาราง 5 แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนซึ่งมีการศึกษาระดับสามัญศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา เห็นว่าการจัดการมัธยมศึกษาเหมาะสมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองทุกกลุ่มเห็นว่าโรงเรียนจัดงานด้าน กิจการนักเรียนได้เหมาะสมมากกว่าด้านอื่น รองลงมาเป็นงานด้านวิชาการ งานด้านความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และงานบริหารทั่วไปในโรงเรียนตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทัศนคติของนักบริหารทั่วไปของผู้นำปกครอง
นักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา

ข้อที่	ประเด็นที่ผู้สัมภาษณ์*	สามัญ (N = 272)		อาชีวศึกษา (N = 49)		อุดมศึกษา (N = 73)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	ความสะดวกในการเดินทางไปโรงเรียน	2.02	0.51	2.10	0.62	2.05	0.52
2	ความกว้างขวางเพียงพอของบริเวณโรงเรียน	2.04	0.48	2.02	0.52	1.94	0.52
3	ความเพียงพอของบริเวณห้องเรียน โต๊ะเรียน ม้านั่ง กระดานดำ	1.34	0.54	1.51	0.68	1.28	0.51
4	สภาพทั่วไปของอาคารเรียน ห้องเรียน	1.94	0.49	1.81	0.56	1.83	0.47
5	ความสะอาดของบริเวณโรงเรียน อาคารเรียน และห้องเรียน	1.82	0.53	1.69	0.50	1.64	0.58
6	ความเหมาะสมในการเก็บเงินบำรุงการศึกษา	1.97	0.40	1.91	0.49	1.86	0.38
7	การเรียกเก็บเงินที่นอกเหนือจากเงินบำรุงการศึกษา	1.97	0.59	2.04	0.53	1.95	0.51
8	แหล่งช่วยเหลือทางการเงินที่นอกเหนือจากเงินบำรุงการศึกษา	1.94	0.45	1.87	0.44	2.60	0.37
9	การใช้จ่ายเงินของโรงเรียน	2.00	0.48	1.91	0.53	1.86	0.56
10	สมรรถภาพของผูบริหารโรงเรียนในเรื่องการเรียนการสอน	2.22	0.56	2.12	0.63	2.09	0.53

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	ประเด็นที่ใช้สัมภาษณ์*	สามัญ (N = 272)		อาชีวศึกษา (N = 49)		อุดมศึกษา (N = 73)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
11	สมรรถภาพของผู้บริหารโรงเรียนใน ด้านการแก้ปัญหาต่าง ๆ	1.99	0.56	1.85	0.57	1.98	0.51
12	ความเหมาะสมในความเป็นครูของ ครู - อาจารย์	2.09	0.48	2.04	0.61	2.08	0.54
13	การใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียน การสอน	1.90	0.51	1.87	0.56	1.87	0.55
14	การชี้แจงแผนการปรับปรุงและพัฒนา โรงเรียน	2.06	0.58	2.06	0.59	2.04	0.58

* รูปแบบสัมภาษณ์ในภาคผนวก ก.

ข้อมูลจากตาราง 6 แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนซึ่งมีระดับการศึกษาสามัญ อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา มีความเห็นว่า การจัดการบริหารทั่วไปในโรงเรียนทำได้ดีปานกลาง ผู้ปกครองทุกกลุ่มมีความเห็นตรงกันในเรื่องบุคลากรในโรงเรียนว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความเข้มแข็ง และมีความสามารถควบคุมดูแลการเรียนการสอนให้เกิดผลดีต่อนักเรียน ครูอาจารย์ส่วนใหญ่มีความรู้ ความประพฤติก และบุคลิกเหมาะสมที่จะเป็นครู อาคารสถานที่ที่เหมาะสม โรงเรียนมีการชี้แจง แผนการพัฒนาโรงเรียนให้ผู้ปกครองทราบ การเรียกเก็บเงินและการใช้จ่ายเงินของโรงเรียนก็มีความเหมาะสมดี และที่น่าสังเกตก็คือผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษาเห็นว่าโรงเรียนได้แสวงหาแหล่งช่วยเหลือทางการเงินที่นอกเหนือจากเงินบำรุงการศึกษาไปมาก ส่วนประเด็นอื่น ๆ ทำได้ดีปานกลาง

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทัศนะต่อการจัดการวิชาการของ
ผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา

ข้อที่	ประเด็นที่ใช้อยู่	สามัญ (N = 272)		อาชีวศึกษา (N = 49)		อุดมศึกษา (N = 73)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
15	การชี้แจงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลือก แผนการเรียน	2.07	0.52	2.32	0.59	2.34	0.55
16	การแนะแนวทางในการศึกษาต่อ	2.47	0.60	2.34	0.56	2.31	0.64
17	การเลือกแผนการเรียนตามความถนัด และความสามารถ	2.25	0.55	2.18	0.52	2.08	0.49
18	ความเหมาะสมของหลักสูตรมัธยมศึกษา กับวัยและความสามารถของนักเรียน	2.06	0.50	1.97	0.47	1.82	0.53
19	การให้ประโยชน์จากการเรียนวิชาชีพ ในชีวิตประจำวัน	1.93	0.56	1.95	0.53	1.76	0.54
20	ความยากง่ายและความเข้าใจในการ เรียนวิชาชีพ	1.88	0.64	2.04	0.53	1.95	0.61
21	ความมากน้อยในการสอนโดยเน้น พัฒนาเด็กทุกด้าน	2.14	0.61	2.02	0.55	2.02	0.57
22	ความตั้งใจสอนและการใช้เวลา ของครู - อาจารย์	2.30	0.54	2.16	0.58	2.04	0.48
23	ความเป็นกันเองต่อนักเรียนของครู- อาจารย์	2.15	0.57	1.95	0.64	2.13	0.50

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	ประเด็นที่ผู้สัมภาษณ์*	สามัญ (N = 272)		อาชีวศึกษา (N = 49)		อุดมศึกษา (N = 73)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
24	การเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้บริหารและครู - อาจารย์	2.11	0.51	1.89	0.51	2.09	0.53
25	ความตั้งใจเรียนและสนใจในการเรียนหนังสือของนักเรียน	2.56	0.53	2.48	0.58	2.54	0.55
26	ครูอาจารย์มุ่งสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนเพียงใด	2.68	0.49	2.53	0.58	2.45	0.57
27	การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ความตนเองของนักเรียน	2.01	0.63	1.97	0.72	1.73	0.67
28	การให้โอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกและส่งเสริมลักษณะการเป็นผู้นำ	2.11	0.62	2.06	0.62	2.15	0.56
29	การปลูกฝังให้เป็นผู้มีนิสัยรักการทำงาน ซื่อสัตย์ และมีระเบียบ	2.51	0.61	2.36	0.63	2.30	0.54
30	การช่วยเหลือเด็กที่เรียนช้า และส่งเสริมเด็กที่เรียนดี	2.27	0.61	2.22	0.71	2.09	0.62
31	การไปศึกษานอกสถานที่	2.11	0.42	2.10	0.42	2.12	0.37
32	การจัดให้มีการเรียนการสอน โดยการใช้ปฏิบัติจริงและทำกิจกรรม	2.23	0.57	2.04	0.67	2.10	0.54
33	ความเปลี่ยนแปลงและการระบุปกครองจากการเรียนภาคปฏิบัติ	2.26	0.56	2.32	0.51	2.41	0.61

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	ประเด็นที่ใช้สัมภาษณ์*	สามัญ (N = 272)		อาชีวศึกษา (N = 49)		อุดมศึกษา (N = 73)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
34	ความเหมาะสมในการจัดเวลาเรียน	2.12	0.48	1.93	0.55	1.94	0.49
35	ความต่อเนื่องและเป็นระเบียบในการ วัดผลประเมินผล	2.26	0.55	2.26	0.44	2.23	0.54
36	การแจ้งเรื่องเกี่ยวกับการบ้านและ กิจกรรมพิเศษ	2.30	0.65	2.30	0.65	2.27	0.62
37	ความสม่ำเสมอของการรายงานผล การเรียน	1.88	0.80	1.93	0.74	1.65	0.73
38	การฝึกความรับผิดชอบของนักเรียน	2.23	0.53	2.16	0.58	2.17	0.50
39	ความเหมาะสมของห้องสมุดและความ พอเพียงของหนังสือ	2.07	0.61	2.10	0.65	1.97	0.57

* รูปแบบสัมภาษณ์ในภาคผนวก ก

ข้อมูลจากตาราง 7 แสดงว่าผู้ประกอบการนักเรียนซึ่งมีระดับการศึกษาสามัญ อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา มีความเห็นว่า การจัดงานวิชาการระดับมัธยมศึกษา ทำได้ดีปานกลางทุกข้อ ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาชั้นสามัญและอาชีวศึกษา เห็นว่า การมัธยมศึกษาช่วยปลูกฝังนิสัยที่ดีแก่นักเรียนในระดับมาก มีการติคตอแจ้งเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียน และให้ความช่วยเหลือเด็กอย่างเหมาะสม ส่วนผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษาเห็นว่า การเรียนภาคปฏิบัติทำให้ผู้ประกอบการหมดเปลือกและเป็นภาระค่อนข้างมาก แต่การมัธยมศึกษาช่วยปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีแก่เด็ก ระบบการจัดเวลาเรียน การวัดผลและการจัดกิจกรรมพิเศษเหมาะสมดี ส่วนการรายงานผลการเรียนยังทำได้ค่อนข้างน้อย

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทัศนะต่อการจัดงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา

ข้อที่	ประเด็นที่ใช้สัมภาษณ์*	สามัญ (N = 272)		อาชีวศึกษา (N = 49)		อุดมศึกษา (N = 73)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
40	การต้อนรับของทางโรงเรียน	2.45	0.60	2.38	0.60	2.46	0.52
41	การบริการ อาคารสถานที่ และ บริเวณโรงเรียน	2.23	0.82	2.20	0.81	2.15	0.90
42	ความช่วยเหลือของครู-อาจารย์ต่อ เด็กและผู้ปกครอง	1.65	0.66	1.69	0.61	1.60	0.60
43	การให้ความร่วมมือกับชุมชน	2.41					
44	การใช้วิทยากรจากชุมชน	1.61					
45	โอกาสการเข้ามาช่วยเหลือโรงเรียน ของผู้ปกครอง	1.91					
46	การนำความคิดเห็นของผู้ปกครองมา ปรับปรุงโรงเรียน	1.91					
47	ผู้ปกครองไปเข้าร่วมกิจกรรมของ โรงเรียน	1.64	0.60				
48	การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้าร่วม กิจการของสมาคม ฯ	2.11	0.66	2.06			
49	การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสามัคคี ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและ ศิษย์เก่า	2.13	0.55	2.04	0.64		

* รูปแบบสัมภาษณ์ในภาคผนวก ก.

ข้อมูลจากการาง 8 แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนซึ่งมีระดับการศึกษาสามัญ อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา มีความเห็นว่าโรงเรียนจัดงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง จัดโดยปานกลาง ทุกกลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า ครูอาจารย์ส่วนใหญ่ให้การต้อนรับผู้ปกครองนักเรียน ด้วยอัธยาศัยไมตรี และให้ความร่วมมือกับผู้ปกครองเป็นอย่างดี การให้ความร่วมมือกับชุมชน การให้บริการอาคารสถานที่ การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามาช่วยเหลือโรงเรียน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ของสมาคมที่เกี่ยวข้องของโคตปานกลาง ส่วนผู้ปกครองทุกกลุ่มยอมรับว่าพวกเขาไปเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนค่อนข้างน้อย

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทัศนะต่อการจัดงานกิจกรรมนักเรียน
ของครูปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา

ข้อที่	ประเด็นที่ใช้สัมภาษณ์	สามัญ (N = 272)		อาชีวศึกษา (N = 49)		อุดมศึกษา (N = 73)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
50	การรับทราบเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับ ของโรงเรียน	2.46	0.58	2.57	0.61	2.54	0.55
51	การเข้มงวดกวดขันความประพฤติของ นักเรียน	2.34	0.58	2.24	0.52	2.20	0.72
52	การรายงานความประพฤติของนักเรียน	2.72	0.57	2.57	0.76	2.69	0.59
53	การปลูกฝังนิสัยให้นักเรียนมีความ ประพฤติ มีวัฒนธรรมที่ดีงาม	2.19	0.56	2.14	0.70	2.26	0.66
54	การยกย่องให้กำลังใจและเผยแพร่ เกียรติคุณของนักเรียนที่ประพฤติดี	2.35	0.61	2.10	0.62	2.28	0.69
55	การมีระเบียบวินัย จากการเรียนวิชา ถูกเลื้อ เนตรนารีและยุวกาชาด	2.41	0.55	2.28	0.57	2.32	0.55
56	การให้ความสำคัญและสนับสนุนให้ นักเรียนจัดกิจกรรม	2.34	0.52	2.34	0.59	2.31	0.54
57	การตรวจสอบภาพอนามัยของนักเรียน	2.28	0.68	2.36	0.60	2.35	0.63
58	การเอาใจใส่ในเรื่องทางโภชนาการ	2.38	0.61	2.34	0.69	2.41	0.61
59	มาตรการในการรักษาความปลอดภัย	2.41	0.64	2.46	0.61	2.49	0.58
60	การแจ้งข่าวเรื่องภัยอันตราย โรคระบาด	2.12	0.70	2.18	0.60	2.23	0.75

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	ประเด็นที่ใช้สัมภาษณ์*	สามัญ (N = 272)		อาชีวศึกษา (N = 49)		อุดมศึกษา (N = 73)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
61	ความพอใจของครูในการให้บริการ ให้คำปรึกษา	2.27	0.67	2.28	0.61	2.16	0.74
62	การช่วยเหลือเด็กที่ขาดแคลนหรือ ยากจน	2.23	0.52	2.24	0.52	2.04	0.56
63	การจัดสรรค่าเพื่อจำหน่ายของราคาถูก และคุณภาพดี	2.16	0.63	1.97	0.80	2.05	0.62
64	ความจำเป็นในการจัดกิจกรรม สันทนาการ	2.45	0.53	2.57	0.57	2.53	0.55

* รูปแบบสัมภาษณ์ในภาคผนวก ก.

ข้อมูลจากตาราง 9 แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนซึ่งมีระดับการศึกษาสามัญ อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา มีความเห็นว่า การจัดงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนทำได้ดีปานกลาง ทุกกลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า การรายงานเกี่ยวกับระเบียบวินัย และความประพฤติของนักเรียนทำได้ดีมาก และผู้ปกครองเห็นว่า โรงเรียนมีความจำเป็นมากที่จะต้องจัดกิจกรรมสันทนาการในระดับนี้ ส่วนงานอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียนมีความเหมาะสมทุกอย่าง

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับทักษะการจัดการศึกษาในแต่ละด้าน
ของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพของผู้ปกครอง การจัดการศึกษา ด้านต่าง ๆ	รับราชการ (N = 133)		รับจ้าง (N = 115)		เกษตรกร (N = 63)		อิสระ (N = 83)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
งานบริหารทั่วไปในโรงเรียน	1.94	0.20	1.94	0.20	1.95	0.17	1.90	0.21
งานวิชาการ	2.16	0.26	2.19	0.23	2.19	0.23	2.17	0.24
งานความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับผู้ปกครอง	2.11	0.31	2.05	0.31	2.08	0.25	1.99	0.37
งานกิจการนักเรียน	2.35	0.31	2.33	0.26	2.28	0.25	2.36	0.30

ข้อมูลจากตาราง 10 แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนซึ่งมีอาชีพรับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ
รับจ้าง เกษตรกร และอาชีพอิสระ เห็นว่าการจัดการศึกษาแต่ละด้านทำได้ดีปานกลาง
โดยเฉพาะงานกิจการนักเรียนทำได้ดีเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเป็นงานด้านวิชาการ งานด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และอันดับสุดท้ายคืองานบริหารทั่วไปในโรงเรียน

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทัศนะต่อการจัดงานบริหารทั่วไป
ของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามอาชีพ

ข้อที่	ประเด็นที่ผู้สัมภาษณ์	รับราชการ (N = 133)		รับจ้าง (N = 115)		เกษตรกร (N = 63)		อิสระ (N = 83)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	ความสะดวกในการเดินทางไปโรงเรียน	2.15	0.49	2.00	0.52	1.95	0.48	2.00	0.58
2	ความกว้างขวางเพียงพอของบริเวณโรงเรียน	2.00	0.48	2.03	0.51	1.93	0.56	2.08	0.44
3	ความเพียงพอของบริเวณห้องเรียน โต๊ะเรียน ม้านั่ง กระดานดำ	1.28	0.51	1.37	0.55	1.49	0.64	1.32	0.56
4	สภาพทั่วไปของอาคารเรียน ห้องเรียน	1.90	0.49	1.90	0.49	1.95	0.48	1.90	0.53
5	ความสะอาดของบริเวณโรงเรียน อาคารเรียน และห้องเรียน	1.75	0.56	1.80	0.56	1.79	0.51	1.75	0.53
6	ความเหมาะสมในการเก็บเงินบำรุงการศึกษา	1.93	0.41	1.95	0.42	1.90	0.39	1.97	0.41
7	การเรียกเก็บเงินที่นอกเหนือจากเงินบำรุงการศึกษา	1.98	0.56	1.94	0.51	1.96	0.50	2.02	0.69

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	ประเด็นที่ใช้สัมภาษณ์*	รับราชการ (N = 133)		รับจ้าง (N = 115)		เกษตรกร (N = 63)		อิสระ (N = 83)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
8	แหล่งช่วยเหลือทางการเงินที่นอกเหนือจากเงินบำรุงการศึกษา	1.99	0.37	1.93	0.51	1.98	0.38	1.85	0.44
9	การใช้จ่ายเงินของโรงเรียน	1.96	0.52	2.04	0.51	2.03	0.35	1.80	0.32
10	สมรรถภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเรื่องการเรียนการสอน	2.21	0.55	2.00	0.56	2.17	0.55	2.12	0.59
11	สมรรถภาพของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการแก้ปัญหาต่าง ๆ	2.20	0.56	2.00	0.53	1.96	0.53	1.90	0.57
12	ความเหมาะสมในความเป็นครูของครู-อาจารย์	2.09	0.56	2.08	0.46	2.07	0.51	2.08	0.44
13	การใช้อุปกรณ์ประกอบ	1.88	0.53	1.93	0.58	1.95	0.37	1.79	0.53
	การเรียนการสอน								
14	การชี้แจงแผนการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน	2.10	0.56	2.04	0.53	2.11	0.57	1.97	0.68

* รูปแบบสัมภาษณ์ในภาคผนวก ก.

ข้อมูลจากตาราง 11 แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนซึ่งมีอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
รับจ้าง และอาชีพอิสระ ต่างก็มีความเห็นเกี่ยวกับการจัดงานบริหารทั่วไปในโรงเรียน ทำได้ดี
พอประมาณ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความสะดวกในการเดินทาง สมรรถภาพในการบริหาร
ผู้บริหารโรงเรียน ความพร้อมทางกายภาพอาคารสถานที่และอุปกรณ์ ความ
อาจารย์ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ มีความเพียงพอ มีเพียงเรื่องห้องเรียนและโต๊ะ
เท่านั้น ที่ผู้ปกครองทุกกลุ่มเห็นว่ายังมีไม่เพียงพอ

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทัศนะต่อการจัดการวิชาการของ
บุคลากรนักเรียน จำแนกตามอาชีพ

ข้อที่	ประเด็นที่ใช้อยู่ในลักษณะ	รับราชการ (N = 133)		รับจ้าง (N = 115)		เกษียณ (N = 63)		อิสระ (N = 83)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
15	การชี้แจงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลือกแผนการเรียน	2.27	0.58	2.17	0.53	2.04	0.52	2.02	0.51
16	การแนะแนวทางในการศึกษาต่อ	2.37	0.65	2.44	0.59	2.47	0.61	2.45	0.52
17	การเลือกแผนการเรียนตามความถนัดและความสามารถ	2.22	0.51	2.19	0.56	2.25	0.53	2.18	0.56
18	ความเหมาะสมของหลักสูตรมัธยมศึกษาด้วยวัยและความสามารถของนักเรียน	1.96	0.54	2.02	0.42	2.04	0.48	2.03	0.52
19	การให้ประโยชน์จากการเรียนวิชาชีพในชีวิตประจำวัน	1.81	0.57	1.96	0.49	1.98	0.55	1.90	0.61
20	ความยากง่ายและความเข้าใจในการเรียนวิชาชีพ	1.86	0.58	1.93	0.65	2.07	0.57	1.87	0.66
21	วิธีสอนของครู เน้นการพัฒนาเด็กทุกคนเพียงใด	2.10	0.56	2.12	0.62	2.17	0.58	2.03	0.63
22	ความตั้งใจสอนและการอุทิศเวลาของครู-อาจารย์	2.16	0.52	2.25	0.52	2.38	0.52	2.21	0.62

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	ประเด็นที่ข้อสังเกต*	รับราชการ (N = 133)		รับจ้าง (N = 115)		เกษตรกร (N = 63)		อิสระ (N = 83)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
23	ความเป็นกันเองต่อนักเรียนของครู-อาจารย์	2.05	0.55	2.20	0.58	2.09	0.61	2.14	0.56
24	การเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้บริหารและครู-อาจารย์	2.64	0.48	2.11	0.52	2.09	0.55	2.07	0.55
25	ความตั้งใจเรียนและสนใจในการเรียนหนังสือของนักเรียน	2.64	0.52	2.46	0.55	2.57	0.53	2.50	0.57
26	ครูอาจารย์มุ่งสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนเพียงใด	2.55	0.56	2.67	0.48	2.76	0.46	2.54	0.54
27	การศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน	2.00	0.67	2.00	0.59	1.95	0.68	2.00	0.68
28	การให้โอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกและส่งเสริมลักษณะการเป็นผู้นำ	2.12	0.60	2.11	0.61	2.14	0.64	2.07	0.62
29	การปลูกฝังให้เป็นผู้มีนิสัยรักการทำงาน ขยัน ซื่อสัตย์ และมีระเบียบ	2.40	0.57	2.49	0.59	2.50	0.61	2.23	0.66

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	ประเด็นที่ใช้สัมภาษณ์	รับราชการ (N = 133)		รับจ้าง (N = 115)		เกษตรกร (N = 63)		อิสระ (N = 83)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
30	การช่วยเหลือเด็กที่เรียนช้า และส่งเสริมเด็กที่เรียนดี	2.23	0.62	2.18	0.61	2.28	0.60	2.26	0.69
31	การไปศึกษานอกสถานที่	2.11	0.40	2.11	0.49	2.09	0.29	2.12	0.39
32	การจัดให้มีการเรียนการสอน โดยการปฏิบัติจริงและ ทำกิจกรรม	2.16	0.60	2.19	0.54	2.14	0.64	2.24	0.57
33	ความสิ้นเปลืองและเป็น ภาระกับบุคลากรจากการ เรียนภาคปฏิบัติ	2.38	0.58	2.29	0.54	2.17	0.52	2.27	0.59
34	ความเหมาะสมในการจัด เวลาเรียน	2.06	0.49	2.09	0.54	2.07	0.51	2.03	0.45
35	ความต่อเนื่องและเป็น ระเบียบในการวัดผล ประเมินผล	2.24	0.49	2.30	0.58	2.22	0.58	2.25	0.51
36	การแจ้งเรื่องเกี่ยวกับ การบ้านและกิจกรรมพิเศษ	2.33	0.61	2.24	0.65	2.22	0.70	2.37	0.63
37	ความสม่ำเสมอของการ รายงานผลการเรียน	1.79	0.76	1.88	0.79	1.98	0.77	1.79	0.82

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	ประเด็นที่ใช้สัมภาษณ์*	รับราชการ (N = 133)		รับจ้าง (N = 115)		เกษตรกร (N = 63)		อิสระ (N = 83)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
38	การฝึกความรับผิดชอบของนักเรียน	2.19	0.57	2.20	0.51	2.15	0.36	2.30	0.61
39	ความเหมาะสมของห้องสมุดและความพอเพียงของหนังสือ	2.05	0.58	2.07	0.65	1.98	0.55	2.10	0.64

* รูปแบบสัมภาษณ์ในภาคผนวก ก.

ข้อมูลจากตาราง 12 แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนซึ่งมีอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ รับจ้าง เกษตรกร และอาชีพอิสระมีความเห็นว่า การจัดงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาทำได้ดีในระดับปานกลาง ทุกกลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า ครู - อาจารย์ มุ่งสอนวิชาการให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและการศึกษาต่อ ปลูกฝังนิสัยที่ดีแก่นักเรียน ทำให้นักเรียนรักการศึกษาลำบากเรียนในระดับมาก ส่วนค่านิยมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ปกครองทุกกลุ่มเห็นว่า ในเรื่องการรายงานผลการเรียนของนักเรียนเป็นอันดับท้ายสุด

ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับทัศนะต่อการจัดงานด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบุคลากรของบุคลากร จำแนกตามอาชีพ

ข้อที่	ประเด็นที่ใช้สัมภาษณ์*	รับราชการ (N = 133)		รับจ้าง (N = 115)		เกษตรกร (N = 63)		อิสระ (N = 83)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
40	การต้อนรับของทางโรงเรียน	2.48	0.51	2.36	0.62	2.41	0.61	2.54	0.63
41	การบริการ อาคารสถานที่ และบริเวณโรงเรียน	2.29	0.86	2.22	0.80	2.23	0.77	2.12	0.87
42	การให้ความช่วยเหลือเด็ก และบุคลากร ของครู-อาจารย์	1.72	0.68	1.64	0.66	1.53	0.59	1.61	0.65
43	การให้ความร่วมมือกับชุมชน	2.40	0.61	2.43	0.62	2.49	0.59	2.25	0.65
44	การใช้วิทยากรจากชุมชน	1.88	0.72	1.79	0.68	1.85	0.66	1.77	0.68
45	โอกาสการเข้ามาช่วยเหลือโรงเรียนของบุคลากร	2.21	0.51	2.24	0.57	2.14	0.56	2.13	0.57
46	การนำความคิดเห็นของบุคลากรมาปรับปรุงโรงเรียน	2.11	0.64	2.02	0.64	2.09	0.58	1.92	0.65
47	บุคลากรไปเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน	1.68	0.63	1.61	0.61	1.66	0.56	1.53	0.54

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	ประเด็นที่สัมภาษณ์	รับราชการ (N = 133)		รับจ้าง (N = 115)		เกษตรกร (N = 63)		อิสระ (N = 83)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
48	การเปิดโอกาสให้ ผู้ประกอบการ ของสมาคม ฯ	2.18	0.64	2.11	2.69	2.17	0.58	2.03	0.68
49	การจัดกิจกรรมเพื่อสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียน ผู้ปกครอง และ ศิษย์เก่า	2.16	0.51	2.09	0.57	2.22	0.55	2.04	0.62

* รูปแบบสัมภาษณ์ในภาคผนวก ก.

ข้อมูลจากตาราง 13 แสดงว่าผู้ประกอบการนักเรียนซึ่งมีอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ รับจ้าง เกษตรกร และอาชีพอิสระ ต่างก็มีความเห็นเกี่ยวกับการจัดงานความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับผู้ปกครอง พบว่าทำได้คืออยู่ในระดับปานกลาง ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง ครู - อาจารย์ ส่วนใหญ่ให้การต้อนรับด้วยอัธยาศัยไมตรีและร่วมมือกับผู้ปกครอง การร่วมมือระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนและครูกับชุมชน การให้บริการในเรื่องอาคารสถานที่ของโรงเรียน รวมทั้งการเปิด โอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียนได้ช่วยเหลือกิจกรรมของโรงเรียน แต่ผู้ประกอบการทุกกลุ่มมีความเห็น ตรงกันว่าผู้ประกอบการมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของสมาคม ฯ ค่อนข้างน้อย

ตาราง 14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับทัศนะต่อการจัดการกิจการนักเรียน
ของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามอาชีพ

ข้อที่	ประเด็นที่ใช้สัมภาษณ์*	รับราชการ (N = 133)		รับจ้าง (N = 115)		เกษตรกร (N = 63)		อิสระ (N = 83)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
50	การรับทราบเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน	2.63	0.55	2.33	0.59	2.42	0.58	2.54	0.56
51	การเขมงวดกวดขันความ ประพฤติของนักเรียน	2.27	0.63	2.35	0.60	2.26	0.51	2.32	0.60
52	การรายงานความ ประพฤติของนักเรียน	2.75	0.53	2.60	0.68	2.76	0.55		0.62
53	การปลูกฝังนิสัยให้นักเรียน มีความประพฤติ มี วัฒนธรรมที่ดีงาม	2.28	0.62	2					
54	การยกย่องให้กำลังใจและ เผยแพร่เกียรติคุณของ นักเรียนที่ประพฤติดี	2.22	0.64	2					
55	การมีระเบียบวินัย จาก การเรียนวิชาลูกเสือ เนตรนารีและยุวกาชาด	2.36	0.54	2.42	0.56				
56	การให้ความสำคัญและ สนับสนุนให้นักเรียนจัด กิจกรรม	2.37	0.54	2.33	0.50	2.30	0.		

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ประเด็นที่ใช้สัมภาษณ์*	รับราชการ (N = 133)		รับจ้าง (N = 115)		เกษตรกร (N = 63)		อิสระ (N = 83)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
57	การตรวจสอบสภาพอนามัย ของนักเรียน	2.33	0.68	2.34	0.66	2.11	0.62	2.36	0.63
58	การเอาใจใส่ในเรื่องทาง โภชนาการ	2.41	0.61	2.40	0.64	2.23	0.61	2.40	0.60
59	มาตรการในการรักษา ความปลอดภัย	2.48	0.63	2.45	0.63	2.12	0.55	2.55	0.58
60	การแจ้งข่าวเรื่องภัย อันตราย โรคระบาด	2.16	0.71	2.10	0.71	2.12	0.63	2.16	0.69
61	ความพอเพียงของครูในการ ให้บริการให้คำปรึกษา	2.16	0.68	2.34	0.64	2.14	0.69	2.36	0.69
62	การช่วยเหลือเด็กที่ขาด แคลนหรือยากจน	2.15	0.54	2.26	0.54	2.25	0.47	2.14	0.54
63	การจัดร้านค้าเพื่อจำหน่าย ของราคาถูกและคุณภาพดี	2.09	0.64	2.11	0.72	2.11	0.59	2.19	0.63
64	ความจำเป็นในการจัด กิจกรรมสันทนาการ	2.53	0.54	2.46	0.55	2.41	0.55	2.46	0.52

* รูปแบบสัมภาษณ์ในภาคผนวก ก.

ข้อมูลจากตาราง 14 แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนซึ่งมีอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ รับจ้าง เกษตรกร และอาชีพอิสระ มีความเห็นว่า การจัดงานกิจกรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ทำได้คืออยู่ในระดับปานกลาง ทุกกลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนมีการรายงานความประพฤติ ของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับระเบียบวินัย การแต่งกาย ความประพฤติ และกิจกรรมการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และใกล้เคียงกัน

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบทักษะของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับทักษะในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง
นักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา

การจัดการศึกษาในชั้นต่าง ๆ	ความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. งานบริหารทั่วไปในโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.228	0.114	2.836
	ภายในกลุ่ม	391	15.741	0.0403	
	รวม	393	15.969		
2. งานด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.463	0.231	3.857*
	ภายในกลุ่ม	391	23.511	0.060	
	รวม	393	23.974		
3. งานด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับผู้ปกครอง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.017	0.008	0.084
	ภายในกลุ่ม	391	40.466	0.103	
	รวม	393	40.483		
4. งานกิจการนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.052	0.026	0.309
	ภายในกลุ่ม	391	33.217	0.085	
	รวม	393	33.269		

$$F_{.05} (df \ 2, \ 391) = 3.00$$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 ผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งมีระดับการศึกษาสามัญ อาชีวศึกษา และระดับ
อุดมศึกษา มีทักษะต่อการจัดการศึกษา ในด้านงานบริหารทั่วไป ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
กับผู้ปกครองนักเรียน และด้านกิจการนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน มีเพียง

งานวิชาการ เหนือที่ผู้ปกครองมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเพื่อที่จะทราบว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาใด มีความเห็นแตกต่างกัน จึงได้วิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้ Sheffe's test ผลปรากฏดังตาราง 16

ตาราง 16 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ ที่มีต่องานวิชาการ

ระดับการศึกษา งานวิชาการ	ระดับการศึกษา		
	สามัญศึกษา ($\bar{X}=2.20$)	อาชีวศึกษา ($\bar{X}=2.14$)	อุดมศึกษา ($\bar{X}=2.11$)
สามัญศึกษา	—	0.06	0.09*
อาชีวศึกษา		—	0.03
อุดมศึกษา			—

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อมูลจากตาราง 16 แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนที่จบการศึกษาระดับสามัญ และระดับอุดมศึกษา มีความเห็นว่าการจัดการวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับทักษะในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง
นักเรียน จำแนกตามอาชีพ

การจัดการศึกษาในชั้นต่าง ๆ	ความแปรปรวน	df	SS	MS	F
งานการบริหารทั่วไปในโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.153	0.051	1.263
	ภายในกลุ่ม	390	15.816	0.040	
	รวม	393	15.969		
งานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.053	0.017	0.259
	ภายในกลุ่ม	390	23.921	0.061	
	รวม	393	23.974		
งานด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับผู้ปกครอง	ระหว่างกลุ่ม	3	0.757	0.252	2.477
	ภายในกลุ่ม	390	39.726	0.101	
	รวม	393	40.483		
งานกิจการนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.263	0.087	1.036
	ภายในกลุ่ม	390	33.006	0.084	
	รวม	393	33.269		

$$F_{.05} (df \ 3, \ 390) = 3.00$$

จากตาราง 17 ผู้ปกครองนักเรียนซึ่งมีอาชีพรับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ รับจ้าง
เกษตรกร และอาชีพอิสระ มีความเห็นว่าการจัดการบริหารทั่วไป งานวิชาการ งานด้านความ
สัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ให้
ข้อเสนอแนะต่อการจัดการศึกษาเรียงตามลำดับความถี่ดังตาราง 18

ตาราง 18 ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียน เกี่ยวกับการจัดการศึกษา จำแนกในแต่ละด้าน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนนทบุรี

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
<u>งานบริหารทั่วไปในโรงเรียน</u>		
1. ควรจัดให้มีพอเพียงแก่จำนวนนักเรียน และต้องเอาใจใส่เรื่อง ความสะอาด และการถ่ายเทอากาศในห้องสุขลักษณะด้วย	26	25.74
2. ควรเอาใจใส่เรื่องความสะอาด และการระบายอากาศในห้องเรียน อาคารเรียนและอาคารประกอบ	16	15.84
3. เอาใจใส่ซ่อมแซมอาคารที่ชำรุด เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่เด็ก	13	12.87
4. ผู้บริหารโรงเรียนควรเน้นคุณภาพของทั้งครูและนักเรียนมากกว่าการ เน้นปริมาณ	11	10.89
5. ควรปรับปรุงการพักอาศัยและการแสดงอารมณ์กับนักเรียน	7	6.93
6. ควรจัดให้มีห้อง หรือใช้บริเวณเพื่อทำกิจกรรมได้มากขึ้น	5	4.95
7. ไม่ควรปลูกสร้างอาคารชั่วคราวเนื่องจากมีความปลอดภัยน้อยและให้ ประโยชน์ไม่คุ้มค่า	4	3.96
8. ควรปลูกต้นไม้ยืนต้นให้มาก เพื่อความร่มรื่น	4	3.96
9. ให้มีการตรวจสอบระบบไฟฟ้าและสายไฟเพื่อความปลอดภัย ควรกำชับทั้ง ครูและนักเรียนให้ใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด	3	2.97
10. ควรจัดป้ายนิเทศไว้ประจำห้อง ประจำอาคารให้เพียงพอ	3	2.97

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
11. ครู - อาจารย์ (โดยเฉพาะสตรี) ควรระมัดระวังเรื่องการแต่งกายให้เป็นที่เรียบร้อยที่ตักแด้กับยี่งู	3	2.97
12. ควรเก็บเงินค่าวัสดุอุปกรณ์ตลอดปี เพื่อให้ผู้ปกครองที่เป็นข้าราชการได้ไปเบิกได้	3	2.97
13. ควรมีการร้องทุกข์ชายและหญิง	2	1.98
14. ควรขอเงินในการชำระเงินค่าเล่าเรียนสำหรับผู้ปกครองที่ยากจนหรือให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ	1	0.99
รวม	101	100
งานวิชาการ		
1. ควรปรับปรุงวิธีการสอนของครู การใช้อุปกรณ์และสื่อต่าง ๆ ให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าอยู่เสมอ	15	16.49
2. ควรปรับปรุงงานด้านวิชาการให้เข้มแข็ง เพื่อให้เด็กได้ศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาให้มากกว่านี้	8	8.79
3. ควรอำนวยความสะดวกในเรื่องอุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ แก่นักเรียนในราคาประหยัด การให้เด็กนำมาเองย่อมเป็นปัญหาแก่เด็กอย่างมาก	7	7.69
4. ควรสอดแทรกคุณธรรมและศีลธรรมที่จำเป็นสำหรับปัจจุบัน เพราะจะช่วยลดปัญหาในเรื่องความประพฤติได้	7	7.69
5. ควรใช้ระบบการทบทวนซ้ำๆ ก็ทำให้เด็กคิด "ร" หรือ "มส" หรือ "อ"	7	7.69
6. ควรจัดให้มีการไปทัศนศึกษาให้มากขึ้น เพื่อเสริมประสบการณ์ชีวิตให้เด็ก	6	6.59
7. ควรรับบริจาคหนังสือ เพื่อช่วยเหลือเด็กที่ขาดแคลนให้ได้มีหนังสือเรียนอย่างทั่วถึง	6	6.59
8. ครูควรสอนให้นักเรียนได้รู้จักปรึกษาหารือกันให้มาก โดยมีครูคอยให้คำแนะนำ	6	6.59

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
9. ควรจัดกิจกรรมเสริมวิชาการให้มากขึ้นเพื่อส่งเสริมความเข้ม ทางวิชาการ	4	4.40
10. ควรจัดให้นักเรียนเล็กเรียนพร้อมกับทุกระดับชั้นและอย่าให้แน่นมาก จนเกินไป เพราะอาจไม่ปลอดภัยและอาจไม่มีรถหรือเรือเมื่อ เล็กเกินไป	4	4.40
11. โรงเรียนควรวัดผลเพื่อสร้างสมรรถภาพ (Potential Gain) และพัฒนาพฤติกรรม เท่าที่ปรากฏ มักจะหวังผลเพื่อความเป็นเลิศ และเอาชนะ (คนอื่น) จนมากเกินไป	4	4.40
12. ควรสนับสนุนให้เด็กได้เข้าห้องสมุดให้มากกว่านี้	3	3.30
13. ควรรณรงค์ หรือจัดหาหนังสือให้เด็กได้คนควาไว้ในห้องสมุดให้มากพอ กับจำนวนนักเรียน	3	3.30
14. ควรส่งเสริมการกีฬาควบคู่ไปกับการเรียน เพราะเด็กจะได้แสดงออก และไม่บ่มัสมในทางที่ผิด	3	3.30
15. ครูควรเอาใจใส่ให้คำแนะนำในวิชาที่สอนอย่างสม่ำเสมอ	3	3.30
16. ขอให้มีการเรียนการสอนวิชาชีพ และให้ปฏิบัติจริงด้วย	2	2.20
17. ควรมีการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันไปทุกวิชา	1	1.10
18. การจัดตารางสอน ไม่ควรจัดวิชาที่ใช้ความคิดหนัก ๆ ไว้ในวันเดียวกัน ให้มากจนเกินไป เพราะจะทำให้เด็กเบื่อ	1	1.10
19. ข้อสอบที่ใช้วัดผลเด็ก ควรมีมาตรฐานจริง ๆ	1	1.10
รวม	91	100

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
<u>งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง</u>		
1. โรงเรียนควรจัดสัปดาห์ ครู - อาจารย์ พบผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และควรจัดเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อให้ผู้ปกครองจะได้รู้จักกันอย่างทั่วถึง อาจใช้เวลาหลังเลิกเรียนหรือวันหยุดราชการ	7	41.17
2. ผู้ปกครองต้องการความช่วยเหลือแนะนำในเรื่องการเรียนแผนใหม่จากครู	4	23.53
3. การประชาสัมพันธ์ทางเอกสารเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียน ควรจะได้จัดทำใหม่าก และคลอเวลา	3	17.65
4. ควรจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง ครู และศิษย์เก่า เช่น การแข่งขันกีฬา เพื่อให้ได้มีความผูกพันและสนิทสนมกันยิ่งขึ้น	2	11.77
5. โรงเรียนควรแจ้งข่าวเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหา (หรือที่ผิด) ของเด็กนักเรียนให้ทางบ้านทราบอย่างรวดเร็วทุกครั้ง เพื่อทางบ้านและทางโรงเรียนจะได้ร่วมมือกันแก้ปัญหาได้ทันการ	1	5.88
รวม	17	100
<u>งานกิจการนักเรียน</u>		
1. ควรจะปลูกฝังให้นักเรียนมีระเบียบวินัยทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	25	20.16
2. ควรจัดกิจกรรมกีฬา กิจกรรมดนตรีให้มากขึ้นเพราะเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับวัยรุ่น	19	15.32
3. ควรทบทวนเรื่องการทุจริต ความประพฤติ และการแต่งกาย และทรงผมโดยสม่ำเสมอ	17	13.71
4. ควรจัดบริการน้ำดื่มที่สะอาด และถูกสุขลักษณะให้นักเรียนได้ทั่วถึง (ถ้าน้ำประปา ควรคำนึงถึงกลิ่นคloyร่นที่มีอยู่มากเกินไปด้วย)	12	9.67

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
5. ควรสอดส่องดูแลและให้ความสนใจกับเด็กที่เรียน เด็กประพฤติตนไม่เหมาะสมกับวัย (สูบบุหรี่ ยาเสพติด ฯลฯ)	11	8.87
6. โรงอาหารควรสะอาด ควรจัดให้มีที่นั่งรับประทานอาหารอย่างเพียงพอ ที่สำคัญควรเอาใจใส่ให้ผู้ประกอบการอาหารได้สนใจเรื่องความสะอาด และความปลอดภัย (ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการอาหารขาย)	8	6.45
7. กิจกรรมที่จัดควรให้โดยประโยชน์ และนำมาใช้ในชีวิตจริงได้บ้าง	7	5.64
8. การลงโทษนักเรียนควรมีเหตุผลและควรมีความยืดหยุ่นพอควร	6	4.84
9. กิจกรรมเป็นสิ่งจำเป็น โรงเรียนควรจัดโดยคำนึงถึงฐานะและสภาพทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองบ้าง เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี น่าจะจัดอยู่บริเวณภายในโรงเรียน หรือภายในอำเภอ หรือภายในจังหวัด หรือจังหวัดที่ใกล้เคียง เพราะผลที่ได้จะไม่แตกต่างกันมากนัก	4	3.22
10. โรงเรียนควรให้ความสนใจเด็กที่ยากจนให้มีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (เช่น อัจฉริยภาพทุนให้)	3	2.42
11. ยาที่ให้บริการให้แก่เด็กที่เจ็บป่วยมักไม่ค่อยจะพอเพียง	3	2.42
12. อุปกรณ์สันทนาการมีจำกัดไม่เพียงพอ และมีมากพอ รวมทั้งมีระบบการจัดเก็บและกำจัดที่ดีด้วย	2	1.61
13. ควรจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน	2	1.61
14. การจัดกิจกรรมสหกรณ์ไม่ค่อยได้ผล เด็กมักจะคิดว่าถูกบังคับให้ซื้อของในร้านสหกรณ์ของโรงเรียน ควรจะได้ไปดูงานเรื่องการสหกรณ์ให้มากกว่านี้ และของที่นำมาขายไม่ควรแพงกว่าในท้องตลาด	2	1.61
15. ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้รู้จักคิดเอง ทำเอง และตัดสินใจเอง แรกอยู่ในขอบเขต โดยมีครูคอยดูแลและให้คำแนะนำ และไม่ควรรีบกักระเบียบบังคับจนเกินไป	1	0.81

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
16. การจัดบริการแนะแนว ควรทำอย่างจริงจัง และตลอดเวลา โดยเฉพาะนักเรียนที่กำลังจะจบชั้น ม.3 และ ม.6	1	0.81
17. โรงเรียนควรสนองตอบหรือให้การรับข้อเสนอแนะของผู้ปกครองบ้าง (ซึ่งอาจนำไปทดลองปฏิบัติก่อนก็ได้)	1	0.81
รวม	124	100

ข้อมูลจากตาราง 18 จากข้อเสนอแนะของผู้ปกครองพอสรุปได้ดังนี้

ในส่วนของการงานบริหารทั่วไปในโรงเรียน ผู้ปกครองได้เสนอแนะให้โรงเรียนดูแล จัดส่วนให้พอเพียงแก่จำนวนนักเรียน รวมทั้งความสะอาดและการดูแลสุขภาพภายในส่วน เช่น เกี่ยวกับการเอาใจใส่ในเรื่องความสะอาด การระบายอากาศภายในห้องเรียน อาคารเรียนและอาคารประกอบ ควรจะโค่นซ่อมแซมอาคารที่ชำรุดเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่เด็กนักเรียน และในการบริหารงานนั้นควรเน้นคุณภาพของครูและนักเรียน มากกว่าการเน้นปริมาณ ส่วนงานวิชาการนั้น ผู้ปกครองนักเรียนได้เสนอแนะให้มีการปรับปรุงวิธีสอนของครูเป็นอันดับแรก ครูควรใช้อุปกรณ์ประกอบและสื่อต่าง ๆ ให้ทันต่อความก้าวหน้าอยู่เสมอ โรงเรียนควรได้ปรับปรุงงานด้านวิชาการให้เข้มมากกว่านี้ เพื่อให้เด็กได้ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้มาก ควรอำนวยความสะดวกในเรื่องการจัดหาอุปกรณ์การเรียนให้เด็กในราคาประหยัด ควรเน้นการสอนศีลธรรมให้มากขึ้นและในเรื่องการวัดผลประเมินผลควรใช้ระบบที่ก้าวหน้าขึ้นดีกว่าระบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบันตามลำดับ สำหรับเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนั้น ผู้ปกครองได้เสนอแนะให้โรงเรียนจัดให้ครู - อาจารย์ได้พบผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และควรจัดกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อผู้ปกครองจะได้รู้จักกันทั่วถึง และควรให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสปรึกษาหารือและได้รับคำแนะนำจากครูโดยเฉพาะในเรื่องการเรียนการสอนแผนใหม่ให้มากกว่านี้ และสุดท้ายคืองานกิจการนักเรียน ผู้ปกครองได้เสนอแนะการปลูกฝังความมีระเบียบวินัยให้แก่นักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน การจัดกิจกรรมกีฬาและกิจกรรมดนตรี โรงเรียนควรจัดอย่างยิ่งเพราะเป็นสิ่งจำเป็น และโรงเรียนควรได้ทบทวนเรื่องการพูด ความประพฤติ การแต่งกาย และทรงผมของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ.

สรุปผล อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

การวิจัยทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนนทบุรีนั้น สามารถสรุปขั้นตอนในการศึกษาและผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้คือ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ทัศนะของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาและ อาชีพของผู้ปกครองนักเรียน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้กระทำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2528 ในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 6 โรงเรียน เลือกกลุ่มตัวอย่างมาโดยการสุ่มอย่างง่าย แยกตามอาชีพและระดับการศึกษาของผู้ปกครองได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 394 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การสำรวจสภาพภาพทั่วไปเกี่ยวกับระดับการศึกษา อาชีพ และการมีส่วนร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียน

ตอนที่ 2 การสอบถามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ซึ่งถามเกี่ยวกับระดับทัศนะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 ด้าน คือ งานบริหารทั่วไปในโรงเรียน งานวิชาการ งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และงานกิจกรรมนักเรียน แบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 64 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด เพื่อให้ผู้ปกครองได้เสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อประโยชน์แก่การอภิปรายผลการวิจัย

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้หาความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์ตอนที่สอง และได้หาความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์รวมทั้งฉบับ โดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9245

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. หากสถิติพื้นฐาน ระดับทักษะของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ต่อการจัดการศึกษาจำแนกเป็นรายค่าน และจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เกณฑ์การประมาณค่าคะแนนเฉลี่ย
2. เปรียบเทียบทักษะของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว ถ้าค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธีของเชฟเฟ
3. วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด โดยการหาความถี่และร้อยละ จากข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียน เพื่อประกอบในการอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. คำนวณสถานภาพและการมีส่วนร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนของผู้ปกครอง พบว่านักเรียนส่วนใหญ่อยู่กับบิดามารดา ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับสามัญ และมีอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ เป็นส่วนมาก ผู้ปกครองส่วนมาก (ร้อยละ 90.60) เคยไปโรงเรียนตามคำเชิญจากโรงเรียน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง และผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นกรรมการของสมาคม ฯ หรือชมรมที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน

2. การจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนปรากฏผลดังนี้

2.1 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีการศึกษาระดับสามัญ อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ต่างก็มีความเห็นว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาจัดการศึกษาระดับนี้ได้ดีปานกลาง โดยจัดงานด้านกิจการนักเรียนได้ดีมากกว่าด้านอื่น รองลงมาเป็นงานด้านวิชาการ งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และงานบริหารทั่วไปของโรงเรียนตามลำดับ ความเห็นของผู้ปกครองแต่ละกลุ่มและในงานแต่ละด้านมีความใกล้เคียงกันมาก

เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยในการจัดการศึกษาแต่ละด้าน พบว่า

2.1.1 งานบริหารทั่วไปในโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนทำได้ในระดับปานกลางนั้น มีประเด็นที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ปกครองทุกกลุ่มมีความพอใจกับสมรรถภาพและคุณภาพของผู้บริหารและครู การจัดแผนพัฒนาโรงเรียน บริเวณโรงเรียน และความสะดวกในการเดินทางมาโรงเรียน รวมทั้งการใช้จ่ายเงินของโรงเรียนมากกว่าประเด็นอื่น ๆ เล็กน้อย แต่ก็ยังอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น ส่วนกลุ่มผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษามีความเห็นว่า การแสวงหาความช่วยเหลือทางการเงินของโรงเรียนมัธยม มีความเหมาะสมมากเพียงประเด็นเดียว

2.1.2 งานวิชาการ ผู้ปกครองทุกกลุ่มมีความเห็นว่า โรงเรียนสามารถจัดงานวิชาการได้ดีปานกลาง และมีความพอใจปานกลางกับการจัดการเรียนการสอน การฝึกฝนระเบียบวินัยและความรับผิดชอบของนักเรียน การช่วยเหลือเด็กในค่านต่าง ๆ รวมทั้งการวัดผลการเรียน แต่การจัดการเรียนภาคปฏิบัติก็เพิ่มภาระให้ผู้ปกครองอยู่ไม่น้อย ส่วนความสม่ำเสมอในการรายงานผลการเรียนนั้น โรงเรียนทำอยู่ค่อนข้างน้อย แต่มีประเด็นที่น่าสนใจคือ ผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสามัญเห็นว่าโรงเรียนมัธยมมีส่วนปลูกฝังให้นักเรียนรักการทำงาน มีคุณธรรมและวินัยในระดับมากเพียงประเด็นเดียว

2.1.3 งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองทุกกลุ่มเห็นว่าโรงเรียนบริหารงานได้ดีปานกลาง โดยเฉพาะให้การต้อนรับแก่ผู้ปกครองค่อนข้างดี โรงเรียนให้ความช่วยเหลือชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าร่วมมีประโยชน์จาก

โรงเรียน และรวมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนด้วย แต่ผู้ปกครองมีความเห็นว่าควรไปเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนค่อนข้างน้อย

2.1.4 งานกิจการนักเรียน ผู้ปกครองทุกกลุ่มเห็นว่า การรายงานความประพฤติของนักเรียนทำได้ดีมาก ผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาได้รับทราบเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน และเห็นว่า การจัดกิจกรรมสันติภาพภายในโรงเรียนระดับนี้มีความจำเป็นมาก มาตรการรักษาความปลอดภัยและสุขลักษณะที่ดี รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้เหมาะสมกับปานกลาง

2.2 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ รับจ้าง เกษตรกร และอาชีพอิสระ ต่างก็มีความเห็นว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาจัดการศึกษาระดับนี้ทำได้ดีปานกลาง โดยเฉพาะงานกิจการนักเรียนทำได้ดีเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเป็นงานด้านวิชาการ งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และอันดับสุดท้ายคืองานบริหารทั่วไปในโรงเรียน

เมื่อพิจารณาในการจัดการศึกษาแต่ละด้านพบว่า

2.2.1 งานบริหารทั่วไปในโรงเรียน ปรากฏว่าอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความสะดวกในการเดินทาง สมรรถภาพในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ความพร้อมในเรื่องอาคารสถานที่และอุปกรณ์ ความเหมาะสมของครู - อาจารย์ แต่ในเรื่องห้องเรียน โต๊ะเก้าอี้ กระดานดำ ผู้ปกครองเห็นว่ายังมีไม่เพียงพอ

2.2.2 งานวิชาการ ผู้ปกครองนักเรียนเห็นว่าการจัดการวิชาการทำได้ดีในระดับปานกลาง ทุกกลุ่มอาชีพมีความเห็นตรงกันว่า ครู - อาจารย์มุ่งสอนวิชาการให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนและการศึกษาต่อ ปู่ย่าตายายที่ดีแก่นักเรียน ทำให้เด็กนักเรียนรักการศึกษาลงเรียนอยู่ในระดับดีมาก และมีข้อที่น่าสังเกตว่า การรายงานผลการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทำได้เป็นอันดับสุดท้าย

2.2.3 งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองทุกกลุ่มเห็นว่าโรงเรียนจัดงานด้านนี้ได้ดีอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะการต้อนรับผู้ปกครองโรงเรียนทำได้ค่อนข้างดี โรงเรียนให้ความร่วมมือกับชุมชน รวมทั้งการให้

การบริการในเรื่องอาคารสถานที่ด้วย แต่ผู้ปกครองมีความเห็นตรงกันว่าผู้ปกครองมีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมของสมาคมฯ ค่อนข้างน้อย

2.2.4 งานกิจการนักเรียน ผู้ปกครองทุกกลุ่มมีความเห็นตรงกันว่าโรงเรียนได้รายงานความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ และผู้ปกครองรับทราบเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ผู้ปกครองที่มีอาชีพอิสระเห็นว่าโรงเรียนได้มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยได้ดีมาก ในขณะที่กลุ่มอื่นเห็นว่าโรงเรียนได้มีมาตรการที่พอสมควร ส่วนความจำเป็นในการจัดกิจกรรมสันทนาการนั้น ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการเห็นว่าโรงเรียนควรได้จัดทำเป็นอย่างมากเช่นกัน

3. เมื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาปรากฏผลดังนี้

3.1 ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความเห็นในเรื่องงานบริหารทั่วไป งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และงานกิจการนักเรียนไม่แตกต่างกัน

3.2 ผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสามัญและอุดมศึกษา มีความเห็นในเรื่องการบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดงานบริหารทั่วไปในโรงเรียน งานวิชาการ งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และงานกิจการนักเรียนไม่แตกต่างกัน

4. ผู้ปกครองนักเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการมัธยมศึกษาหลายประเด็นดังนี้

4.1 งานบริหารทั่วไป โรงเรียนควรให้ความสนใจและดูแลเกี่ยวกับการจัดส้วมให้เพียงพอแก่จำนวนนักเรียน รวมทั้งความสะอาดและการถ่ายเทอากาศภายในส้วม การเอาใจใส่ในเรื่องความสะอาดการระบายอากาศภายในห้องเรียน อาคารเรียนและอาคารประกอบควรจะได้ซ่อมแซมอาคารที่ชำรุด เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่เด็กนักเรียน

4.2 งานวิชาการ โรงเรียนควรปรับปรุงวิธีสอนของครู การใช้อุปกรณ์ และสื่อต่าง ๆ ให้ทันต่อความก้าวหน้าอยู่เสมอ โรงเรียนควรได้ปรับปรุงงานวิชาการให้เข้มนมากกว่านี้ เพื่อให้เด็กได้ศึกษาที่อยู่ในระดับอุดมศึกษาให้มาก ควรอำนวยความสะดวกในเรื่องการจัดหาอุปกรณ์การเรียนให้เด็กเรียนในราคาประหยัด ควรเน้นการสอนศีลธรรมให้มากขึ้น และในเรื่องการวัดผลประเมินผลควรใช้ระบบทักซันดีกว่าระบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

4.3 งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนควรจัดให้ครู - อาจารย์ ได้พบผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ควรจัดกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อผู้ปกครองจะได้รู้จักกันทั่วถึง ควรให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสปรึกษาหารือ และได้รับคำแนะนำจากครู โดยเฉพาะในเรื่องการเรียนการสอนแผนใหม่ให้มากกว่านี้

4.4 งานกิจการนักเรียน โรงเรียนควรจะปลูกฝังความมีระเบียบวินัยให้นักเรียน ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน การจัดกิจกรรมกีฬาและกิจกรรมคนตรี โรงเรียนควรจัดอย่างแข็งและเป็นสิ่งจำเป็น โรงเรียนควรได้กวาดขันเรื่องการพูด ความประพฤติ การแต่งกาย และทรงผมของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี ส่วนใหญ่เป็นนิคมการค้าให้การดูแลและอยู่รวมกับนักเรียน ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับสามัญ มีอาชีพรับราชการหรือทำงานรัฐวิสาหกิจและรับจ้าง ผู้ปกครองเคยไปเยี่ยมเยียนโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยได้รับเชิญจากโรงเรียน และได้ไปเยี่ยมบุตรหลานซึ่งเฉลี่ยประมาณภาคเรียนละครั้ง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นกรรมการของสมาคมหรือชมรมใด ๆ ของโรงเรียน

2. ผู้ปกครองมีความเห็นว่า การจัดการมัธยมศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี จัดได้คือปานกลาง เมื่อพิจารณางานบริหารแต่ละด้าน พบว่า โรงเรียนจัดงานที่เกี่ยวกับกิจการนักเรียนได้มากกว่างานด้านอื่น ๆ รองลงมาเป็นงานวิชาการ งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และงานบริหารทั่วไปในโรงเรียน

3. เมื่อเปรียบเทียบความเห็นของผู้ปกครองจำแนกตามระดับการศึกษา ได้พบความแตกต่างของความเห็นของผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสามัญศึกษาและอุดมศึกษา ในเรื่องการจัดงานวิชาการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความเห็นของผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

4. อาชีพของผู้ปกครองมีอิทธิพลสำคัญที่จะทำให้ความเห็นเกี่ยวกับการมัธยมศึกษาของผู้ปกครองแตกต่างกัน ดังนั้นความเห็นของผู้ปกครองทุกอาชีพจึงไม่แตกต่างกัน

5. ผู้ปกครองเห็นว่าการจัดการศึกษาระดับนี้ยังมีข้อควรปรับปรุงแก้ไขได้อีกทุกด้าน และได้ขอเสนอแนะเพิ่มเติมไว้อย่างกว้างขวาง

การอภิปรายผล

1. จากคุณลักษณะทั่วไปของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับสามัญศึกษา แม่จะมีการศึกษาคอนขวานน้อย (ไม่เกินระดับมัธยมศึกษา) แต่ก็มีอาชีพที่ค่อนข้างมั่นคง คือเป็นข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจเป็นส่วนใหญ่ ทำให้รับรู้ความสำคัญของการศึกษาและสนับสนุนการศึกษาของลูกหลานค่อนข้างมาก จากการสัมภาษณ์ก็พบมองเห็นความหวังของผู้ปกครองที่ต้องการให้บุตรหลานศึกษาต่อให้สูงขึ้น เพื่อความมั่นคงในอนาคต ผู้ปกครองเหล่านี้เมื่อได้รับเชิญจากโรงเรียนก็จะไปเยี่ยมโรงเรียน หรือมีเงินก็นำเข้าไปเยี่ยมเยียนลูกหลานอย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้ง ซึ่งนับว่าเป็นมิตรที่ดีที่ผู้ปกครองสนใจในกิจกรรมของโรงเรียน ต้องการรับรู้ความเป็นไปในโรงเรียน ไม่ทอดทิ้งให้เป็นภาระของโรงเรียนหรือของรัฐบาล ในการจัดการศึกษาให้บุตรหลาน ประกอบกับโรงเรียนมีความจำเป็นต้องชี้แจงเรื่องแผนการเรียนให้ผู้ปกครองให้เข้าใจ เพื่อร่วมมือกับทางโรงเรียนเลือกแผนการเรียนให้แก่อีกในปกครอง (กรมวิชาการ 2524 : 25 - 26) จึงทำให้ผู้ปกครองได้เข้ามาเยี่ยมเยียนโรงเรียน และรับทราบความเป็นไปของโรงเรียนมากขึ้น

2. ผู้ปกครองมีความเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้ในระดับปานกลางทุก ๆ ด้าน แม้จะเห็นว่างานด้านกิจการนักเรียน โรงเรียนทำได้มากกว่าด้านอื่น

เล็กน้อย ที่ปรากฏออกมาในลักษณะนี้ อาจจะอธิบายได้ว่า งานกิจการนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวกับการปกครอง สวัสดิการและกิจกรรมของนักเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับใกล้ชิดกับนักเรียน และผู้ปกครองโดยตรง การติดต่อถึงผู้ปกครองส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียน การชักชวนความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวินัย ข้อบังคับของโรงเรียน การให้บริการแนะแนวการเรียน การตรวจสอบสภาพอนามัยของนักเรียน ผู้ปกครอง ซึ่งได้รับทราบความเคลื่อนไหวในเรื่องนี้ จึงมีความรู้สึกรู้ว่าโรงเรียนจัดงานค่านี้น่ามากกว่าคนอื่น

ในปัจจุบันกรมสามัญศึกษาได้ให้ความสำคัญในเรื่องการปลูกฝังคุณธรรมให้กับนักเรียนมัธยมศึกษาให้มากขึ้น (กรมสามัญศึกษา 2528 : 3) เพื่อลดปัญหาความประพฤติและคุณธรรมซึ่งจำเป็นมากสำหรับสังคมปัจจุบัน โรงเรียนจึงส่งเสริมการจัดกิจกรรมและประสานงานกับผู้ปกครองมากกว่าแต่ก่อน จึงทำให้ผู้ปกครองนักเรียนมัธยมเห็นว่าโรงเรียนมุ่งงานค่านี้น่ามากกว่าคนอื่น

3. สำหรับงานวิชาการ ผู้ปกครองเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาทำได้ดีเป็นอันดับสองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรผู้ปกครองมีความเห็นว่า หลักสูตรที่ใช้สอนมีความเหมาะสมปานกลาง ส่วนวิชาชีพพื้นฐานยังให้ประโยชน์ไม่มากนัก ทั้งในแง่ที่จะนำไปประกอบอาชีพหรือใช้ในชีวิตรประจำวัน ความยากง่ายของเนื้อหาหลักสูตรวิชาที่พอประมาณ ในเรื่องการเรียนรู้ การสอนนั้น ผู้บริหารและครูได้ให้ความช่วยเหลือแนะนำการเลือกแผนการเรียน และให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสามารถ พร้อมทั้งในการแนะแนวการศึกษาต่อยกผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าครูอาจารย์มีความตั้งใจสอน โดยมุ่งประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นที่น่าพอใจมาก การปลูกฝังให้มีนิสัยรักการทำงาน ชยัน มีระเบียบและมีความซื่อสัตย์อยู่ในระดับที่น่าพอใจ นักเรียนมีความสนใจการศึกษาเล่าเรียน แต่การศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเองยังมีน้อย ส่วนการรายงานผลการเรียนของนักเรียนยังไม่สม่ำเสมอ และเพียงพอเท่าที่ควร

ในงานวิชาการนี้ มีข้อควรอธิบายอยู่หลายประเด็น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่โรงเรียนจัดให้นั้น ยังไม่ได้ผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร กล่าวคือนักเรียนนำไปช่วยเหลือทางบ้านและปฏิบัติจริงไม่ค่อยได้ ที่เป็นเช่นนี้ น่าจะมีสาเหตุมาจากโรงเรียนมัธยมศึกษา ยัง

ชาวแคนาดาผู้ชำนาญในอาชีพต่าง ๆ ชาวฮ่องกงทำงาน ชาดอุปกรณประกอบการเรียนการสอนและสถานประกอบการ (กรมวิชาการ 2527 : 19) การสอนวิชาชีพส่วนใหญ่อาศัยครูประจำการที่พอมีความถนัด บางแห่งไม่มีครูวิชาชีพเฉพาะสาขาเลย จึงทำให้การเรียนวิชาชีพยังไม่ลึกซึ้งและสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันได้

ผู้ปกครองมีความเห็นตรงกันว่า นักเรียนชอบไปโรงเรียน ครูส่วนใหญ่สอนให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน พยายามให้นักเรียนได้แสดงออก ได้ปฏิบัติจริง และพยายามสร้างนิสัยรักการทำงาน รักระเบียบวินัยในระดับมาก ทำให้เห็นได้ว่าการพัฒนาสมรรถภาพการสอนของครู ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร และการนิเทศภายในโรงเรียนยังเกิดผลดี พฤติกรรมครูเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น และให้ความร่วมมือกับโรงเรียนปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อดึงดูดนักเรียนให้รักเรียน และมุ่งสอนให้ได้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเป็นส่วนใหญ่ แต่ที่มีเสียงบ่นจากผู้ปกครองอยู่บางวาคูบางคนเชื่อว่าครูไม่เหมาะสมและมีการแสดงอารมณ์กับนักเรียน ในเรื่องที่ถูกเหมือนโรงเรียนจะได้รับเสียงบ่นและการท้อว่าเสมอ ๆ เนื่องจากมีครูเป็นจำนวนมากซึ่งมีทั้งที่ไม่สู้อทนต่อพฤติกรรมของเด็กและพวกที่ออกนอกได้ที ครูบางคนต้องรับผิดชอบการสอนเด็กจำนวนมากและมีการกิจกรรมสอนมาก จึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงความเครียดทางอารมณ์ และอาจใช้คำพูดไม่เหมาะสมซึ่งกระทบกระเทือนจิตใจของเด็ก เมื่อผู้ปกครองรับทราบจากบุตรหลานของตนก็อดที่จะรู้สึกไม่พอใจ และเมื่อมีโอกาสได้เสนอแนะต่อโรงเรียนก็มักจะแจ้งให้โรงเรียนรับทราบ เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมของครูต่อไป

ส่วนเรื่องการรายงานผลการเรียนของนักเรียนนั้น ผู้ปกครองรู้สึกว่ายังไม่ค่อยสม่ำเสมอและเพียงพอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โดยปกติครูประจำวิชาจะจัดสอบย่อย ๆ ภาคเรียนละหลายครั้ง ซึ่งอาจจะพร้อมกันทุกวิชา หรืออาจจะไม่พร้อมกันก็ได้แล้วแต่แผนการสอนของครูประจำวิชา นอกจากนี้ยังมีการสอบระหว่างภาคเรียนอีกอย่างน้อย 2 ครั้ง ก่อนจะมีการสอบปลายภาค การตัดสินผลการเรียนในภาคเรียนนั้น ๆ จะขึ้นอยู่กับผลการสอบย่อย กับคะแนนของครู ผลการสอบระหว่างภาคอย่างน้อย 2 ครั้ง (กรมวิชาการ 2527 : 12) โรงเรียนส่วนใหญ่จึงมักจะรอให้มีการตัดสินผลการเรียนในภาคเรียนนั้น ๆ ก่อน จึงแจ้งให้ผู้ปกครองทราบผลได้ตก และการสอบแก้ตัวในรายวิชาที่สอบไม่ผ่าน ผู้ปกครองจึงได้รับทราบผลการเรียน

ตอนปลายภาค และบางครั้งรู้สึกท้อเสียใจไปเสียแล้วที่จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนให้กับเด็ก

4. งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองทุกคนเห็นว่าโรงเรียนบริหารงานได้ดี โดยเฉพาะการต้อนรับผู้ปกครองด้วยอัธยาศัยไมตรีอันดี โรงเรียนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามาใช้บริการต่าง ๆ ของโรงเรียนได้อย่างกว้างขวาง ผลการวิจัยปรากฏออกมาในลักษณะนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจขอบข่ายของงานบริหารโรงเรียนแนววิเทศมากขึ้น โรงเรียนมัธยมศึกษาจึงมีแนวโน้มที่จะเปิดให้ผู้ปกครองได้เข้าร่วมมือกับโรงเรียนพัฒนาการเรียนการสอนของบุตรหลาน และเข้าใจประโยชน์จากแหล่งวิชาการในโรงเรียนมากขึ้น แม้กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักการให้โรงเรียนปฏิบัติอย่างชัดเจนว่าการจัดการศึกษาควรให้เหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นและให้โรงเรียนมัศึกษามีบทบาทร่วมกับชุมชนและสามารถสนองความต้องการของชุมชนได้ (กรมสามัญศึกษา 2522 : 461) จากประสบการณ์ที่ผ่านมา ผู้บริหารก็เห็นประจักษ์อยู่แล้วว่า โรงเรียนที่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่น ย่อมจะเจริญก้าวหน้าทั้งทางกายภาพและด้านให้การศึกษามากกว่าโรงเรียนเป็นอยู่อย่างดี (พนัส หันนาคินทร์ 2524 : 300) ทั้งยังช่วยทำให้ตำแหน่งหน้าที่ของผู้บริหารมั่นคงยิ่งขึ้น ผู้บริหารและครูทุกฝ่ายจึงถือว่าภารกิจที่ผู้ปกครองเข้ามาเยี่ยมเยียนโรงเรียนถือว่าเป็นนิมิตที่ดีและให้การต้อนรับด้วยอัธยาศัยไมตรีอันดี และในทำนองเดียวกันโรงเรียนก็ถือเป็นหน้าที่ ๆ จะต้องเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนทุกประเภทเป็นต้นว่า กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การกีฬา การพัฒนาชุมชน การให้บริการวิชาการ และอาชีพ รวมทั้งการให้บริการด้านอาคารสถานที่เพื่อกิจกรรมของชุมชนอีกด้วย ผู้ปกครองจึงเห็นว่าโรงเรียนจัดงานกันนี้ได้ดีปานกลาง แต่ก็มีข้อที่นาสังเกตอยู่อย่างหนึ่งคือ ผู้ปกครองมีโอกาสดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนค่อนข้างน้อย ที่เป็นเช่นนี้จะมีสาเหตุมาจาก ผู้ปกครองไม่มีใครมีเวลาว่างมากนักที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนได้ทุกครั้ง จากการสำรวจพบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่สะดวกที่จะปลีกตัวมาร่วมกิจกรรมของโรงเรียน นอกเสียจากกลุ่มกรรมการสมาคมหรือชมรมต่าง ๆ ที่มีการรวมกลุ่ม และประชุมปรึกษาหารือกันบ่อยมากกว่าการจัดกิจกรรมของโรงเรียนในวันหยุด บางครั้งก็มีโค้ชช่วยให้ผู้ปกครองได้เข้าร่วมได้มากนัก เพราะผู้ปกครองบางส่วนเป็นเกษตรกร หรือ

ค้าขายย่อมไม่ค่อยมีวันหยุดพักผ่อน ในขณะที่เกี่ยวกับผู้ปกครองที่เป็นข้าราชการหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจก็ประสงค์จะพักผ่อนในวันหยุดมากกว่าที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในวันหยุดบ่อย ๆ

5. การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน เป็นงานที่ผู้ปกครองมีความเห็นว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่จัดเป็นอันดับท้ายสุดของงานทั้งสี่ด้าน ผู้ปกครองเห็นว่าในเรื่องความเหมาะสมของบริเวณที่ตั้งและการไปมาที่มีความสะดวกก็ แต่ความเพียงพอของห้องเรียน โต๊ะ ม้านั่ง กระดานดำ และอุปกรณ์เครื่องใช้ยังมีน้อยและควรปรับปรุง ทั้งยังได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ด้วย ส่วนสมรรถภาพของผู้บริหารและครู การใช้จ่ายและสรรหาเงินงบประมาณและอื่น ๆ โรงเรียนทำได้ดีปานกลางทั้งสิ้น งานบริหารทั่วไปในโรงเรียนเป็นงานที่ภายในโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนจะทอ้งดำเนินการภายในนโยบายและแผนของทางราชการ การแก้ปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียนมีข้อจำกัดมากมายทั้งในเรื่องงบประมาณ ระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของทางราชการ ซึ่งโรงเรียนมิได้ชี้แจงให้ผู้ปกครองรับทราบ และผู้บริหารก็ถือว่าเป็นกิจการภายในของโรงเรียน ผู้ปกครองส่วนใหญ่จึงไม่ค่อยเข้าใจความเป็นไปทางด้านนี้มากนัก เมื่อได้รับการบอกเล่าจากบุตรหลานในปัญหาต่าง ๆ ผู้ปกครองก็ได้แต่รับฟัง และไม่ค่อยได้เข้ามาติดต่อกับสอบถามหรือเสนอแนะต่อผู้บริหารและครู ประเด็นที่ผู้ปกครองเห็นว่าโรงเรียนยังจัดได้น้อยและค่อนข้างจะมีปัญหาอยู่คือ ห้องเรียน โต๊ะ ม้านั่ง อุปกรณ์เครื่องใช้ในห้องไม่เพียงพอ ซึ่งผู้ปกครองอาจเห็นได้ด้วยตนเองหรือได้รับการบอกเล่าจากบุตรหลาน ปัญหาและความไม่พร้อมในเรื่องนี้มีสาเหตุมาจากการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรใหม่ กล่าวคือนักเรียนจะต้องหมุนเวียนไปเรียนห้องประจำวิชา และห้องเรียนประจำก็มีจำนวนน้อย จำนวนวิชา และจำนวนคาบที่จัดสอนกันก็มีมากขึ้น ทำให้ต้องจัดหาห้องเรียน หรือบริเวณไหนก็เรียนมากขึ้นตามไปด้วย ยิ่งไปกว่านั้นยังพบปัญหาที่ว่า กลุ่มผู้เรียนในวิชาต่าง ๆ มีมากบางน้อยบางไม่เท่ากัน กลุ่มที่มีจำนวนนักเรียนมากเมื่อเข้าห้องเรียนก็มักจะพบว่าโต๊ะ ม้านั่ง ไม่เพียงพอกับจำนวนคน อุปกรณ์ที่ห้องใช้ในวิชาเกิดขาดแคลนบ้าง ปัญหาในลักษณะนี้เกิดขึ้นกับโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป เพราะจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นมากและจำนวนวิชาที่เพิ่มขึ้นด้วย ในขณะที่จำนวนอาคาร และ

ห้องเรียนขยายตัวออกไปไม่ทันกับความต้องการ ซึ่งปกติแล้วห้องเรียนที่ใช้เรียนวิชาสามัญควรจะมีขนาดไม่น้อยกว่า 48 ตารางเมตร หรือขนาด 6.00×8.00 เมตร ความจุไม่ควรเกิน 40 - 45 คน (วิจิตร วรุตบางกูร 2524 : 58) แต่ที่โรงเรียนแก้งฟ้าอยู่ในปัจจุบันก็คือการขยายคาบเวลาเรียนออกไปให้ยาวขึ้น ซึ่งก็เป็นเหตุให้ผู้ปกครองนักเรียนวิตกกังวลกับการเดินทางกลับของบุตรหลานซึ่งอยู่ในวัยรุ่น และบางคนก็อยู่ไกลจากโรงเรียนมากเกิดความไม่สะดวกในเรื่องยานพาหนะโดยเฉพาะในฤดูฝน การช่วยงานภายในครอบครัวก็ทำได้น้อยลง จึงทำให้มีเสียงบ่นในชั้นสัมมนาเกี่ยวกับบุคลากรข้างมาก

6. เมื่อเปรียบเทียบความเห็นของผู้ปกครองจำแนกตามระดับการศึกษาต่างกัน พบว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสามัญศึกษา และผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษามีความเห็นต่อการจัดการวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนงานด้านอื่น ๆ อีกสามด้านนั้นผู้ปกครองที่มีการศึกษาแตกต่างกันทุกระดับก็มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

การที่ผู้ปกครองที่มีการศึกษาน้อยและผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูง มีความเห็นต่อการจัดการวิชาการแตกต่างกัน โดยผู้ปกครองที่มีการศึกษาน้อยเห็นว่าโรงเรียนทำได้ดีกว่าความเห็นของกลุ่มผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูง ในประเด็นนี้พอจะอธิบายได้ว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาน้อยมีความเข้าใจและความคาดหวังจากการจัดการศึกษาของโรงเรียนไม่สูงนัก จึงเห็นว่าสิ่งที่โรงเรียนทำอยู่นั้นเป็นที่น่าพอใจ และมีความเหมาะสมแล้ว ในขณะที่ผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงจะมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาค่อนข้างมาก มองเห็นคุณค่าของการศึกษาชัดเจน และมีความคาดหวังที่จะให้โรงเรียนจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานของตนอย่างถูกต้องเหมาะสม จึงทำให้ผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงเห็นว่าการจัดการวิชาการของโรงเรียนทำได้น้อยกว่าความเห็นของกลุ่มผู้ปกครองที่มีการศึกษาน้อยในเกือบทุกประเด็นที่สัมภาษณ์

7. เมื่อเปรียบเทียบความเห็นของผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกัน ปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างตามนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด แสดงว่าอาชีพมีปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้เกิดความเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาแตกต่างกันออกไปในประเด็นนี้พอจะอธิบายได้ว่าผู้ปกครองนักเรียนไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดก็ตามได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวจากโรงเรียนจากบุตรหลานทั่วกัน ความเข้าใจและความสนใจในการมัธยมศึกษา

ของผู้ปกครองทุกอาชีพที่อยู่ในระดับใกล้เคียงกันมาก โอกาสที่จะเข้าเยี่ยมเยียนโรงเรียน พบปะผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูก็มีอยู่เท่าเทียมกัน โดยเฉพาะการเข้าร่วมกิจกรรมของ สมาคมหรือชมรมต่าง ๆ ในโรงเรียนมีน้อยเป็นส่วนใหญ่อีกด้วย จึงทำให้ความเห็นของผู้ปกครอง ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามก็เป็นที่น่าพอใจที่เห็นว่าผู้ปกครองทุกอาชีพมีความเห็นไม่แตกต่างกัน แสดงว่าโรงเรียนได้แจ้งข่าวสาร คัดกรองประชาสัมพันธ์ต่อผู้ปกครองอย่างทั่วถึงโดยไม่เลือกกลุ่มอาชีพใดอาชีพหนึ่งเป็นพิเศษ

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยมีประเด็นที่สามารถเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการจัดการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษาได้ดังนี้

1. การจัดการมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรีในทัศนะของผู้ปกครองยังอยู่ในระดับ ปานกลาง ไม่ถึงขั้นมีประสิทธิภาพมากตามที่โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ต้องการจะให้ เป็น โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรีจึงน่าจะคงพิจารณาปรับปรุงการจัดการศึกษาของ โรงเรียนในทุก ๆ ด้านให้ประสิทธิภาพสูงขึ้น และควรพิจารณาข้อดีที่รวมทั้งข้อเสนอแนะ ทาง ๆ ที่ผู้ปกครองได้เสนอไว้อย่างกว้างขวาง ประกอบการวางแผนปรับปรุงการจัดการศึกษา ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการหรือความคาดหวังของผู้ปกครองให้มากขึ้น
2. การจัดงานบริหารทั่วไปในโรงเรียน เป็นเรื่องที่ผู้ปกครองมีความเห็นว่าโรงเรียน ทำได้ปานกลาง และเป็นอันค้นท้ายสุด และมีสิ่งทีโรงเรียนจะต้องปรับปรุงอยู่หลายเรื่องด้วยกัน เช่น

2.1 อาคารสถานที่ โรงเรียนควรเอาใจใส่สำรวจตรวจตราสภาพของอาคาร อยู่เสมอ และควรเร่งซ่อมแซมอาคารที่ชำรุด เพื่อความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของ นักเรียนและครู อาจจะโดยการตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่งโดยให้มีผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนเป็น ประธาน ทำหน้าที่ตรวจตรา รับการรายงานจากหัวหน้าอาคาร ครู นักการภารโรง และ นักเรียน เพื่อแก้ปัญหาให้ทันเวลาที่ ในกรณีที่ต้องทำเป็นโครงการใหญ่ คณะกรรมการชุดนี้ควร

ทำแผนปรับปรุงอาคารนำเสนอยุ้กับบุคลากรชั้นตอนและอำนาจรับผิดชอบ เพื่อจัดสรรงบประมาณและดำเนินการต่อไป

2.2 ความสะอาดและสุขลักษณะของห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม เป็นขอเสนอแนะที่มีค่อนข้างมาก โดยปกติห้องน้ำ ห้องส้วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา มักจะไม่ค่อยสะอาด มีความอับชื้นสูงมาก การระบายอากาศไม่ดีเท่าที่ควร อีกทั้งน้ำใช้ และภาชนะในห้องน้ำ ห้องส้วม มักจะไม่เพียงพอและไม่สะอาด ผู้บริหารและครูควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ ด้วยการปรับปรุงถนนของห้องน้ำให้โปร่ง อากาศถ่ายเทได้โดยสะดวก หรือการปรับหลังคา เป็นสองระดับ ให้มีช่องระบายอากาศและให้แสงเข้าได้อย่างเพียงพอ โดยไม่ต้องใช้แสงไฟฟ้า พื้นห้องน้ำควรเหลาขัดลงเล็กน้อยเพื่อให้หน้าไหลลงท่อระบายได้โดยสะดวก น้ำไม่ขัง ส้วมซึมจะใช้ไค้สะดวกและทำความสะอาดได้ง่ายกว่าส้วมนั่งชักโครกทั้งยังมีความทนทานมากกว่าอีกด้วย ควรดูแลให้มีการชำระล้างทำความสะอาดทุกวัน ถังน้ำชำระและภาชนะตักน้ำควรมีการขัดถูชำระล้างให้สะอาดอยู่เสมอ ควรมีก่อนน้ำล้างมือบริเวณห้องน้ำหอมส้วมด้วย เพื่อนักเรียนสามารถล้างมือให้สะอาดหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมแล้ว ควรมีที่ทิ้งขยะอย่างพอเพียง และมีการปลูกฝังการรักษาความสะอาดของห้องน้ำห้องส้วมแก่นักเรียนอยู่เสมอ

สำหรับความสะอาดของห้องเรียน ก็เป็นสิ่งที่ผู้ปกครองอยากให้โรงเรียนปรับปรุงและให้สามารถระบายอากาศให้อายุเทไ้มากขึ้น เนื่องจากนักเรียนแต่ละชั้นมีจำนวนมากทำให้อากาศภายในห้องอับชื้นและอบอ้าวมากขึ้น เพราะความร้อนจากการเผาผลาญพลังงานในร่างกายนักเรียนคายออกสู่อากาศรอบ ๆ ตัว นักเรียนจะรู้สึกอึดอัดและง่วงเหงาหาวนอน การปลูกสร้างอาคารใหม่ควรพิจารณาการวางแนวให้ตั้งฉากกับลมประจำถิ่นและควรเปิดประตูหน้าต่างให้โปร่ง กว้าง และไม่ปลูกต้นไม้ปิดบังทิศทางลม สำหรับอาคารที่มีอยู่แล้วควรเปิดให้มีทางลมเข้าให้มากขึ้น ทั้งด้านข้างและของลมใต้ถุนควรพิจารณาตัดกิ่งไม้ที่ปิดบังทางลมออกเสียบ้าง ในกรณีที่ไม่สามารถจัดให้มีการถ่ายเทอากาศโดยธรรมชาติได้ก็ควรวางซุ้ปลูกต้นไม้เข้าช่วย เช่น พัดลมเป่า พัดลมดูด หรือเครื่องปรับอากาศไ้ไ้ตามควรแก่กรณี (วิจิตร วรุตบางกูร 2524 : 173)

2.3 อาคารชั่วคราวเป็นอาคารที่ใช้ไม่ได้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของ
 หลักสูตร และไม่คุ้มค่ากับการลงทุนในทัศนะของผู้ปกครอง ซึ่งนักเรียนอาจจะบอกเล่าให้
 ผู้ปกครองฟังอยู่ตลอดเวลา ในเรื่องนี้โรงเรียนควรชี้แจงให้ผู้ปกครองได้รับทราบความจำเป็น
 ของโรงเรียน และแจ้งโครงการการก่อสร้างอาคารใหม่ให้นักเรียนและผู้ปกครองได้ทราบ
 ในขณะเดียวกันกรมสามัญศึกษา ควรได้รับทราบถึงข้อจำกัดของการใช้อาคารชั่วคราว และควร
 หลีกเลี่ยงการลงทุนทางคานนี้ อาคารชั่วคราวส่วนใหญ่มักจะเปิดคานข้างโล่งมีหลังคาคลุมกันแดด
 พื้นอาคารราบบนดินซึ่งมีไค้ปรับให้เรียบ ทำให้การเคลื่อนไหวไปมาไค้โดยสะดวก อาคารที่รอน
 ผ่านปะทะไค้เต็มที่ เมื่อลมพัดแรงก็จะได้รับลมเต็มที่ อาคารชั่วคราวจึงเหมาะที่จะใช้กับการ
 เรียนคาบสั้น ๆ หรือเพื่อกิจกรรมมากกว่าการเรียนที่ต้องใช้สมาธิ นอกจากนี้โรงเรียนยังควร
 พิจารณาใช้บ้านบุฉี่ แฉกกัน หรือปลูกไม้ยืนต้นโตเร็วและแผ่กิ่งก้านไว้ให้ร่มเงาบังแดดและลม
 ต้นไม้ประเภทนี้ไค้แก่ ขมพูนธทิพย์ หูกวาง หรือ เฟื่องฟ้า จะช่วยลดความร้อนและแรงลมไค้บาง
 (วิจิตร วรทบางกูร 2524 : 177) ในขณะเดียวกันควรพิจารณาปรับพื้นที่ให้เรียบ ปลูกไม้หรือ
 เหนือซีเมนต์ให้พื้นห้องเรียนมีสภาพเหมือนห้องถาวร วางโต๊ะ เก้าอี้ ไค้โดยสะดวก

2.4 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีฐานะยากจนต้องการให้โรงเรียนผ่อนผันการชำระ
 เงินค่าเล่าเรียนหรือหาทางช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้ได้รับการยกเว้นค่าเล่าเรียน ในเรื่องนี้
 ผู้บริหารและคณะครูควรประสานงานร่วมกับสมาคมหรือชมรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเพื่อจัดตั้งกองทุน
 เพื่อช่วยเหลือนักเรียนยากจน อาจจะจัดกิจกรรมพิเศษหาทุนหรือจัดหาแหล่งเงินทุนอื่น ๆ หรือ
 ผู้มีจิตศรัทธาช่วยเหลือค่าเล่าเรียน และอุปกรณ์การเรียนแก่เด็กที่ยากจน ในขณะเดียวกัน
 ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนควรจะช่วยประสานงานกับชุมชนทางานพิเศษให้เด็กยากจนและครอบครัว
 เด็กยากจนไค้สามารถหางานทำพิเศษเพื่อจุนเจือครอบครัว นอกจากนี้การช่วยเหลือให้ผู้ปกครอง
 ผ่อนชำระค่าเล่าเรียนเป็นงวด เป็นการภายในโดยจะลดความวิตกกังวลแก่เด็กและผู้ปกครอง
 ไค้มาก

3. งานวิชาการ เป็นงานหลักที่สำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา แม้ว่าผู้ปกครอง
 ส่วนใหญ่จะเห็นว่าโรงเรียนทำได้ค้ำปานกลาง และมาเป็นอันดับสองของงานทั้งหมด แต่ก็ให้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานด้านนี้ไว้มาก โรงเรียนควรจะทำให้ความสนใจและพิจารณาข้อดีทั้ง และเสนอแนะซึ่งสามารถจำแนกเป็นประเด็นสำคัญ ๆ ได้ดังนี้

3.1 เรื่องหลักสูตร หลักสูตรโดยส่วนรวมมีความเหมาะสมปานกลาง แต่ หลักสูตรวิชาชีพยังไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันหรือเป็นพื้นฐานเพื่อการประกอบ อาชีพได้ ในเรื่องนี้โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกแห่งควรมีการทบทวนหลักสูตรวิชาชีพและความพร้อม ของแต่ละโรงเรียนในจังหวัดกันทบทวนทั้งหมดในการเปิดสอนวิชาชีพ โรงเรียนควรเลือกสอน วิชาชีพที่โรงเรียนสามารถเปิดสอนได้ โดยมีครูหรือผู้ชำนาญการที่จะให้ความรู้แก่เด็กอย่าง เพียงพอ หรืออาจจะเปิดสอนวิชาชีพบางสาขาที่โรงเรียนพอที่จะหมุนเวียนแลกเปลี่ยนครูวิชาชีพ ระหว่างโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงกันได้ ในขณะที่เดียวกันโรงเรียนจะต้องพยายามแสวงหาวิทยากร และสถานประกอบการในท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง พร้อมทั้งเร่งเตรียมและฝึกครูวิชาชีพ เหล่านี้ อย่างเร่งด่วนกว่าเพื่อให้สามารถสอนให้นักเรียนได้รู้สึก ซึ่งสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพต่อไป

3.2 ครูและสมรรถภาพการสอนของครู โรงเรียนควรแจ้งให้ครูได้ทราบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่นและศรัทธาในความปรารถนาดีของครูที่มีต่อนักเรียน จะเห็นได้ จากการมุ่งสอนให้เกิดประโยชน์และปลูกฝังระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นแก่เด็กนักเรียน ทั้งนี้ เพื่อ สร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดขึ้นแก่ครูหลังจากที่ได้ทำงานหนักมาตลอด และเพื่อให้มีกำลังใจใน การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

อย่างไรก็ตามยังมีผู้ปกครองไม่น้อยที่ประสงค์จะให้ครูปรับปรุงการใช้วาจาจากเด็กให้ สุภาพมีนวลมากขึ้น และการใช้อารมณ์หรือบรรดาโทษะเอากับเด็ก ผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาควรได้ถ่ายทอดให้ครูได้รับทราบความต้องการของผู้ปกครองในเรื่องนี้ ควรมีการตักเตือน ห้ามปรามครูมิให้ปฏิบัติตนเป็นปฏิปักษ์ต่อนักเรียน ทั้งทำลายบรรยากาศและสัมพันธภาพอันดีต่อ นักเรียน ควรชักชวนให้หัวหน้าสายวิชาสอดส่องดูแลให้ความช่วยเหลือและนิเทศครูเหล่านั้นอย่าง ใกล้ชิด

3.3 การวัดและประเมินผล ผู้ปกครองมีความเห็นว่าควรมุ่งเพื่อการพัฒนา ตัวนักเรียนเองมากกว่าที่จะแข่งขันเอาชนะคนอื่น ในเรื่องนี้ผู้บริหารก็ดีและครูผู้สอนก็จะต้อง

ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงจุดประสงค์ของการวัดผลการเรียนของนักเรียน และหลีกเลี่ยงการประกาศผลโดยการเรียงลำดับคะแนนหรือลำดับที่

สำหรับการให้ "ร" "มส" หรือ "อ" นั้น ครูบางโรงเรียนยังไม่เข้าใจลึกซึ้งและยังทำไม่ได้มาตรฐาน ปล่อยปละละเลยเพื่อให้ภารกิจหมดไปโดยไม่เร่งช่วยเหลือให้นักเรียนสามารถผ่านจุดประสงค์ด้วยความรู้ ความสามารถและความเข้าใจ ผู้ปกครองเห็นว่าควรให้มีการทักซ้ำขึ้น จะทำให้เด็กมีคุณภาพมากกว่า ผู้บริหารโรงเรียนและศึกษานิเทศกรมสามัญศึกษาควรพิจารณาบทวนหลักการดูใหม่ โดยอาศัยการสังเกตพฤติกรรมการสอนและการประเมินผลของครูอย่างใกล้ชิด ควรมีการพบปะกับคณะครูเพื่อรับฟังปัญหาต่าง ๆ ในเรื่องการประเมินผลของครูควย เพื่อประกอบการพิจารณาให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ และปรับปรุงนโยบายการวัดผลการศึกษาเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับเป้าหมายและคุณภาพที่คาดหวัง

3.4 การวัดผลและการประเมินผลรวมถึงการรายงานผลการเรียนโรงเรียน ควรชี้แจงผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องการเรียนการสอนในระดับนี้ให้เข้าใจระบบทั้งหมด ทั้งในเรื่องหลักสูตรวิชาสามัญ วิชาชีพ การจัดกิจกรรมและการวัดผลประเมินผล โดยเฉพาะการรายงานผลการเรียนนั้น ผู้บริหารควรมีการแจ้งผลการสอบย่อยระหว่างภาค และผลการสอบปลายภาคอย่างทอเนื่อง เพื่อผู้ปกครองได้รับทราบและได้ร่วมมือกันช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนตั้งแต่ต้นมือ การเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมรับทราบการรายงานผลการเรียน พบปะครูประจำชั้น และซักซ้อมความเข้าใจในนโยบายต่าง ๆ ของโรงเรียน ควรจะมีขึ้นอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อลดช่องว่างระหว่างโรงเรียนกับบ้านให้น้อยลง และเพื่อคุณภาพในการจัดการมัธยมศึกษาของจังหวัดนนทบุรีจะได้เพิ่มมากขึ้นโดยอาศัยความร่วมมือช่วยเหลือของผู้ปกครองนักเรียน

3.5 การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ควรเน้นประโยชน์กับนักเรียนโดยตรง กิจกรรมเสริมวิชาการ และกิจกรรมในห้องเรียนควรเน้นวิธีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอย่างกว้างขวาง เปิดโอกาสให้คิดเอง ทำเอง และสร้างสรรค์ใหม่มากขึ้น เพื่อฝึกฝนสมรรถภาพทางปัญญาให้เข้มข้น

4. ผลการวิจัยปรากฏว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูง (ระดับอุดมศึกษา) มีความเห็นเกี่ยวกับงานด้านวิชาการแตกต่างจากผู้ปกครองที่มีศึกษาน้อย (ระดับสามัญศึกษา) อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติโดยผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูง เห็นว่าโรงเรียนจัดการศึกษาได้เหมาะสม น้อยกว่ากลุ่มอื่น น่าจะชักจูงให้ผู้ปกครองกลุ่มนี้เข้ามาร่วมเป็นกรรมการสมาคมหรือชมรมต่าง ๆ หรือขอความช่วยเหลือในเรื่องความคิดเห็น หรือคำปรึกษาหารือให้มากกว่าปกติ เพื่อถึงความร่วมมือจากผู้ปกครองที่มีการศึกษา มีฐานะที่มั่นคงมาช่วยโรงเรียนให้มากขึ้น

5. เพื่อให้การจัดการมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรีมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้บริหารโรงเรียน และครูจะต้องเฝ้าพัฒนาตนเองให้มีความพร้อมมากขึ้น โดยการสำรวจความต้องการของครูและนักเรียนอย่างละเอียดประกอบการวางแผนพัฒนาโรงเรียนไปพร้อม ๆ กันด้วย และการพัฒนาอาจทำได้โดย

5.1 การเข้ารับการอบรม ศึกษาหาความรู้ และอบรมปฏิบัติการเกี่ยวกับการนิเทศ ภาณในการสอนวิชาใหม่ ๆ การใช้อุปกรณ์การสอน การวัดผลและประเมินผล

5.2 การศึกษาดูงานทั้งในโรงเรียนที่สามารถเป็นตัวอย่างได้ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด โดยการสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปเป็นกลุ่มย่อย ๆ ในแต่ละเรื่อง โดยให้กลุ่มที่ไปศึกษาดูงานได้กลับมารายงานพร้อมกับการเสนอแนะการปรับปรุงเพื่อเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน

5.3 การพัฒนาสมรรถภาพและวินัย ด้วยการชวนช่วยหาความรู้ การวิจัยโดยผู้บริหารสนับสนุน เช่น จัดหาทุนอุดหนุน หรือเสนอแนะหัวข้อในเรื่องงานวิจัยให้

5.4 ควรหมั่นทบทวน และปลูกฝัง จรรยาบรรณวิชาชีพครูให้แก่ครูเป็นครั้งคราว ควรมีทั้งการกระทำที่ดีความผิดตัวอย่างต่าง ๆ เพื่อเป็นคติเตือนใจให้ครูได้นำไปเป็นตัวอย่าง หรือเป็นคติเตือนใจให้ครูได้ระมัดระวัง

5.5 ควรจัดโครงการส่งเสริมครูที่เฝ้าช่วยการจัดให้มีการประเมินผลการสอน การปฏิบัติงาน ให้มีการมอบผู้บังคับบัญชาของครูตอบแทนเป็นเกียรติเพื่อเป็นแรงจูงใจให้ครูโดยมีสมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการจัดงานด้วย

5.6 ควรมีการเชิญวิทยากรมาบรรยายพิเศษให้แก่ครูเป็นครั้งคราวตามหัวข้อที่ครูต้องการหรือเสนอแนะ อาจใช้เวลาในการประชุมครูทั้งหมดซึ่งทางโรงเรียนส่วนใหญ่จะ

ดำเนินการจัดประชุมเดือนละครั้งอยู่แล้ว

5.7 จัดบริการเอกสาร ข่าวสารหรือบทความทางวิชาการให้กับครูให้หันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเป็นประจำ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรศึกษาทัศนะของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อหลักสูตร โดยเฉพาะการเรียนการสอนวิชาชีพ ซึ่งผู้ปกครองเห็นว่ายังไม่ประโยชน์ไม่ไ้มากนัก เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรต่อไป
2. ควรศึกษาความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการศึกษาคำและการศึกษาสูงที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
3. ควรศึกษาเรื่องการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาในทัศนะของครูผู้บริหารโรงเรียนและนักเรียนมัธยมศึกษา เพื่อให้เห็นภาพรวม ๆ ของการจัดการศึกษาระดับนี้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น.

מזרח הים התיכון

บรรณานุกรม

เกรียง เอี่ยมสกุล โรงเรียนประถมศึกษาภาคปฏิบัติ พิมพ์ครั้งที่ 2 โรงเรียนการช่างวุฒิศึกษา
2511, 303 หน้า

เชาวน์ มณีวงศ์ การบริหารกิจการนักเรียน บุรพาสาน ม.ป.ป., 200 หน้า
ณรงค์ กาญจนานนท์ "พฤติกรรมกรรมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหาร
โรงเรียนในเขตการศึกษา 12" รวมบทความปริทัศน์งานศึกษาค้นคว้าและงานศึกษา
มหาบัณฑิตภาคฤดูร้อนและภาคปลาย ปีการศึกษา 2526 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร ม.ป.ป., 441 หน้า

ทบวง, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พฤติกรรมกรรมการสอนมัธยมศึกษา อมรินทร์การพิมพ์
2524, 287 หน้า

ทรงศักดิ์ คุ้มไข่น้ำ กิจกรรมและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ปริทัศน์งาน กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519,
100 หน้า อักส่าเนา

ธีระวัลย์ สวรรยาธิบัติ ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษาในเขต
กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ค.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2524, 170 หน้า
อักส่าเนา

ธีรวิทย์ ฤทธิเดช การบริหารอาคารสถานที่ของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ปริทัศน์งาน กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2521, 103 หน้า อักส่าเนา

นางเฉลียว สุ่มวงศ์ การบริหารการศึกษาและประชากรศึกษา จินตนาการพิมพ์ 2517,
129 หน้า

นิพนธ์ รอดภัย "โครงสร้างและกระบวนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา ในจังหวัดปราจีนบุรี" รวมบทความวิทยานิพนธ์ปีการศึกษา 2524
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรือนแก้วการพิมพ์ 2525, 890 หน้า

ประยูร พรหมพันธ์ "แนวความคิดในการพัฒนาเยาวชน" วารสารนิคมครู 10 : 30 - 32

กรกฎาคม 2516

พรสิริ อิงคชัยโชติ แนวความคิดทางการศึกษาและความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานอยู่ในกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์

กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2517, 132 หน้า อักษรสำเนา

พรทิพย์ รัตนวิเชียร ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ

(ฝ่ายประถม) วิทยานิพนธ์ ก.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, 151 หน้า อักษรสำเนา

พนัส หันมาคินทร์ หลักการบริหารการศึกษา วัฒนาพานิช 2524, 363 หน้า

พิมพ์พรรณ มโนรัตน์ สถานภาพของครูมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 8 วิทยานิพนธ์ ก.ม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521, 80 หน้า อักษรสำเนา

ปิญญ์ สาธิต การบริหารการศึกษา วัฒนาพานิช 2523, 504 หน้า

เมธี ปิณฑานนท์ การบริหารการศึกษา สำนักพิมพ์พิทักษ์อักษร 2525, 280 หน้า

รุ่งทิวา จักรกร การมัธยมศึกษา โรงพิมพ์การพิมพ์ 2526, 239 หน้า

ลวน สายยศ และ อังคณา สายยศ หลักการวิจัยทางการศึกษา วิกตอรีเพาเวอร์พอยท์

2528, 314 หน้า

วิจิตร วรุตบางกูร และ สุพิชญา ชีระกุล การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น

ชนิษฐาการพิมพ์ และโฆษณา 2520, 178 หน้า

วิจิตร วรุตบางกูร การวางแผนยังและพัฒนาสถานศึกษา ชนิษฐาการพิมพ์ 2524, 237 หน้า

ศึกษานิเทศกร, กระทรวง กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 หน่วยศึกษานิเทศก์ คู่มือครูใหญ่

โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดใหม่ลำดับที่ 13/2522 จงเจริญการพิมพ์ 2522, 506 หน้า

ศึกษานิเทศกร, กระทรวง กรมสามัญศึกษา ประมวลบทความเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา ศุภสภา

2513, 610 หน้า

รายงานผลการประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2522 ม.ป.ป.,

140 หน้า

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมสามัญศึกษา กองกรมมัธยมศึกษา การพัฒนาการบริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษา โรงพิมพ์ศาสนา 2522, 321 หน้า

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมสามัญศึกษา เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2523
พิจารณา 2523, 35 หน้า

คู่มือการประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2523 พิมพ์ครั้งที่ 2 ม.ป.ท.,
2523, 100 หน้า

แผนนโยบายการจัดการมัธยมศึกษาในช่วงแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529)
เอกสารประกอบการบรรยาย 2523, 5 หน้า

การประเมินผลงานในแผนพัฒนาการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษา
แห่งชาติ ฉบับที่ 4 2526, 60 หน้า (อัคราเนนา)

เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2527 อักษรไทย 2527, 140 หน้า

รายงานการประเมินผลสภาพการจัดการศึกษาและประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษา
แห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) 2528, 81 หน้า (ฉบับร่าง)

สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำมะโนประชากรและการเคหะ พ.ศ. 2523
จังหวัดนนทบุรี ม.ป.ป., 215 หน้า

สุภรณ์ ประดับแก้ว สุภรณ์ว่าที่ พระปฐมการพิมพ์ 2523, 241 หน้า

สุเทพ โลไทยสงค์ ทัศนคติต่อวิชาชีพทางหลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของนักเรียน
ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารการศึกษาในจังหวัดเชียงราย ปริชญานินท์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524, 95 หน้า อัคราเนนา

สุใจ เหลาสุนทร การศึกษาเพื่ออาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา วิทยานิพนธ์ วิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร 2510, 152 หน้า

สุวรรณ นรพัทธ์ "การบริหารบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนภูมิภาค สังกัด
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ" รวมบทความวิจัยปริชญานินท์การศึกษาฉบับอดีตและ
การศึกษามหาบัณฑิต ปีการศึกษา 2523 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร วิทยานิพนธ์
2525, 322 หน้า

สมาน บุญน "การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในเขตการศึกษา 1"
รวมบทความวิทยานิพนธ์ปีการศึกษา 2524 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรือนแก้วการพิมพ์
 2525, 890 หน้า

สมบูรณ์ อุปถัมภ์ หลักสูตรมัธยมศึกษาของสหรัฐอเมริกา พร้อมทั้งภาคผนวก การมัธยมศึกษา
ของไทย เจริญกิจ 2523, 140 หน้า

สรสิทธิ์ ศิลป์ศรีกุล "การบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
 ในกรุงเทพมหานคร" รวมบทความวิทยานิพนธ์ ปีการศึกษา 2525 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ม.ป.ป., 710 หน้า

สุพิชญ์ ไพฑูรย์ "บุคลิกภาพและความสามารถในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 1" รวมบทความวิทยานิพนธ์การศึกษาคุณูปการบัณฑิต
และการศึกษามหาบัณฑิต ภาคปลาย ปีการศึกษา 2525 - 2526 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร ม.ป.ป., 288 หน้า

สุพจน์ สุภกุล สมรรถภาพของครูมัธยมศึกษาตามความต้องการของชาวเชียงใหม่ วิทยานิพนธ์
 ค.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521, 98 หน้า

สตรีวิทยา โรงเรียน โครงการครูพบผู้ปกครอง แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2528
 โรงเรียนสตรีวิทยา 2528, 226 หน้า

อนุชา เทวราชสมบูรณ์ "เจตคติของผู้บริหารโรงเรียน ครูและผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อกิจกรรม
 นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด จังหวัดพิจิตร"
บทความวิทยานิพนธ์การศึกษาคุณูปการบัณฑิตและการศึกษามหาบัณฑิต ปีการศึกษา 2523
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร วิทยากร 2525, 322 หน้า

Best, John W. Research in Education. 8 th. ed., New Jersey, Prentice
 Hall, Inc., 1964, 320 p.

Callard, Rosemary Stiles, Ed.D. "A Study of the Effects of Increasing
 Parented Expectations for Student Academic Success," in Dissertation
Abstracts. 48 (2) : 563 - A, August, 1979.

- Hakanen, Lauri John. "An Investigation of School Community Communication in Vermillion. South Dakota, District #5," Dissertation Abstracts International. 35 : 6004-A, March, 1975.
- Sparks, Harry M. A Study of the High School Principalship in Kentucky" Dissertation Abstracts. 20 : 3605 - 3608, March, 1960.
- Sorbello, Anthony Frank. "Perceptions of Actual and Ideal Roles in School Community Relations for Parents of Elementary School-Children in Selected School Districts," Dissertation Abstracts International. 39 : 598-A, August, 1975.
- X
SPSS User's Guide. New York : McGraw-Hill Book Company 1983. 806 p.
- William, Charles Owen "A Study of the High School Principalship in Indiana," Dissertation Abstracts. 32 : 40909 - A, March, 1972.
- Whitaker Barbara Ingram "Citizen Participation in Educational Decision Making in an Urban School District as Percieved by Parents and Administration," Dissertation Abstracts. 38(7) : 3893-A, January, 1978.
- Yamane, Taro. Statistics An Introductory Analysis. 3rd ed. New York, Harper, 1973, 1130 p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์ เรื่องการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี
ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน

กองการมัธยมศึกษา

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

กทม. 10300

20 ธันวาคม 2528

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือรายชื่อผู้ทำการสัมภาษณ์ 1 ชุด

ดิฉัน นางสาวสมหมาย วัฒนศิริ อดีตเคยเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนศรีบุญยานนท์ จังหวัดนนทบุรี ปัจจุบันกำลังศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง "การจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด นนทบุรี ตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียน" ในการนี้ผู้วิจัยต้องการสำรวจเพื่อเก็บข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยว ข้องโดยการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนที่มีเด็กไปปกครองกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี โดยมีคณะครูอาจารย์ของจังหวัดนนทบุรีเป็นผู้ช่วยสัมภาษณ์เป็นส่วนใหญ่ ตามรายชื่อทั้งแม่ กังแม

เพื่อให้ได้ข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียนอย่างถูกต้องและเป็นจริงมากที่สุด ผู้วิจัยและคณะฯ จำเป็นที่ผู้ปกครองให้ความไว้วางใจและศรัทธาในตัวผู้ไปสัมภาษณ์ทุกคน จึงมีความจำเป็นต้องขอ คำรับรองเพื่อให้ผู้ปกครองได้ให้ความร่วมมือในการให้การสัมภาษณ์มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้คณะผู้วิจัยจะใช้ เวลานอกราชการ รวมทั้งวันหยุดราชการเท่านั้น ระหว่างวันที่ 25 ธันวาคม 2528 - 15 มกราคม 2529

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ จะเป็นพระคุณอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

สมหมาย วัฒนศิริ

(นางสมหมาย วัฒนศิริ)

อาจารย์ 5 ระดับ 8 กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา

ที่ นม 0030/3351

ศาลากลางจังหวัดนนทบุรี

ถนนประชาราษฎร์สาย 1 นม 11000

30 ธันวาคม 2528

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้ปกครองนักเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีรายชื่อผู้ทำการสัมภาษณ์ 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสมหมาย วัฒนศิริ นิติปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง "การจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนในจังหวัดนนทบุรี" ในการนี้ผู้วิจัยต้องการทำการสำรวจเพื่อเก็บข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนที่มีเด็กในปกครองกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี โดยมีคณะครู อาจารย์ของจังหวัดนนทบุรี เป็นผู้ช่วยสัมภาษณ์ตามรายชื่อที่แนบ ทางจังหวัดเห็นว่าเรื่องที่ทำการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงระบบการบริหารงานในโรงเรียน ตลอดจนบทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือจากท่านใดกรุณาตอบคำถามจากคณะผู้ช่วยวิจัยด้วย
จะขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

ณรงค์ อนันตรังสี

(นายณรงค์ อนันตรังสี)

ศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี ทำการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัด

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

โทร. 5252177

กองการมัธยมศึกษา

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

กทม. 10300

20 ธันวาคม 2528

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้ครูช่วยงานวิจัย

เรียน ผู้บริหารโรงเรียน

ดิฉัน นางสาวสมหมาย วัฒนศิริ อดีตเคยเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนศรีบุญยานนท์ จังหวัดนนทบุรี ปัจจุบันกำลังศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง "การจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี ตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียน" ในการนี้ผู้วิจัยต้องการสำรวจเพื่อเก็บข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนที่มีเด็กในการปกครองกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ใน จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยจำเป็นต้องมีผู้ช่วยผู้วิจัยจำนวนหนึ่ง เพื่อช่วยในการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง โดยใช้เวลานอกราชการและในวันหยุดราชการ ระหว่างวันที่ 25 ธันวาคม - 15 มกราคม 2529 และอาจารย์จากโรงเรียนของท่านคือ

1.

2.

เป็นผู้ที่เหมาะสมและมีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะช่วยการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ได้อย่างดี ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโดยอนุญาติให้ผู้ที่มิรายนามดังกล่าวข้างต้นได้ดำเนินการต่อไปด้วยจะเป็นพระคุณอย่างสูง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการติดต่อเป็นการภายในไว้แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

สมหมาย วัฒนศิริ

(นางสมหมาย วัฒนศิริ)

อาจารย์ 3 ระดับ 8 กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา

บัญชีรายชื่อผู้ช่วยวิจัย

1. นางกอบเกื้อ โคกสีอำนาย
2. นางเพียว ผลิตพฤษ
3. นายเฑาะ เฑาะคิลก
4. นางสาวณัฏฐวรรณ ศีลาคุม
5. นางสุษรี คุ้มมัน
6. นางประนอม เฉลยผล
7. นางประนอม เฑาะคิลก
8. นางสาวพิมพ์พันธุ์ เฑาะคุปต์
9. พ.ท.สมคิด เมตไกรพันธ์
10. นายธีรพล บัวแก้ว
11. นางสาวสุภาภรณ์ ปานะกุล

คู่มือการ สัมภาษณ์

ข้อยิ่คดื้อที่สำคัญ

1. ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องมีลักษณะ

- 1.1 เป็นผู้ปกครองของนักเรียน เป็นผู้ให้การดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดที่สุด
- 1.2 อายุไม่เกิน 60 ปี
- 1.3 ถ้ามีผู้ปกครองอยู่พรอมกันหลายคน ให้เลือกสัมภาษณ์เพียง 1 คน

2. การแนะนำตัว

ให้แนะนำตนเองว่า "เป็น (ใคร) มาจาก (ไหน) จะมาสอบถามเกี่ยวกับเรื่องโรงเรียนที่ (ชื่อ นร.) เรียนอยู่ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดให้โรงเรียนมีคุณภาพยิ่งขึ้น"

3. หลักการในการถาม

- 3.1 ก่อนการถามข้อมูลต่าง ๆ ให้สร้างความคุ้นเคยกับผู้ปกครองก่อน และถามนำก่อนว่า "คุณ ..... ศึกษารหรือทราบข่าวคราวจากโรงเรียนที่ ..... (ชื่อ นร.) ..... เรียนอยู่บ้างหรือไม่ หรือนักเรียนเคยมาเล่าเรื่องโรงเรียน หรือนำหนังสือจากโรงเรียนมาให้บ้างหรือไม่"
ถ้าผู้ปกครองท่านใดตอบว่าไม่ทราบอะไรเลย ต้องพยายามพูดคุยและถามซ้ำใหม่ เมื่อแน่ใจว่าผู้ปกครองผู้นั้นไม่ทราบอะไรเกี่ยวกับโรงเรียนจริง ๆ แล้วจึงขอเปลี่ยนผู้ให้สัมภาษณ์ใหม่
- 3.2 ในกรณีที่ผู้ปกครองตอบว่าทราบ ให้ถามต่อทุก ๆ ข้อ โดยไม่เว้นข้อใด
ถ้าผู้ปกครองไม่เข้าใจ ต้องอ่านซ้ำ ๆ จนกว่าจะเข้าใจ

4. แบบสัมภาษณ์มีทั้งหมด 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป และการมีส่วนร่วมกิจกรรมของผู้ปกครองนักเรียน มีทั้งหมด 5 ข้อ ให้ผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย ✓ หน้า

ข้อความที่ตรงหรือใกล้เคียงกับผู้ปกครองตอบ เฉพาะข้อ 4 ถ้าผู้ปกครองระบุฐานะการไปโรงเรียน เป็นอย่างอื่นที่ไม่ตรงกับที่กำหนดไว้ให้ผู้สัมภาษณ์กรอกข้อความที่ผู้ปกครองระบุลงไปในข้อย่อยที่ 4 ของข้อที่ 4 และถ้าผู้ปกครองเคยไปโรงเรียนให้กรอกจำนวนครั้งที่ผู้ปกครองเคยไปโรงเรียนต่อ 1 ภาคเรียนด้วย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดบึงพลาญชัย แบ่งเป็น 4 ส่วนคือ

- งานบริหารทั่วไปของโรงเรียน ตั้งแต่ข้อ 1 - 14 รวม 14 ข้อ
- งานวิชาการ ตั้งแต่ข้อ 15-39 รวม 25 ข้อ
- งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ตั้งแต่ข้อ 40-49 รวม 10 ข้อ
- งานกิจการนักเรียน ตั้งแต่ข้อ 50-64 รวม 15 ข้อ

รวมทั้งสิ้น 64 ข้อ ให้ผู้สัมภาษณ์ถามถึงทัศนะของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนที่บุตรหลานของเขา กำลังศึกษาอยู่ในแต่ละข้อว่าอยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับต่าง ๆ ตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียน โดยในแต่ละคำถามได้กำหนดรหัสตัวเลขที่มีความหมายดังนี้

รหัส 3 หมายความว่า มาก

รหัส 2 หมายความว่า ปานกลาง

รหัส 1 หมายความว่า น้อยหรือน้อยมาก

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เสนอข้อคิดเห็นเพิ่มเติมตลอดจนขอเสนอแนะต่าง ๆ ซึ่งจะมี 4 ส่วน เช่นเดียวกับตอนที่ 2 ผู้สัมภาษณ์จะต้องจับประเด็นหลัก ๆ และสำคัญ ๆ เท่านั้น แต่จะอยู่ในแต่ละคำถามที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาหรืออาจจะอยู่นอกเหนือก็ได้ และต้องอ่านทานให้ผู้ปกครองได้ฟังอีกครั้งว่าผู้สัมภาษณ์ได้จับประเด็นความคิดเห็นหรือขอเสนอแนะของเขาได้ถูกต้อง แต่สำหรับผู้ปกครองไม่มีคำตอบในตอนที่ 3 ก็ไม่จำเป็นต้องไปบังคับหรือเกี่ยวเข้าให้ผู้ปกครองตอบ ก็ได้

5. เป็นการขอบคุณและกล่าวลา ซึ่งผู้สัมภาษณ์จะลืมไม่ได้อย่างเด็ดขาด จึงขอให้ใช้ธรรมเนียมและประเพณีไทยจะเป็นการเหมาะสมที่สุด

แบบสัมภาษณ์

การจัดการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียน

สำหรับเจ้าหน้าที่

ID

1 - 3

4

5

6

7

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียน

คำชี้แจง ให้กาเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงหรือใกล้เคียงกับที่
ผู้ปกครองตอบมากที่สุด

1. ท่านเกี่ยวข้องเป็นอะไรกับนักเรียน

1. เป็นบิดาหรือมารดา 2. ญาติ 3. เป็นผู้ปกครอง

2. ท่านได้รับการศึกษาระดับใด

1. ประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา

2. อาชีวศึกษา

3.ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าหรือสูงกว่าปริญญาตรี

3. ท่านประกอบอาชีพใด

1. รับราชการหรือทำงานรัฐวิสาหกิจ (การไฟฟ้า, ประปา เป็นต้น)

2. รับจ้าง (รับจ้างทำงานห้างร้าน เป็นต้น)

3. เกษตรกร (ชาวนา ชาวไร่ ชาวสวน)

4. งานอิสระ (เช่น เปิดร้านทำแยม ขายอาหาร ขายของชำ อยู่ที่บ้าน ฯลฯ)

4. ท่านเคยไปโรงเรียนที่บุตรหลานของท่านกำลังศึกษาอยู่หรือไม่

1. เคย 2. ไม่เคย

ถ้าท่านเคยไป ท่านไปในฐานะใด

1. โรงเรียนเชิญมา

2. ไปเอง เช่น ไปเยี่ยมบุตรหลาน

3. ไปปรึกษาครู อาจารย์เกี่ยวกับการศึกษาของเด็กใน
ปกครอง

4. อื่น ๆ .....

จำนวนครั้งที่ท่านเคยไปโรงเรียนใน 1 ภาคเรียน ..... ครั้ง

5. ท่านเคยเป็นกรรมการสมาคม หรือชมรมฯ หรือกรรมการการ
ศึกษา หรือกรรมการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนบ้างหรือไม่

1. เคย

2. ไม่เคย

สำหรับเจ้าหน้าที่

8 - 11

12

13

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน
มัธยมศึกษา แบ่งเป็น 4 ด้านคือ ด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียน งานวิชาการ
งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง และงานกิจการนักเรียน

คำชี้แจง ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับคำตอบในแต่ละข้อระดับทัศนะของผู้ปกครอง
นักเรียน ซึ่งจะมีรหัสตัวเลขที่มีความหมายดังนี้

รหัส 3 หมายความว่า มาก

รหัส 2 หมายความว่า ปานกลาง

รหัส 1 หมายความว่า น้อย หรือน้อยมาก

ข้อที่	ข้อความ	ระดับทัศนะของผู้ปกครอง			
		3	2	1	
1	ท่านคิดว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาที่บุตรหลานเรียนอยู่ขณะนี้ไปมาสะดวกเพียงใด				14
2	โรงเรียนที่บุตรหลานของท่านกำลังศึกษาอยู่ขณะนี้ มีบริเวณกว้างขวางพอที่จะให้แก่นักเรียนได้เล่น ได้ออกกำลังกาย ใช้เล่นกีฬา หรือใช้เป็นบริเวณจัดงานต่าง ๆ เพียงใด				15

ข้อที่	ข้อความ	ระดับทักษะของผู้ปกครอง			
		3	2	1	
3	นักเรียนเคยพูดให้ท่านฟังหรือท่านเคยไปพบเห็นเองว่า กระดานดำ ห้องเรียน โต๊ะเรียน ม้านั่ง เพียงพอกับจำนวนนักเรียนเพียงใด				☐ 16
4	ในสายตาของท่าน อาคารเรียน ห้องเรียน บริเวณโรงเรียน อยู่ในสภาพเป็นอย่างไร				☐ 17
5	ท่านเห็นความสะอาดของบริเวณโรงเรียน อาคารเรียน ห้องเรียน เป็นอย่างไร				☐ 18
6	การเรียกเก็บเงินค่าเล่าเรียน (เงินบำรุงการศึกษา) ของโรงเรียนเป็นอย่างไร				☐ 19
7	นอกเหนือจากท่านเสียเงินค่าเล่าเรียนไปแล้ว ทางโรงเรียนยังเรียกเก็บเงินต่าง ๆ เพื่อกิจการในเรื่องการเรียนการสอนอื่น ๆ อีกน้อยเพียงใด				☐ 20
8	นอกเหนือจากเงินบำรุงการศึกษาแล้ว โรงเรียนยังมีแหล่งเงิน เช่น จากสมาคม ฯลฯ มูลนิธิฯ หรือจากที่อื่นที่จะให้การสนับสนุนกิจการของโรงเรียนเพียงใด				☐ 21
9	ท่านคิดว่าโรงเรียนได้พยายามใช้จ่ายเงินที่จะให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างประหยัดเพียงใด				☐ 22
10	ผู้บริหารโรงเรียนมีความเข้มแข็งและมีความสามารถควบคุมดูแลการเรียนการสอนให้เกิดผลต่อนักเรียนเพียงใด				☐ 23
11	เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเด็กนักเรียนเกิดขึ้น เช่น เมื่อเด็กมีปัญหาวิวาทกัน เป็นต้น ผู้บริหารโรงเรียนสามารถแก้ปัญหาได้รวดเร็วเพียงใด				☐ 24

ข้อที่	ข้อความ	ระดับทักษะของผู้ปกครอง			
		3	2	1	
12	ครู - อาจารย์ ส่วนใหญ่มีความรู้ ความประพฤติก และบุคลิกเหมาะสมที่จะเป็นครูเพียงใด				☐ 25
13	ท่านคิดว่าโรงเรียนมีการใช้อุปกรณ์การสอนประกอบการเรียนการสอนต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด				☐ 26
14	โรงเรียนได้มีการชี้แจงแผนการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนให้ผู้ปกครองทราบเพียงใด				☐ 27
15	ท่านเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนเพียงใด				☐ 28
16	ทางโรงเรียนได้มีการแนะแนวการศึกษาต่อให้นักเรียนและผู้ปกครองได้เข้าใจเพียงใด				☐ 29
17	รายวิชาต่าง ๆ ตามแผนการเรียนที่บุตรหลานของท่านเรียนอยู่ขณะนี้ ท่านคิดว่าบุตรหลานของท่านชอบมากน้อยเพียงใด				☐ 30
18	ท่านคิดว่าหลักสูตรที่บุตรหลานของท่านเรียนอยู่ขณะนี้ทั้งวิชาชีพ วิชาอาชีพและวิชาสามัญ นั้น มีความเหมาะสมกับวัยและความสามารถของนักเรียนเพียงใด				☐ 31
19	วิชาชีพหรือวิชาอาชีพที่บุตรหลานของท่านเรียนอยู่ขณะนี้เด็กของท่านเคยนำความรู้ไปช่วยเหลือทางบ้านเพียงใด				☐ 32
20	ท่านคิดว่า วิชาชีพที่กำลังศึกษาอยู่ยาก นักเรียนเรียนไม่รู้เรื่อง				☐ 33

ข้อที่	ข้อความ	ระดับทักษะของผู้ปกครอง			
		3	2	1	
21	ท่านคิดว่า การเรียนการสอนของ โรงเรียนจะสามารถพัฒนาเด็กทุก ๆ ด้านไปพร้อมกัน เช่น พัฒนาด้านความรู้ ด้านคุณธรรม ด้านสุขภาพอนามัย และเน้นวิชาชีวิตได้มากน้อยเพียงใด				____ 34
22	ท่านคิดว่า ครูอาจารย์ส่วนใหญ่มีความตั้งใจสอนและอุทิศเวลาให้นักเรียนมากน้อยเพียงใด				____ 35
23	ครูอาจารย์ส่วนใหญ่ ให้ความสำคัญกับตนเองต่อนักเรียนมากน้อยเพียงใด				____ 36
24	ผู้บริหาร โรงเรียนและครู - อาจารย์ส่วนใหญ่ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีเพียงใด				____ 37
25	นักเรียนชอบที่จะไปโรงเรียน เพื่อเรียนหนังสือเพียงใด				____ 38
26	ท่านคิดว่า ครู - อาจารย์ส่วนใหญ่มุ่งสอนให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนเพียงใด				____ 39
27	นักเรียนมีโอกาสศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น จากห้องสมุด จากการไปดู จากการจัดนิทรรศการ จากการไปฟังการอภิปราย หรือบรรยาย เป็นต้น มากน้อยเพียงใด				____ 40
28	นักเรียนมีโอกาสได้แสดงออกและได้รับการส่งเสริมลักษณะการเป็นผู้นำเพียงใด				____ 41
29	โรงเรียนได้ปลูกฝังให้นักเรียนเป็นผู้นิยมรักการทำงาน ขยัน ซื่อสัตย์ และมีระเบียบเพียงใด				____ 42
30	โรงเรียนได้มีการจัดการช่วยเหลือเด็กที่เรียนช้า และส่งเสริมเด็กที่เรียนดีเพียงใด				____ 43

ข้อที่	ข้อความ	ระดับทักษะของผู้ปกครอง			
		3	2	1	
31	โรงเรียนได้จัดให้มีการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่เพื่อเพิ่มประสบการณ์ของนักเรียนเพียงใด				☐ 44
32	โรงเรียนได้จัดให้มีการเรียนการสอน โดยการใช้กิจกรรมจริง (เช่น กิจกรรมปลูกเสื่อ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น) มากน้อยเพียงใด				☐ 45
33	ปัจจุบันการเรียนการสอนจะเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ท่านคิดว่าทำให้สิ้นเปลืองและเป็นภาระกับผู้ปกครองเพียงใด				☐ 46
34	โรงเรียนได้จัดเวลาเรียนให้นักเรียนอย่างเหมาะสมเพียงใดในเรื่องเวลาการเข้าเรียน เวลาพัก และเวลาเลิกเรียน				☐ 47
35	การวัดผลและประเมินผลการเรียน เช่น เรื่องของการสอบ โรงเรียนได้ดำเนินการต่อเนื่องสม่ำเสมอและเป็นระเบียบเพียงใด				☐ 48
36	โรงเรียนได้แจ้งเรื่องเกี่ยวกับการบ้านและการทำกิจกรรมพิเศษของนักเรียนให้ถึงผู้ปกครองทราบเพียงใด				☐ 49
37	โรงเรียนรายงานผลการเรียนหรือผลการสอบของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอเพียงใด				☐ 50
38	จากการที่เด็กได้รับการศึกษาในโรงเรียน ผู้ปกครองเห็นว่าเด็กในปกครองของท่านมีความรับผิดชอบเพียงใด				☐ 51
39	ท่านคิดว่าโรงเรียนมีห้องสมุดที่ดีและมีหนังสือให้นักเรียนได้อ่านบ้างไหมหรือไม่เพียงใด				☐ 52
40	ครู - อาจารย์ส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนผู้ปกครองด้วยอัธยาศัยไมตรีเพียงใด				☐ 53

ข้อที่	ข้อความ	ระดับทักษะของผู้ปกครอง			
		3	2	1	
41	โรงเรียนเคยให้ผู้ปกครองหรือชุมชนได้เข้ามาใช้สถานที่ของโรงเรียน เช่น จัดประชุม จัดพิธีมงคลสมรส จัดชุมนุมงาน ศิษย์เก่า ฯลฯ เพียงใด				☐ 54
42	โรงเรียนให้ความช่วยเหลือท่านหรือเด็กในปกครองของท่าน เมื่อมีเรื่องไปขอคำปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือจากครูในโรงเรียนเพียงใด				☐ 55
43	ผู้บริหารโรงเรียนและครูได้ร่วมมือกับชุมชน เช่น จัดงานวัด งานสงกรานต์ งานเขาพระพรหม ฯลฯ มากน้อยเพียงใด				☐ 56
44	ท่านเคยทราบบ้างหรือไม่ว่า โรงเรียนได้เชิญผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญด้านต่าง ๆ (อาจเป็นผู้ปกครองนักเรียน หรือผู้ที่มีความรู้ในท้องถิ่น) ไปให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์หรือนักเรียนในโรงเรียน				☐ 57
45	โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียนได้ช่วยเหลือโรงเรียนมากน้อยเพียงใด				☐ 58
46	โรงเรียนเคยรับฟังและนำความคิดเห็นของผู้ปกครองมาประกอบการปรับปรุงโรงเรียนมากน้อยเพียงใด				☐ 59
47	ผู้ปกครองไปเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน เช่น การแสดงร่วมกับทางโรงเรียนมากน้อยเพียงใด				☐ 60
48	สมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมศิษย์เก่า หรือชมรมฯ ได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมของสมาคมฯหรือชมรมฯเพียงใด				☐ 61

ข้อที่	ข้อความ	ระดับทักษะของผู้ปกครอง			
		3	2	1	
49	สมาคมฯ หรือชมรมฯ ของโรงเรียนได้เคยมีการจัดงานหรือจัดกิจกรรม เช่น จัดประชุม จัดงานชุมนุมศิษย์เก่า จัดงานการกุศล ฯลฯ เพื่อสร้างความสามัคคีระหว่างครู-อาจารย์ ผู้ปกครอง หรือศิษย์เก่าเพียงใด				☐ 62
50	ทางทราบระเบียบของโรงเรียนเกี่ยวกับการแต่งกาย ความประพฤติ และกิริยามารยาทของนักเรียนมากนักน้อยเพียงใด				☐ 63
51	โรงเรียนได้เอาใจใส่และเข้มงวดกวดขันเกี่ยวกับความประพฤติ และกิริยามารยาทของนักเรียนมากนักน้อยเพียงใด				☐ 64
52	โรงเรียนมีรายงานความประพฤติ (ซึ่งอาจรายงานมาพร้อมกับผลการเรียน) ให้ผู้ปกครองทราบมากนักน้อยเพียงใด				☐ 65
53	เด็กของท่านเคยไปร่วมงานที่โรงเรียนจัดเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีของไทย หรืองานเกี่ยวกับให้เด็กเกิดนิสัยเป็นผู้มีความประพฤติดี มีวัฒนธรรมอันดีงามเพียงใด				☐ 66
54	โรงเรียนได้เคยจัดให้มีการยกย่อง ให้กำลังใจ และประกาศเผยแพร่เกียรติคุณของนักเรียนที่ประพฤติดีเพียงใด				☐ 67
55	การที่โรงเรียนจัดให้มีการเรียนวิชาลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด จะช่วยฝึกความมีระเบียบวินัยแก่นักเรียนได้มากนักน้อยเพียงใด				☐ 68
56	โรงเรียนได้ให้ความสำคัญและสนับสนุนนักเรียนจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนเพียงใด				☐ 69
57	โรงเรียนได้มีการตรวจสอบสุขภาพและอนามัยของนักเรียน เช่น การปลูกฝี ฉีดวัคซีน ทดสอบสายตา เพียงใด				☐ 70

ข้อที่	ข้อความ	ระดับทักษะของผู้ปกครอง			
		3	2	1	
58	โรงเรียนได้มีการควบคุมร้านค้าอาหาร เครื่องดื่ม น้ำดื่ม ให้ถูกสุขลักษณะ และมีคุณค่าทางโภชนาการเพียงพอ				☐ 71
59	โรงเรียนมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยให้นักเรียน เช่น มีเวรยาม มีประตูเข้าออก มีรั้วรอบขอบชิดเพียงพอ				☐ 72
60	โรงเรียนได้แจ้งให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบถึงภัยอันตรายต่าง ๆ เช่น โรคระบาด เพื่อเป็นการป้องกันไว้ก่อนเพียงพอ				☐ 73
61	โรงเรียนมีครู-อาจารย์ ซึ่งจะให้บริการในคำแนะนำปรึกษาในทางต่าง ๆ แก่นักเรียน หรือผู้ปกครองอย่างเพียงพอเพียงพอ				☐ 74
62	โรงเรียนให้ความช่วยเหลือเด็กขาดแคลนหรือยากจน เช่น ช่วยเหลือค่าอาหารกลางวัน ทุนการศึกษา ให้อุปกรณ์การศึกษา ฯลฯ เพียงพอ				☐ 75
63	โรงเรียนจัดร้านค้าเพื่อจำหน่ายอุปกรณ์การเรียนหนังสือ สมุด และเครื่องใช้จำเป็นแก่นักเรียน เพื่อช่วยเหลือผู้ปกครอง เพราะราคาถูกกว่าและคุณภาพดีกว่าที่อื่นเพียงพอ				☐ 76
64	กิจกรรมสันทนาการที่โรงเรียนจัดให้นักเรียน เช่น จักรยาน จักรกีฬา ฯลฯ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักเรียนเพียงพอ				☐ 77

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. งานบริหารทั่วไปในโรงเรียน

☐
78

2. งานวิชาการ .....

.....

.....

.....

3. งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง .....

.....

.....

.....

4. งานกิจการนักเรียน .....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

คำสถิติพื้นฐานของคะแนนแสดงทักษะของผู้ปกครองนักเรียน โดยไม่แยกแยะระดับการศึกษา
และอาชีพ กับทักษะของผู้ปกครองนักเรียนเมื่อแยกตามระดับการศึกษาและอาชีพตามขนาดของ
โรงเรียน ต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทัศนะของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการจัดการศึกษาโดยไม่แยกระดับการศึกษาและอาชีพ พิจารณาเป็นรายคน

การจัดการศึกษาค้นต่าง ๆ	$\bar{X}$	S.D.
งานบริหารทั่วไปในโรงเรียน	1.94	0.20
งานวิชาการ	2.18	0.25
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง	2.07	0.32
งานกิจการนักเรียน	2.34	0.29

ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทัศนะของผู้ปกครอง ต่อการจัดการศึกษา โดยไม่แยกแยะระดับการศึกษาและอาชีพ พิจารณาเป็นรายข้อ

ข้อที่	ประเด็นที่ใช้สัมภาษณ์	$\bar{X}$	S.D.
	<u>งานบริหารทั่วไปในโรงเรียน</u>		
1	ความสะดวกในการเดินทางไปโรงเรียน	2.04	0.53
2	ความกว้างขวางเพียงพอของบริเวณโรงเรียน	2.02	0.50
3	ความเพียงพอของบริเวณห้องเรียน โต๊ะเรียน ม้านั่ง กระดานดำ	1.35	0.56
4	สภาพทั่วไปของอาคารเรียน ห้องเรียน	1.91	0.50
5	ความสะอาดของบริเวณโรงเรียน อาคารเรียน และห้องเรียน	1.78	0.55
6	ความเหมาะสมในการเก็บเงินบำรุงการศึกษา	1.94	0.41
7	การเรียกเก็บเงินที่นอกเหนือจากเงินบำรุงการศึกษา	1.98	0.57
8	แหล่งช่วยเหลือทางการเงินที่นอกเหนือจากเงินบำรุงการศึกษา	1.95	0.44
9	การใช้จ่ายเงินของโรงเรียน	1.97	0.51
10	สมรรถภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเรื่องการเรียนการสอน	2.19	0.57
11	สมรรถภาพของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการแก้ปัญหาต่าง ๆ	1.98	0.55
12	ความเหมาะสมในความเป็นครูของครู - อาจารย์	2.09	0.51
13	การใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน	1.89	0.53
14	การชี้แจงแผนการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน	2.06	0.59
	<u>งานวิชาการ</u>		
15	การชี้แจงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลือกแผนการเรียน	2.16	0.55
16	การแนะแนวทางการศึกษาต่อ	2.43	0.61
17	การเลือกแผนการเรียนตามความถนัดและความสามารถ	2.21	0.54

ข้อที่	ประเด็นที่ใช้สัมภาษณ์	$\bar{X}$	S.D.
18	ความเหมาะสมของหลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ ๖ และความสามารถ ของนักเรียน	2.01	0.52
19	การใช้ประโยชน์จากการเรียนวิชาชีพในชีวิตประจำวัน	1.91	0.56
20	ความยากง่ายและความเข้าใจในการเรียนวิชาชีพ	1.92	0.63
21	ความเหมาะสมในการสอนโดยเน้นพัฒนาเด็กทุกคน	2.11	0.60
22	ความตั้งใจสอนและการอุทิศเวลาของครู-อาจารย์	2.24	0.55
23	ความเป็นกันเองของนักเรียนของครู - อาจารย์	2.12	0.58
24	การเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้บริหารและครู - อาจารย์	2.08	0.52
25	ความตั้งใจเรียนและสนใจในการเรียนหนังสือของนักเรียน	2.55	0.55
26	ครูอาจารย์มุ่งสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน	2.62	0.53
27	การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน	2.00	0.66
28	การให้โอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกและส่งเสริมลักษณะ การเป็นผู้นำ	2.11	0.62
29	การปลูกฝังให้เป็นผู้มีนิสัยรักการทำงาน ซื่อสัตย์ และ มีระเบียบ	2.45	0.61
30	การช่วยเหลือเด็กที่เรียนช้า และส่งเสริมเด็กที่เรียนดี	2.23	0.64
31	การไปศึกษานอกสถานที่	2.11	0.41
32	การจัดให้มีการเรียนการสอน โดยการปฏิบัติจริงและทำกิจกรรม	2.11	0.41
33	ความสนใจและภาระผูกพันต่อการเรียนภาคปฏิบัติ	2.30	0.57
34	ความเหมาะสมในการจัดเวลาเรียน	2.07	0.51
35	ความต่อเนื่องและเป็นระเบียบในการวัดผลประเมินผล	2.26	0.54
36	การแจ้งเรื่องเกี่ยวกับการบ้านและกิจกรรมพิเศษ	2.30	0.65

ข้อที่	ประเด็นที่ใช้สัมภาษณ์	$\bar{X}$	S.D.
37	ความสม่ำเสมอของการรายงานผลการเรียน	1.85	0.79
38	การฝึกความรับผิดชอบของนักเรียน	2.21	0.54
39	ความเหมาะสมของห้องสมุดและความพอเพียงของหนังสือ	2.06	0.61
40	การต้อนรับของทางโรงเรียน	2.45	0.59
41	การบริการ อาคารสถานที่ และบริเวณโรงเรียน	2.22	0.84
42	ความช่วยเหลือของครู-อาจารย์ต่อเด็กและผู้ปกครอง	1.65	0.66
43	การให้ความร่วมมือกับชุมชน	2.40	0.63
44	การใช้วิทยากรจากชุมชน	1.83	0.70
45	โอกาสการเข้ามาช่วยเหลือโรงเรียนของผู้ปกครอง	2.20	0.55
46	การนำความคิดเห็นของผู้ปกครองมาปรับปรุงโรงเรียน	2.05	0.64
47	ผู้ปกครองไปเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน	1.63	0.60
48	การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้าร่วมกิจการของสมาคมฯ	2.13	0.66
49	การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสามัคคีระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และศิษย์เก่า	2.13	0.56
<u>งานกิจการนักเรียน</u>			
50	การรับทราบเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน	2.50	0.59
51	การเข้มงวดกวดขันความประพฤติของนักเรียน	2.31	0.61
52	การรายงานความประพฤติของนักเรียน	2.70	0.61
53	การปลูกฝังนิสัยให้นักเรียนมีความประพฤติดี มีวัฒนธรรมที่ดีงาม	2.20	0.61
54	การยกย่องให้กำลังใจและเผยแพร่เกียรติคุณของนักเรียน ที่ประพฤติดี	2.31	0.61

ข้อที่	ประเด็นที่ใช้สัมภาษณ์	$\bar{X}$	S.D.
55	การมีระเบียบวินัย จากการเรียนวิชาลูกเสือ เนตรนารี และ ยุวกาชาด	2.38	0.56
56	การให้ความสำคัญและสนับสนุนให้นักเรียนจัดกิจกรรม	2.34	0.54
57	การตรวจสอบภาพอนามัยของนักเรียน	2.31	0.66
58	การเอาใจใส่ในเรื่องทงโภชนาการ	2.38	0.62
59	มาตรการในการรักษาความปลอดภัย	2.43	0.63
60	การแจ้งข่าวเรื่องภัยอันตราย โรคระบาด	2.15	0.70
61	ความพอเพียงของครูในการให้บริการให้คำปรึกษา	2.26	0.68
62	การช่วยเหลือเด็กที่ขาดแคลนหรือยากจน	2.20	0.54
63	การจัดร้านค้าเพื่อจำหน่ายของราคาถูกและคุณภาพดี	2.12	0.66
64	ความจำเป็นในการจัดกิจกรรมสันทนาการ	2.48	0.54

ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทัศนคติของครูปกครองนักเรียนจำแนกตามระดับการศึกษาในโรงเรียน
ขนาดใหญ่น ขนาดกลาง และขนาดเล็ก คอการจัดการศึกษา พิจารณาเป็นรายคน

การจัด การศึกษา	โรงเรียนขนาดใหญ่				โรงเรียนขนาดกลาง				โรงเรียนขนาดเล็ก			
	จำนวน		อาชีวศึกษา		อุดมศึกษา		จำนวน		อาชีวศึกษา		อุดมศึกษา	
	(N=172)	(N=41)	(N=69)	(N=84)	(N=7)	(N=3)	(N=16)	(N=1)	(N=1)	(N=1)	(N=1)	(N=1)
	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
งานบริหารทั่วไป	1.95	0.17	1.91	0.20	1.89	0.22	1.95	0.22	1.90	0.24	1.83	0.04
งานวิชาการ	2.20	0.23	2.17	0.27	2.12	0.25	2.18	0.25	2.03	0.28	1.89	0.04
ความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน	2.04	0.32	2.06	0.36	2.06	0.35	2.10	0.27	2.05	0.21	2.26	0.30
งานกิจการนักเรียน	2.36	0.25	2.33	0.35	2.32	0.33	2.28	0.28	2.20	0.24	2.35	0.10

* หากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่ได้เนื่องจากมีผู้ให้สัมภาษณ์เพียง 1 คน

การจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี
ความทัศนะของผู้ปกครองนักเรียน

บทคัดย่อ

ของ

สมหมาย วัฒนศิริ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน 2529

จุดมุ่งหมายของการวิจัยนี้เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการจัดการศึกษาของโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียน
จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2526 ในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 394 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สถิติที่ใช้คือค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ F - test

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ผู้ปกครองนักเรียนทุกอาชีพและทุกระดับการศึกษามีความเห็นว่าโรงเรียน
มัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี สามารถจัดการศึกษาได้ดีปานกลางทุกด้าน
2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีการศึกษาระดับสามัญศึกษา และอุดมศึกษามีความเห็น
ในเรื่องการจัดงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 ส่วนงานด้านอื่น ๆ นั้นผู้ปกครองของนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความเห็น
ไม่แตกต่างกัน
3. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความเห็นต่อการจัดการมัธยมศึกษา
ของโรงเรียนไม่แตกต่างกันในทุกด้าน
4. ผู้ปกครองนักเรียนเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรียังมีข้อควร
ปรับปรุงอีกมาก และได้เสนอแนะไว้อย่างกว้างขวาง.

MANAGEMENT OF SECONDARY SCHOOL EDUCATION IN NONTABURI
AS PERCEIVED BY THE STUDENT'S PARENTS

AN ABSTRACT

BY

SOMMAI WATANAKEEREE

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

April 1986

The purposes of this research were to study the parents' opinion towards the management of secondary education of the public secondary schools in Nonthaburi, and to compare the opinion of the parents having different educational background and occupations. The sample of this study were consisted of 394 parents of secondary school students in Nonthaburi. The data were collected by means of interview. The F-test was applied in order to analyze the data.

The results of the study can be concluded as follow :-

1. The parents of all educational levels and occupations were moderately satisfied with the management of secondary education in all administrative tasks.

2. The significant difference at .05 level was found between the opinion of the parents having general education and college background in the academic administration of the secondary schools. No significant differences were found among other group of parents in other tasks.

3. There was no significant difference between the opinion of the parents having different occupations.

4. The parents had made various constructive criticism and suggestions in order to improve the standard of secondary education in Nonthaburi.